

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the copyright owner.

© Center for Research Libraries

Scan Date: December 2, 2008

Identifier: s-m-000016-n14

محراب

انقلابی ، اجتماعی ، فلسفی ، تاریخی ، ادبی مجموعه در
شیدایک آیدہ بر نشر اولنور

محرران

محمد امین	حقیقه فلسفه زو کورتویز
مصطفی شکیب	اسلام « ادبیات و ادبی انکشاف »
قدیر حسین	قائموسز سلطاندہ بر نوروز صیاحی
سمیرہ جمال اورہ لوسی	صبح اذاتی دیکلرکن
ہامی ضیا	اورتا آسیادہ تورکن « تورکنک دینی »
یوسف ضیا	« شیخ سہروردینک حادثہ قتل »
ع . ج	قائض اسارتک لغوی « غ فہدرک کتابنہ دائرہ »
ہامی	آمونوقال ایدی نمن
ع . ج	آنادولو تاریخندہ دینی رو حیات مشاہدہ لری « حاجی بکتاش ولی »
طاہر صرمی	ناریخ مدینتہ قادینلر
رشتہ	حی بن یقطان « ابن طفیل »

26 AVR. 1928

AMERICAN L.D.S.D.
Publication Department

مضامین :

حقیقه فلسفه زوکورتویز

آقام غزته سنک نسجه لرنک برنده فاضل احمد بک « یک فلسفه زوکورتویز » سرلوحه سی آلتند بر حسب حالی ، تعمیر جائزه بر فریادی وار . بو مقاله بکا چوقدنبری دوشونوبده تماماً سولیه مدیکم فکرلری الهام ایتدی . بیلورمه که برچوق جهندن زوکورتویز لای حلتز براددر ، مثبت علم اوکا مستند صنعت مملکته یاییلمامشدر . فقط بنجه آجیسی منور طبقهده هیچ بر تربیه فلسفه اولمامسیدر .

ایم ، بو سوزلره برچوق کیمسه حیرت ایده جکدر ، کندی کنیدیلرینه « صانکه نه یه یارارکه ... » دیه جکر بونلر انسانی او قدر مادی دوشونورلرکن بر پارچه وزرینه وارسه کز « فلسفه نه اوکره تیرکه . » سؤالی صورارلر . خاییر ، فلسفه سونی ویا بونی بلکه قطعی صورنده اوکره تمز ، فقط دماغی یوغوریر ، اوکا خصوصی بر تربیه ، بر کوروش بخش ایدر . ایشته انسان ایچون قیمتی اولان بودر . نیمده منور طبقهده کورمک ایستدیکم بویه بر دماغ ، بویه بر تربیه در .

فلسفی تربیه نک یوقلغک اک مهم آجیسی اورته مکتبلرده کورورسیکز ، اوله معلملر وارکه چالیشقاندز ، کتاب او قورلر ، طلبه سی استفاده ایتدیرمک ایچون اوغراشیرلر . فقط مساعیسنک نتیجه سنه باقچه کورورسیکز که عمومیتله غیرتلی هدر اولمشدر . چونکه وقودینی کتابک تفرقاتی اوکره نمش ، اونی نقل ایتمشدر ، بیلدیکی علم پارچه پارچه معلوماتدر . نه علمک موقعی ا کلامش ، نه قارشیننده کی جوجوقبری طایبق ایسته مشدر ، حق نده بو او قومه نک غایه سی دوشونمشدر . قالی مکتب معلملرنده کی عمومی نقصان واحاطه نقصانی ، بو فلسفی تربیه یوقسولانغیدر .

برچوق کیمسه بو نقصانک فرقدنددر ، اورته و یوکسک دارالمعلمین تأسیسی قسماً نقصانی سزمکدن تولد ایدیور . فقط بو درده اکثریتله یا کلیش دوا کوستریورز ظن

آئیدہ رزکہ اورتہ مکتب معلم نامزدلرینہ « بعض اصول تدریس » دستورلری اوکرہ تمکک
 نقصانی ازالہ ایلہ جکز . خایر .. اورتہ تدریساندہ حقیقی معلم یتشدیرمک ایستہ یورسہ کز
 اوکا تربیۂ فلسفیہ ویریکز ، یعنی کنجک نہدر ؟ علی الاطلاق انسانلق نہدر ؟ مثبت
 علوم نہدر ؟ انسانلر شو ویا بومفکوره آرقاسندہ نہ ایچون قوشویورلر ؟ بشریت نہی
 ایستہ یور ؟ نرمہ دوشو کیدیور ؟ بو سؤاللر اوزرنده دوشوندیرمک آلیشدیریکز .
 بو مسئلہلرہ برچوق شکلرده جواب ویریلہ بیلیر . او جوابلرک اہمیتی تالیدر . الویریرک
 بر دماغ بونلر اوزرنده دوشونہ بیلسین . ایستہ اوانسان معلم اولور ، اوقوتدوغی موضوعی
 مجرد شکلدن قورتاریر ، هضم ایتدیرہ بیلیر .

*
* *

نہ یامالی ، منورلرک تفکراتندہ کی دارلنی فصل کیدرملی ؟ اسکیدن کنجک
 قیمیلامقندن قورقاردی ، سیاحتدن چکینیردی ، شیمدی اولہ دکل ، شیمدیکی کنجلر
 دھا کوزی بک ، سپورچی ، آتاق . مادی تہلکدن دھا ییلماز بر حالده در . بوکا رغماً
 دوشونجہ وادیسندہ چوق قورقاق در . شیمدیکی کنجلر بر تورلو یوکسک فلسفی مسائل
 دوشونمک جسارتی و احتیاجی دویمایور . اسکیدن هیچ اولمازسہ « الله » مسئلہسی ،
 دین مسئلہسی بوتون قلبمزی یاقان بر عقدہ حالندہ ایدی . اونک اوزرنده آتشی آتشی
 ایچین ایچین دوشونوردک . کندی کنڈیمزہ قدرت مطلقہ نہدر ؟ وارمیدر ؟ سؤالی
 صوراردق ، بو آتیش بزده فلسفہ مراقبی اویاندیریردی . ایلک دفعہ دانته کک (آتہ نزم) نی
 اوقودیم زمان نہ متضاد حسلر قارشیسندہ قالمشدم . مراقلہ ہر جمہ ایاصوفیہ جامعہ
 کیدر ، مرحوم مناسترلی اسماعیل حقی اقدینک وعظملرنده بولونور ، ایچین ایچین وجدانی
 کیرن بو « قدرت مطلقہ » مسئلہسی حقندہ بر نتیجہیہ وارمق ایستردم . بو اندیشہ ،
 حتی منحصر آ بو اندیشہ بگا ، مجرد فلسفہ مسئلہلریلہ اشتغال عشقنی ویردی .

شیمدیکی کنجلکدہ بواحتیاجدہ یوق . بو یوکسک مسئلہ اواموز سیلکدرک کچویرمک
 ایستہ یورز . منحصر آ یارینی اوکرہ نمک ایستین دماغلرایچون بوتون فلسفہ مسئلہلری اہال
 ایدیلہ جک موضوعلردر ، فقط دھا عمومی ، دھا یوکسک سؤاللری نفسنہ صورایلین
 انسانلنی تام بر حالده کورمک ایستین آدمہدرک فلسفہ اندیشہسی دوغار . حرکتک
 دستوری اوزرنده دوشونمک ایستہ مہین ، کورکورینہ ہر کسہ اوبان دماغلر تفکرک لذتی

طامامشلردر . حقیقی تفکر حسی اولور ، الکحسی تفکر ایسه فلسفه ده در . بومسائل اوزرنده دوشونه بيلمک ایچون کنجلرده جسات یوق .
بر تفکر ادمانی لازمدرکه اونلره بوجسارتی ، بواجتیاچی ویرسین . لیسه لرك بنجه اك مهم فایه لرندن بری او اولمالیدر .

فلسفی تفکراتی کنجلره کز یاده سودیره جک واسطه لردنبری ده ادبیاتدر . حالبوکه بویه درین ادبیاتمز هیچ یوق ... اکر حامدك اثرلری ، مثلاً مقبر اولمه یدی صوگ زمان ادبیاتنده فلسفی کوروشك ایزنی بولامازدق . رومانلرده ادم عقلی روحی برتحلیل ایزی بیله یوق .. صوگ زمان ادبیاتنك افاده ایتدیکی حسلر آنی تحسسانات ، سوق طبعیلردر . بویه کچیجی تحسساناتی افاده یه منحصر بر ادبیات نه یه یارارکه ... آرقاداشلریمزدن بریسی « هیچ اولمازسه ، دیوردی ، کونه ، شیللره ، شه کسپر ، کبی اعظمك اثرلری ترجمه ایدلسه کنجلر درین دوشونجه یه آلیشیر . بوسوز چوق محقدره ، بونوع ادبی اثرلر فلسفی دوشونجه ذوقنی دوغوریر .

علمده ، حیات اجتماعیه ده برحرکت او یاندیرمق ایسته یورسوق قافادارلغنی کیدرملی یز . بونك چاره سی فلسفه ساحه سنده دماغلری دوشوندرمکه چالیشمقلغمزدر . کنجلر یالکیز سپور حیاتنده ، حتی محاربه میداننده دکل ، تفکر ساحه سنده جسور اولمالیدر .
دارالفنون مدرسلرندن

محمد امین

اسلام

ادبیات رادبی انکشاف

اسلام ادبیاتنك نقطه عزیمتی بك شایان دقت برقیمت ادبییه یی . حاز اولان قرآن کریم اولمشدر . بو کتاب مبین یالکیز عرب ادبیاتی دکل عجم ادبیاتی ده دوغورمشدر . بوراده یالکیز چوق مهم اولان عرب ادبیاتندن بحث ایده جکیز . چونکه اکثر آثار ادبییه مقدس برلسان صیره سنه کچن عربجه ایله یازیلدینی کبی بونلرک محررلری ایچنده برچوق تورک و عجملرده واردر .

مسلمان عرب ادبیاتنك انکشافی اسلامیتدن اولکی اوزون برحاضرلغك نتیجه سیدر .

منشأری مظام وازمنه قديمه نك كيجه لری ايچنده غائب اولان قبل الاسلامی شعرك مشرك
عرب حیات و تفكرينه معكس خارق العاده اثرلری اولدینی هر كسجه معلومدر. أمرؤ القيس،
طرفه، زهير، ليد، عنتره، نابغه، اعشى و الخ... شاعرلر مسلمان طائفه لایوت
قانشلردر. بونلرك شاه اثرلری «معلقات» ناميله تسميه اولنور.

عرب ادبیاتنك زتكینلکی فوق العادهدر. عرب لسان و ادبیاتنك مشترك بر صفت
كاشفهی واردركه هیچ بر لسان و ادبیاتده كوروله مشدر. بونلرك ایكینسی ده (۷) نچی عصر
میلادیده مكمل بر حالده بولونمشدر. ناصیل تكمل ایدوب بو حاله كلكرینه دائر هیچ
برشی معلوم دكلدر.

* *

عرب تاریخ ادبیاتی بك غیر مساوی امتداد و اهمیتلرده اولمق اوزره بش دوره یه
آریله بیلیر. بویه بر تقسیم یاییلمازسه بوتون مسلمان طائفه کی عمنر آسا مؤلفلرك ایچندن
چیقماق بمکن اولماز.

بویش دور شونلردر: حضرت محمد دوری، امویلر دوری، عباسیلردن باشلاپان
قلاسیك دور، یعنی میلادك (۷۵۰) سنه سندن قریباً (۱۰۰۰) سنه سنه قادار دوام ایدن
دور، (۱۰۰۰) دن عباسی خلیفه لرینك نهایت بولدینی (۱۲۵۸) سنه سنه قادار اولان دور،
(۱۲۵۸) دن زما نمره قادار كلن دور.

بز آنجق قلاسیك دور اوزرنده دورا جغز. عینی زمانده موضوعك فوق العاده كنیش
اولماسنه بناء بودورده کی حدیث، فقه، كلام، تصوف کی شعبات معرفتی اسلامده فلسفه
و علمدن بحث ایدم جكمز قسمه براقه رق متباقی حیات ادبیه حقنده بر فكر ویرمه كچالیشه جغزه.

* *

حضرت محمد دورنده هر نه قادار قرآن کریم، عرب ادبیاتنه بر حمله ویردرك روحنی
یكیشدیر دیسه ده بودورده مشرك عربلری هدایته دعوت ایتك و ایجابنده مملكتلرینی
فتح ایتك ضرورتلری حاصل اولدیغندن ادبیات طبیقیله بویوك برانكشافه مظهر اولامادی.
عرب محرر لرینك دانما ترجیح ایتدكلی شمر و ادیبی اولدیغندن بودورده اسملری
ذكر ایدیله جك شاعرلر. بونلردن اك مشهورلری (كعب ابن زهير)، (ابو ذؤب)
ایله اسلامیتك الهام ایتدیکی اك شایان دقت قادین شاهرندن (الحنساء) در.
انتخابلی خایفه لردوری یعنی خلفای راشدین زمانی ادبیاتنه مساعد اولمایه جق قادار داخل

و خارجاً خلجانی یکمشدی . امویلر زمانی ایسه بونک تام عکسی اولدی . بو خاندانک بویوک کی ادبیاتک انکشافه مساعد اولدینی کی سلطنتلرینک امتدادنجه عرب شعری چوق کوزل چیچکلر ویردی . بودورک شاعرلری آراسنده (عمر بن ابی ربیعہ) [میلاد ۷۱۹] و بالخاصه یکدیگرینه رقیب و کافه سی شایان دقت اوچ شاعر مذکر ایدیه بیلیر . بونلردن بری «امویلرک داستانیجیسی» تسمیه ایدیلن خرسیتان شاعر (الاخلط) [۷۱۰ میلاد] ، ایکنجیسی (فرزدق) [۷۲۸ میلاد] ، اوچنجیسی (جریر) [۷۲۸ میلاد] در . بو دورده نثر لسانی هنوز شعر درجه سنده یوکسلمه مشدی .

*
**

عباسیلر دورنده عرب ادبیاتنه عجم تأثیری کندی کی کوسترمکه باشلادی و انکشافه تأثیر ایتدی . هر زمان اینجه لک و ظرافتیه متمایز اولان عجم حرثی عرب روحنه نفوذ ایدیه رک ده ای ادبیتک محصولانده تظاهرلری کوسترمکه باشلادی عرب و عجم ذهینتلیرینک بومسعود قایناشمه سی عرب ادبیاتنده بویوک قلاسیک دورک انکشافه حامل اولدی . بودورده ده شعر دائماً رنجی درجه یی اشغال ایتدی . یالکنز بو دورک شاعرلری قسماً عرب و قسماً عجم ایدیلر .

بغداد ، الک مستعد شاعرلری قوجاغنه چکیوردی . بونلرک آراسنده اصلاً عجم اولان (بشار بن برد) [۷۸۳ میلاد] شعرلرنده ایرانک اسکی دینته قارشی آچیقه اظهار محبت ایدیوردی . بو زمانک اک بویوک شاعری مسلمانلرک اک مشهورلرندن بری صاییلان (ابونواس) [۸۰۶، ۸۱۰ و یا ۸۱۳ میلاد] ایدی . بوداهی محرر سربست مفکره لی و بولونور کلیوندن دکل ایدی . (فضل الشاعره) [۸۳۷ میلاد] مرکزی عربستانک اک مشهور قادین شاعری اولوب فوق العاده سهولت نظمی ایله تمایز ایتمشدی .

بغداد خارجنده کی مشهور شاعرلر آراسنده «حماسه» سیله مشهور سوریه لی (ابو تمام) [۸۴۶ میلاد] ذکر ایدیه بیلیر . بو ذات برمدت سر ایدیه یاشادی ایسه ده عمری ده اچوق اوزاقده کجدی . (أمیر سیف الدوله ک سر اینده مشهور شاعر (المنقی) [۹۶۵] واردی . مذکور امیرک عموجه زاده سی (ابو فرازالهمدانی) [۹۶۸ میلاد] مک زمانک احوال حیاتیته سنه ترجمان اولان اشعاری ساده لک و لسانک کبار لغتیه متمایزدی ... الخ
مستجمع نثر یازانلر آراسنده «خارقه زمان» تسمیه ایدیلن «مقامات» صاحبی عجم

(الهمدانی) [۱۰۰۷] در . بوراده تبدیل قیافترینه رغبأهر یرده طانینان وقصبه لر، شهر لر، مملکتلر کزن خیالی بر شخص واردر . هر کتدیکی یرده محبت و ادب مجلسلرینه کیره ن بوسیا ح کلام وادیسند ر قییلرینی دأتما یرده جالار واک مشکل احوال دن بلااستنا صیریلر . شعر و مسجع نثر خارچنده ادبیاتک دیکر شعبه لرند ر نامدار اولان محررلردن اک ایلری کتلرینی ذکر ایدم .

علم لسانده عربجه صرف ونحوک اک بویوک استادی عجم «سیویه ihiavebiS» [۷۹۳] یاخود ۷۹۶ میلاد] واردر . «کتاب» نام اثری عرب صرفک اکاسکی بر تدوینی عرض ایدر . چوق اهمیت قازانمش وشایان دقت برأتردر . بومیانده «المفضلیات» صاحی کوفلی مشهور (المفضل) [۷۸۶ میلاد] واردر . فعالیق علم لسان ساحه - فی ده کچن بغدادی (قتیه) [۸۸۹ میلاد] ده بومیانده ذکر ایدیلر جککدرندر .

تاریخ وادیسند ر یک یوکسک سیالر واردر . حضرت محمدک تاریخی یازان (محمد ابن اسحق) [۷۶۸ میلاد] ک اثری غائب اولشدر . بوذاتک اولارق بزده کلن اثر (عبدالملاک ابن هشام) [۸۳۴ میلاد] طرفندن احیا ایدیلنیدر .

مدینه لی (واقدی) [۸۲۳ میلاد] حضرت محمدک غزوه لرینی یازمقله مشهوردر . کوفلی (کلبی) [۸۱۹ یاخود ۸۲۱ میلاد] قبل الاسلام عربلرک تاریخی یازمقله معروفدر . منصفلکده کی دهاسیله مشهور (طبری) [۹۲۳ میلاد] معرفت بشریه نک مختلف شعبه لرینه دائر یک چوق اثرلر یازدینی کبی خلقت عالم دن زمانه ککنجه به قادار وجوده کتیردیکی معظم تاریخیله نامداردر . مشهور مورخ وجغرافیه جی (مسعودی) نک «کتاب اخبار الزمان» نامیلر اوتوز جلدلک بویوک اثرندن ماعدا خلیفه لر زماننده کی شرق مدینه عاتد وثیقه لرله دولو اولان «مروج الذهب» نامنده کی اثری یک مشهوردر . اوتجی عصر میلادیده یاشایان (حمزه اصفهانی)، هم عجم مورخی اولمش ، هم ده عرب و عجم لسانلرینک مقایسه سنه دائر اون جلدلک تاریخ اصفهانی annales نامنده کی اثرک مؤلفیدر . عرب تاریخ ادبیاتک بولونماز برخزینه سی اولان «کتاب الآغانی» نک لایموت مؤلفی (ابوالفرج الاصفهانی) [۹۶۷ میلاد] بونلر آراسنده بر موقع ممتاز صاحبدر . برده «فهرست» نام اثرک صاحبی (ابن ندیم) [۹۹۵ میلاد] واردر . بوذاتک حیاتی همان همان مجهولدر . زماننک عرب ، یونان وهندلی بوتون مشهور عالملرینک اثر وشخصیتلرندن بویوک براهتم و محنتله بحث ایدز بو اثرکتابیات

واديسنده كى مهم آبد لردن بریدر . نهايت عرب استیلا سندن (۸۹۳) سنه میلاديسنه قادار اندلس تاریخی یازمقله مشهور واصلًا اسپانیول اولان (القوطیه) [۹۷۷ میلاد] واردر . قرون وسطاده عرب حرثی حقهده یوکسك بر فکر ویرن یو پارلاق قلاسیك دورى کوردکن صوکر ا دیگر دورلری چابو قجه یجه بیلیرز .

قلاسیك دوردن صوکر اکلن دورك برچوق شاعرلری آراسنده حضرت محمد حقهده كى قصیده لرله پك بویوك بر شهرت قازانان مصرلى (البصرى) [۱۲۰۴ میلاد] یی ذکر ایده بیلیرز . بو میانده (الهمدانی) نك « مقامات » ی طرزنده كى اشعاريله مشهور بصره لى حریرى [۱۱۲۲ میلاد] واردر .

اولجه عقل ایله نقل یعنی علم ایله عنفه حقهده كى یوکسك و احرارانه فکرنی قید ایندی کمز (زحشرى) [۱۱۴۳ میلاد] فیلولوژیده پك شهرتلیدر .

بودورك پك چوق مورخلری آراسنده اك مشهور اولاراق صلاح الدین ایوبنك سوریه و فلسطین فتوحاتى یازان کوزل اثر ك صاحبى (عماد الدین الکاتب الاصفهانی) [۱۲۰۱ میلاد] یی ذکر اتمکله اکتفا ایده جکزر .

بودورك علوم متنوعده یکتا اولانلری آراسنده بغدادلى (الجندى) [۱۲۰۰ میلاد] ایله (الطوسى) [۱۲۷۳ میلاد] یی ذکر ایده جکزم . برنجیسی تاریخ ، حدیث ، فقه ، قرآن ، بدیع و بیان ، اخلاق ، طب ، جغرافیا و الخ علملردن صلاحیتله بحث ایتشد . ایکنجیسی موفعول حکمداری (هلاکو) طرفدن فوق العاده تقدیره مظهر اولمش و کندندن اول انتشار ایدن اثرلری یکدن احیا ایتدیكى کبی مثلثاتی ده آریجه بر علم اولاراق موضوع بحث ایتشد .

انخطاط دورنده آنحق فوق العاده شهرت قازانان بعضی اسم و اثرلره تمساس ایدوب بوتون اقسام ادبیه ایله علاقه دار اولمایاجغز .

بودورك اك مشهور مورخلری آراسنده قاهره لى (مقرزى) [۱۴۴۲ میلاد] ایله اساساً حرب اولوب تونسه دوغمش اولان (ابن خلدون) [۱۴۰۶ میلاد] یی ذکر ایده جکزر . محیط المعارفیلرینك اباشنده صایمسز آثار ادبیه سی اولان (سیوطى) [۵۰۵۱ میلاد] واردر . متعدد بطنلرده كى برچوق محررلر ك اشتراکله وجوده کلن « بیک بر کیجه حکایه لری » ایله اهل صلیب دورلرنده شکل قطعیسنى آلان (غنره) روماننى خاطر لاتحق لازمدر . دارالفنون روحیات مدرسى : مصطفى شکب

قیغوسز سلطان ده بر نوروز صباحی

بزمقیم شهر عشق بیت محمد رخانه من
 مرغ باغ محنت جای المدر لانه من
 محمد علی حلی بابا

حالم اسلامی تزلزله اوغراتان صرصر فلاکتک بو صوڪ ضربۀ خیمه سی ، تکمیل
 موجودیتی برلزش مدهشله صیرلا توب صارصدی . بغدادک سقوط ناکهانیسی ، اساساً
 نالان اولان کولگی برقات داهسا مایوس ایتدی . بر مدتنبیری زیر وزیر اولان آمال
 وخیالیمی تمامیه زده لدی . پریشان ایدم ، نومید اولدم .

بغداد ، حالم اسلامده کورمه دن سودیکم شهرلرک برنجیسیدر . خیالخانه تصورآمده
 دائماً بشقه برطراوتله تجسم ایدر . بر بیک کیجه نک بتون سحر فسونکاری نظر حیرتمده
 رونما اولیور . صفحات تاریخه سی ، تکمیل اونودولش دبدبه سیله ، هارون الرشیدک
 نظیرسز مسامره لیلیه لری ، دجله کنارنده کذران ایتش عاشقانه ماجرالر ، عباسه وجمفر
 برمکی ، محنتم قصرلر ، دارالفنونلر ، نورلر ، هرفانلر ، ذکالر ، بونلر هپ بردن کوزلرمک
 اوکنده غائب اولیور ، پارلا یوب سونیور .

ایم بر انقراضه دوشمش اولقله برابر بغداد ، عظمتی فائب ایتش برچوق شهرلرک
 هییت اعجاز کارانه سی حائر ، اسکی حشمتک تأثیریه محاطدر ؛ ماضیسی برهاله مقدره کی
 حال مظلمی احاطه ایدر . جامع لر نی ، آثار عتیقه سی ، مراقد اولیا و شعرا سی دوشوندم ،
 دوشوندم و بیکانه الله دوشمی روحی ماملره خرق ایتدی ... هیهات !
 فضولینک روح نریهی عجا تأثرله اهتراز ایتدی ؟

دهرایچنده بریققی دیوار کورسه ک اوله بیل
 بر سلیمان ملکیدر کیم چرخ ویران ایلش

یاروخی بغدادی ، استیلانی خبر آنجه ینه عین ادای فیلسوفانه ایله « دنیا که دکرکه
 جفاسن چکه آدم ، دیره که عبا ی تسلیه سینه می بوروندی ؛ کیم بیلیر !
 تأثرات قلبیه می براز تسکین ایتک ایچون ولوله جهاندن چوق اوزاق ، شهرک خارچنده ،
 قلعه نک اوته سنده و مقطم طاعنلر نک یالین قیالری ارا سنده طراوتما اولان قیغوسز سلطانک

اومفرح درگاهنه جان آتمه نیت ایتدم . اوراسی کشمکش عالمدن بعید برملجا سکوندره .
فغان بشریت اونک رفعت بلندیته قدر ارتقا ایدمه من . او آرامگاه مستتاناك زمردین ،
چكوك اصمه باغچهسنده اوپله بر سحر غریب واردرك یورغون ذهنلراوراده کسب راحت
ایدهر ، یانیق کوكلكلر سرین نفعه لاله سکون بولور . . . باغ امیدك صولفون چیچككری
یکیدن رنگ و حیات اکتساب ایدر .

اوکون منور ، براق ، ایلیق بر ایلک بهار صباحی ایدی ، روحی هوای تزهقی ایله
احاطه ایدیوردی . فقط زرده اونشئه روح ... یوله چیقدیم ، طاغث اتکنه واردیغ زمان
عربه دن ایندم ودرگاهك یوكسك ، ديك نردبانى آهسته آهسته چیقمغه باشلادم . طاش
باصامقار بكا بوصباح بیتمز توکنمز بر صورتله اوزون کوروندی . یاری یوله اوطوردیم .
اطرافى یورغون بر نظارله سوزدم وقیغوسز سلطانك شاهریت روحیه سنه بر کره دهاحیران
اولدم . استراحت ایدیهسی ایچون ممتاز بر موقع دلنشین انتخاب ایلشدی ؛ اوده فضولی
یغدادی قدر طبیعت مفتون ایدی . بهاره ، چیچككره نشیده لر اوقومشدی :

ایرشدی باد نوروز گلستانه گلستانه وقتی یتدیکم اوپانه
تماما یروزی جنبه کلدی بهشته بکزدی دور زمانه

طاش نردبانك پروازنده اوطوریغ مدتیجه قیغوسز سلطانك دیوانندن اقتطاف ایلش
؛ اولدیغ بعض ابیات نفیسه یاواش یاواش خاطر مه کیوردی . هریتندن عمیق بر نورانیت
نبحان ایدیوردی :

جهان جسم صورت جان بن اولدم جهان جان جانان بن اولدم
در کوهر بیت هر نفسمدن حقیقت جوهری معدن بن اولدم
محیط هر شیشه شیشه موجود بووجهله عالم یکسان بن اولدم

بالجمه موجوداتی محیطه ، یکسان عالمك نفسنده وارلغنی تلقی ایدن قیغوسز سلطان مستتانا
خلقتلرك تفردینه قائلدر :

هر کوكلده معرفت کشف اولیه هر کفی عمرنده لذت بولیه
هر خارستانده تازه کلی بیت هزامله ایریشمز هر مهر

بونکله برابر مستتانا خلقتلرك ادراك ایتدیکی حقیقی احاطه ایدمه منلرك خصوصیتی ده
طبیعی کوریور واونلره قارشیده عالی وجدان وهر فانك صداسیله مقابله ایدیور :

بزه اغیار اولانه حق یار اولسون کورهیم دنیاده برخوردار اولسون
 بزم اوکمزجه قویوقازانه اکا یاردیچی پروردکار اولسون
 بزم آردمزجه طاشلر آتاتک قوللرینه قوت الی وار اولسون
 بزی دنیاده اولسون دینلر دنیالر طورده مری وار اولسون
 بزی جهنمه لایق کورنلر یری جنت مقامی کلزار اولسون
 بزی هرکیم که بونده ذم ایدرسه شفاعتی اکا مختار اولسون
 قیغوسز آبداله هرکیم سوکرسه
 آتک حقندن نصیبی دیدار اولسون

سلطانک علویت روحی انسانی لال ایدیور، حیرت... عجبا بو مناجاتی قلمه آلدینی
 زمان قاج سنه چله طولدرمشدی؟ آه قیغوسز سلطان! نورایت مجسمه؟ جذبه حالنده
 ایراد ایلدیکنک بوایاتک فسونی آلتی یوز سنه صوکره بیدارک بنی نصل برتائیرله استیلا
 ایدیور.

ایاغه قالدقم. نردباندن چیقمنه دوام ایتدم. ایلک بهار صباحنک روحی تسکین ایدن
 صافیتی سلطانک دیگر بیتلرینی خاطرلثیوردی:

کوکل بلبلی کوردم فغان وزاره باشلادی
 ایدوب نوروز سلطانی اوکنه دوشدی کلزاری

هربری سانکه قنادلانش، بهار قوشلری کی کوزلرمک اوکنده مکرر پروازلرله طیران
 ایدیوردی:

کوکل شهرنده بولدم حق ای یار
 کدله بوقدر آندن غیری دیار

آرتق یوقاری به وارمشدم. روحده سکون استقرار بولوق اوزره ایدی. شیمدی حضرتک
 امید بخش، تسلیت آمیز یتنی تکرارلیوردم:

نور کوروندی کجدی ظلمت چاغی
 نوریله آراسته اولدی جان باغی

آه عجبا او یله می؟ ظلمت چاغی مرور ایتدیمی قیغوسز سلطان؟
 نهایت یوقاریده کی مدخلک ظریف کچوک چشمه سنک یاننه قدر کلشدم؛ اطرافه
 باقندم زمردین باغچه نیک سکون روحوازیخی اخلاص ایده جک بر اثر موجود دکلدی.
 اوخ... اللهم جوق شکر! آصمه باغچه نیک کولکه سنده بونهایتسز سکوندن ایسته دیکم کی

استفاده ایدوب روحی تدای ایدمبیله جکدم . براز دها یورودم . پارمقلنك آراسندن
 كچرك مغارنك مور صارماشقلى مدخلنه یاقلاشدم . باغچنك كوز قاماشدیریحی ضیاسندن
 صوكرآ بوراسی نه قدر بوش ، فصل نیم قرا كلق اسرارایله لبریز سكون ! قبودن ایجری یه
 كیردم . صاغ طرفده کی كچوك زاویه ده نماز قلیبورلردی دها اوده كنچ بر خواجه
 یوكسك سسله قرآن او قیوردی . مغارنك هر طرفنه دعالر ، نیازلر سینمش . قویتو
 ولوش كوشه لرده بر روحانیت اعجاز کارانه اهتزاز ایدیوردی .

بن نره دن نره یه كمشدم ؟ هانکی میدان حربی ترك ایدرك فصل بر صحرای سكونه
 واصل اولمشدم . آه ، خلیجان عالمدن اوزاق ، جهان مزعجك اضطرابات یومیه سندن
 خارج ، بوراده شو یالن قیالرك ، یابس طاعلرك قفوغنده ، بو منبت مفرح زمردین
 لانه ده امرار حیات ایدمبیلکم نه سعادت اولوردی .

نهایت بابالرك ، درویشلرك صف صف قبرلری آراسندن سسسزجه كچدم ، اوچ
 باصه مق دها چیقدم ، براز دها یورودم ... صوكره مغارنك دروننده ، اعماق دروننده
 قدسیت و عظمتیله ، کرامت و علویتیله آلی یوز سنه دنبری بو دار دل آرامك آغوشتنه
 عرض مهابت ایدن قیغوسز سلطانك مرقد منورینه واصل اولدم . مرقد ، محاط اولدیغی
 ظلمتلر ایچنده بر نور مؤبد کی پارلیوردی ... او نه هیئت ، نه مؤثر ، نه امثالسر بر هیئت
 ایدی . حقیقه سوزلری مرقدنده تجلی ایدیوردی :

نهان اولسم نه وار ییکانه لردن
 کونشدن عیانم میدان ایچنده

ای قیغوسز سلطان ! همتك حاضر اولسون ! ایشته خا کپاك مرقدکه کلدیم ، باشم
 اکیك ، کوکلم یانیق ، سندن استمداد ایدیورم ... پریشانی روحی ازاله ایله ...
 قیغوسزلقله امرار ایله یكك همركك سعادت قلمه اساله ایت ... موقه اولسون لذت
 سکونی طانهیم ، طانهیم ده غشی اولارق الم و اضطرابك ، یأس و هجرانك معنالری بر
 خواب نسیان ایچنده اونوتایم ، اونوتایم ... بنی حقك انعامنه مظهر قیل .. درکاه منوركك
 هر کوشه سنه ، هر بوجاغنه سینمش اولان او آسودکی فوق العاده بی برخلجان ، جوشقون
 کوکله ده انفاذ ایله که ضربات پریشانی انتظام بولسون ، خا کپا کنك حضورنده دویدیغیم
 سکون بی نهایه نك فسونیله روحی بر آز او قشا ؟ نوازش روحانیتکه محتاجدر . او قشا که

اوبی تابی عظیمی زائل اولسون... بو طاغ باشنده بر معجزه وجوده کنترک، ای قیغوسز سلطان!... یالین قیالر آراسندن زمردلر بیتور، امید چیچکلی آچیلور. بر وقلر یکانه قارتال قغوقلردن بشقه بر شی کورونمه یین بو طاغ صرتهنده شیمدی کچوک آصمه باغچه طراوتما اولور، یوکسک آغاچلر سایه صالیور.. بو بیوست عصر دیده نیک ایچندن اویله بر فیض حیات نبعان ایتدی که انسانی حیران و مبهوت قیلور! بوراده قلب روان سکونله، ذوق و نشاطله یاشایور.. درگاهک سکوننده، باغچه سنک لطفانده، چیچکلیک رایحه سنده، قوشلرک نعماتنده بر سحر وار؛ بنی او سحرله مسحور ایله.. باغ املک صولغون، باغین کلرینی منبع فیضک قطره لریله نورلاندیر؛ بن ده قرب روحانیتک فیضله یاشایان آسوده قلبلر کی یاشاییم، اطرافکده انکشاف ایدن بهار چیچکلی کی آچیلوب رنگه نهم! نیازی بارگاه احدیته یوکسکلت ای قیغوسز سلطان!... مناجاتی برسس، یاواش مؤثر برسس اخلاص ایتدی: بو کون نوروزدر، قیغوسز سلطانک سهودیکی کوندر... باقندم؛ مغاره نک ظلمتلی ایچنده و یوک شمعدانلرک آراسنده لطفی بابانک هینلی اندامی، محترم سیاسی تفریق ایتدم. اوتوردیم یردن قالدیم، اوکا متوجه یورودم و برابرجه آهسته آهسته مغاره دن چیقهرق چیچکلی، زمردین باغچه نک ملجأ سکونته طوهره کتدم.

جهان ولوله دار، بشریت قاهره بدن نه قدر اوزاقدی!

مدخله یاقین، دیوارک کنارنده کی روستائی باغچه سدیرینه اوتوردیم. آریر اطرافده اوجوشیورلر، کلرک پنبه کوبکلییه صوقولیورلردی؛ صوکره بر پرواز مستانه ایله بیاض کلکلیرک زمره نازنینه قاریشیورلردی. لیمون چیچکلی، تک توك، آغیر باغین بر حالده چنک اوسته دوکولیورلردی. اونلرک و پورتقال چیچکلیرک رایحه مست آوری اثرک شفافیته یاییلیوردی. خفیف، معطر بر نسیم، نباتانک اوزرندن وزان ایدیوردی. یوکسک سایه دار آغاچلرک دالارنده، چارداغک زمردین یاقارلیرک آراسنده کیزلن قوشلرک ترانه بر صفاسی باغچه طنین انداز اولیوردی. پنبه، بیاض، قیرمزی قرانفلر حوضک کنارینی تزین ایدیوردی. بومدور کچوک حوضک دروندن فوران ایدن فسقیه نک زمزمه سی انسانک روحی سرینکلیوردی. نار آغاچلرک آتشین غنجه لری، یاسنلرک کچوک بیاض ییلدیزلری، شوبلرک صاری رایحه دار چیچکلی، صوکره دها اودهده صارماشیق کلرک لطافت

شاهراهنسی، غشی آور قوقولری، بنی بوالم هستیدن پک باشقه، چوق اوزاق و بوسوتون
خارجی برالم ذوق و خلیایه سوق ایدیوردی .

بحمدالله کتدی غم کلدی نوروز نشاط افزا بزندی سوبسوالوان چیچکله طایغ ایله صحرا
بهاریای کونه زیب وزیند بخش ایچون الحق اولوبدر کستانده کل بدنن غنجهلر پیدا [*]
کائناده بریارام شنلکی رونما اولیوردی؛ هواده شوق و نشاط واردی. چنک اوسق
کلکیرک ناز و پروازلرینه جلوه گاه اولمشدی. قوشلرک ترنماننده بر نوروز سونجی طوبیولیوردی:
هیچ برهار کونی بکابوقدر رونقدار کورونه مشدی . اک منتظم و مکمل بانجه لرده بولدیغم
طراوتی بوراده ، بوآصمه بانجه نك روستائی کوزلککنده ، روح آلود سکوننده و معطر
فسوننده بولدم . هر نبات تازه لئش ، جانلئش ، رنگلئش ایدی . امید چیچکلری هر
طرفده آچیلش ایدی . شباب تبسملری هر چمنزاده کورونیوردی . طبیعت یاقوت
وزمردلرله انجی و فیروزه لرله سوسلئش ، تکمیل سحر و جاذبه سیله بزئش ، بنی مستغرق
لطافت ایدیوردی . نباتاده او یله بر فیض ، کائناده اوقدر بر جوشش ، بوتون جهانده
بر تازمک و او یله بر زنکینلک واردی که مسحور و مفتون اولماق قابل دکلدی . مهوت قالدم ...
نوروز ، نوروز!.. ای سحاریوم کشایش!.. نه اولور بنمده شبابی تنویر ایلسک! کوکلی
بررک نوامله - تلون ایتسک ... بنده بوچیچکلر کی آجیلام ، رنگلئیم و بهارک فیضی
اعماق درونی تازه لسن!

یاندکی لیون آغاجنک اوستنده بر قوش ، صاری کلره اعلان عشق ایدیوردی ؛
طبیعت نشیده لر اوقیوردی . زمردین چارداغک یاننده کی سسک کنارنده ایکی قومرو
کزینیوردی . لطفی بابانک قناریه سی بر نغمه مدیده ایله درکاهی شنلندیریوردی . دها و توده
مغاره نك براوطه سنده باباغان صدای بشری تقلیددن فراغت ایتش کندی لسانیه قونوشیوردی .
اطرافه باقندم . حیات حقیقه بومشاهده ایتدیکم الواحدن عبارت اولایدی ، نه اولوردی
دیدم . نه کشمکش نه عذاب ، نه هجران نه ولوله!.. یالکز نور ، شیر ، سکون و آهنگ!
بو یله بر محیطده انسانک درونی آوی سونمز ، زرین خیالی صولمز . بویر آسمانه اوقدر یاقین
کورونیور که صدق و خلوص نیتله ایدیلن دعالر احتمال دها سهولته مستجاب اولور ...

ویر غنجه امیدمه فیضکله کشایش

کلزار دلی وقف خزان ایله یارب [**]

[*] محمد حق حلی بابا .

[**] شرف خاتم

لطفی بابایه صوردم : — قسوت ، الم ، اضطراب بورایه قدر جیقابیلیری؟ .. سوائی ایشیدنجه روحانی باقیشنده بر تبسم بلیردی ؛ بیاض صقالی متفکرانه او قشادی :

— قیغوسز سلطانک کرامتی بیوکدر ، دیدی . ظن ایدرسهم رواق دروتی هیچ بر مسکنت بشریه تشویش ایده من ؛ آسودکی فوق العاده سنی هیچ بر تاثیر هستی اخلاص ایده من . اوشفاف ، براق ، سحابه لرك چوق فوقده ماوی برسانک نورانیق ایچنده پرواز ایدیور ؟ بزم کبی یشامیور ، چونکه آرتق هر درلو کچوکلکدن تجرد ایتشدرد ...

یاندی بولندیغ مدتیجه موجودیت متیجه کسب سکون ایدیور ، دورولیور ... صانکه ساکن برکولک کنارنده اوطوریور مشمده اعماقنه باقه باقه دورغون سولرینک را کدلکی نهایت بکاده غیر محسوس بر صورتده آهسته آهسته سرایت ایدیور مش کبی اولیور ...

قیغوسز سلطانک کرامتی ، مغاره نک مهاتی ، آصمه باغچه نک او اونودولماز حلاوتی ...

صوکره بو عالم طراوتک اورناسنده لطفی بابانک جاردانی شخصیتی کوکلی تسکین وتسلیه ایتدی . کندمدن کچمشدم . بیلیم نه اولمشدم ، جسممدن تجرد ایتمش وائیرک شفافیتنه قاریشمش قنادلی بروحمیدم ؟ ... لیون چیچکلرینک رایحه سندن بر ذره میدم ؛ یوقسه قوشلرک ترنماندن دوغمش برنغمه می ایدم ؟ نه ایدم بیلیمورم

عجب بن جانی یم بوتق ایچنده	یاخود کوهی یم معدن ایچنده
بن اول جانم قدیم لایموت	نهان اولشم اسن انسان ایچنده
قو عالم یم سیرانکاهدر	کزرم کردش دوران ایچنده
قوسرکش اولان سرکرداندر	جهان پهلوانم میدان ایچنده
ازلده نه ایدم بودم نه یم بن	اوزمی بیلشم ارکان ایچنده [*]

دیوارک اوستندن باقدم . قاهره اوزاقده خفیف بردومانک ایچندن ظاهر اولیوردی . اطرافده کی جامعلرک مناره لری افلاک سرچکمش ... اهرامک ذروه سی افقده کورونیوردی . نیل ایکی یشیل ساحل آراسندن کجوب غائب اولیوردی ...

شهری نه قدر اوزاقدن ، سکانتی نه یوکسکدن مشاهده ایدیوردم ...

اوکله طوبی آیلوب درگاهک زردبانی آهسته آهسته ایندیکم وقت نوروزک سحری روحه تماماً تأثیر ایتشدی . حیانک ساحه و غاسنه اوکون کندمده چوقدنبری حس ایتدیکم بر فیض نوین اینه مساح اوله رقی آتیلدیغی اکلایوردم .

کوکلمده جوش ایدن اوپله بر شوق ، سامعه مده اوپله طاتلی بر ترنم وارودی که بشیریتک
چیرکینلک لری حس ایده میور آوازه احتراصات سفلیه سنی ایشتمیوردم . اطرافنی درین
بر آسودکی صارمشدی . کوزلرمک اوکنده یک اسکی بر قطعه نیک صوک بارچاسی نورلی
حرقلره لمعان ایدیوردی :

باغ املک فتحه لری خارینه دکتر بلبلرینک ناله لری زارینه دکتر
عبرته باقارسه ک بوکذرگاه فایه اقبال وسادات غم وادبارینه دکتر

موقت اولسه ده ، حیاتک میدان حربنده برکونلک صلح بولمشد
« قصر بادین » « ۲۳ مایس ۱۹۱۷ »

قصریه صبی

صباح اذاتی دیکلر کن .

صبح ضیالری ، یواش یواش چوزولن تازه ، سمنبو صاج دمتلری کبی داخلیور . اذان
سسلری شیمدی صوصدی . فقط ، حالا پرامید و عشقه دولو کوکارده بیوک ، وجدکار
عکسلری تیریور : « یا ، حضرت الله ! » اوخ ، بوسته نیک نه نهایتسز ، نه لطفکار بر محبتی وار !
شبه سز ، ایشیق لریله آ کلیارق ، نهایت حسلنمکه و او یاغنه باشلیان تپه لریک اوستنده
ذوقدن بیهوش ، معاندن مست اولان کوزلری قیریورلر و آرتق قیامق اوزره سوزیورلر .
بوپله هر کیجه ، صباحه قارشی کوک و دنیا نیک کندیکنندینه جانلاندیغنی ، حسلندیکنی
کوردک نه قدر ذوقلی !

آه ، افقک یشیل ضیالره آجیلدیغنی ، طوپراغک او یانه رق عشقه تیره دیکنی و قلبنک
چارپدیغنی حس ایتک ایچین بوتون پرده لری آچق ایسترم . بو کیجه ، اللهک بنی قائم
و قلبله بر مشعله کبی یاقسنی ؛ بنی جوشغون برنهرک ، آتشدن برنهرک فیضانیله دیر یلتمسنی ؛
بنی بر آدن ، کندی عشقنک آهندن عبارت قیلمسنی ایسترم !

نافله بکلیورم ، پرده لری بیوده آچشم . افق و طوپراغی تکمیل سیس صارمش .
آجیلان کوکی ، قیردانان آیدیلقلری کوره میه حکم . فقط نه لازم ، بن ده مین
الله ایچین ، یالکز الله ایچین آغلام وآه ، دو کدیکم کوچوک یاش دامله لری اوپله جان
و عشق دولو ایدی که ؛ یالکز بردانه سی ایچین بوتون کاشاتی سجده ایله فدا ایدرم .

يالکز ، اونك اسمې سويله رك سرخوش اولق ؛ اك كوزل صولرى اېچمكدن ، اك
سرين و براق كوكسره قلبى قويمقدن ، اك بيوك بستره لرى ديكلمكدن دها كوزلدر .
عشقله چاربان بر قلبك خلجاني قدر كوزلدر !

كيجه قوشنك تتره يه رك بكاقادار كلديكنى وسورونه رك برچوق شيلر سويله ديكنى ،
قنادرلنده قدسى آتشدن كتيرديكنى ايسترم .

اويانه رق جيويلايان سرچه لرك كوكسند ، داللك بيراقلرك حر كشنده ، نسيمك
تلوننده عبادت اشنياتي چاغليور . قومرولريكي دوغمش برحايه قارشى قارشى به سويلشيورلر .
جانلرني دامله دامله عشقه قربان ايدىورلر . قربان اولان جانه ا كيليمه جك نفعه يوقدر .
ا كيليمه جك سحاب ، ا كيليمه جك ترانه ، ا كيليمه جك جان يوقدر . صبا اوجانك
عشقنه سجده ايدور . ارغواني صباح ضيالرى سجده ايدور . بيدار ، خوابيده نيجه
يوره كلر سجده ايدور .

سن ، سحر وقتى سپر ايت . ديريلان طالمده مطلق نبضك ضرباني ، تنك
صبحاقلنى ، قلبك عشقى بولاجقسك !
سيمه جمال اوره نوسى

تصحيح : بكن نسخه ده « بهار و شفا » منثوره سنك ۲۰ نهمي سطرلنده فناياب كلهسى ناياب
اوله جقدر ۲۴ نهمي سطرلنده « خاير ، خاير بونچون بونده ! ؟ » فقره سنده كاملا سيلينه جقدر .
صوكدن دور دنجمي سطرده اضطرابات كلهسى ضربات شكندده تصحيح ايديله جقدر .

اورتا آسياده توركمن

- اون ايكنجى نسخه دن مابده -

« نوركلك دىنى »

ايرانك عباسى دولت تشكيلاتنه ، و مدرسه ، حرم ، سراى حياتلرينك تشكلكنه نه درجه ده
تاثير يامش اولدينى هر كسك معلوميدر . بناء عليه « باب اجتهاد » مسئله سنده ، باشقه علت
آرامق بهوده در . ايشته (شيعه) مجادللرينك او قدر حرارتلى ، او قدر قانلى بر رنك
آمالسنك اك مهم سييلرندن بريسي ده بوجهتدر . شافى مذهبي ، دينك سياليتنه اك فضله
امكان براقش رومسلك اولديغندن اكتر تشيع اربابى بورادن يتشمشدر . نيكيم شاه اسماعيلك
ددهسى اولان شيخ صفى الدين اردبيلي شافى ايدى .

ملمسان فقهنك اڭ بويوك قدرتی منطق تصنیفلرنده دره اماملرك اوغراشدقلى مسائله ايجريسنده اڭ عمومى قاعده لردن، على العاده صحى ومالى حكملره قدر بتون جمعيت امورى موجوددر . بونكه برابر آرالرنده اختلاف اولدينى ترجيح امكانى ویرلمشدر . اسلام فقهي له روما حتوتك فرقى ، برينك (سورى) اولماسنده ، ديكرينك اولماسنده آرامق دوغرو دكلدر . يالكز دنيله ييليركه ، مسلمسان فقهنده شكل كنيشله مكه ، بعض يرلرده ديكرندن دها مساعددر . توركمنك توره جيليكى يك آزاستنالرله شرعك اساسلرينه اويمشدر . اسكى توركمنلرده برنوع اوروج ديمك اولان (پرهيز) واردى . صوكرا سنهك معين كونلرنده آيين ياپيلير وقوربان كسيلردى . اسلاميتده (تاگرى) نك اسمى بيله دكيشمدى . توركمن ، اللهم وكيلي اولان [ايدى قوت ، قاي اوغان ، تاگرى قوتى] خاقانى « رأى عام » اصوليه انتخاب ايدرك او موقعه كچيرردى . مسلمانلقدهده اساساً خليفه عامهك راييله انتخاب ايديليوردي . (لارهباية فى الدين) قاعدهسى توركك اسكى اعتقادلرنندن دى . جمعيتده شامانرك موقعى راهب وضعيتده دكل ايدى .

ايشته بوسيللردن دولايي دركه توركمنك آهنگچي روحيتى، بوايلك نظرده حل ايديله- ميهجك كچي كورونن ضد عالملى تأليف ايتمكه موفق اولمش ، وايلك توركمن طريقي ياراشمشر . بو طريقك اڭ جانلى مرشدى وايلك رئيسى (يسى) لى (خواجه احمد) ايدى . « رشحات » ونفحات الانس ، ك ويرمش اولدينى معلوماندن (خواجه محمد باباسامسى) (خليل آنا) ، (بابا كمال خجندى) ، (بابا محمد طوسى) كچي برچوق و ليلىك زمانلرنده شهرت قازاندقلىنى آكلايورز . يوقارده كورديكمز كچي (بابا آرسلان) ك طلبهسى ومريدى اولان (خواجه احمد) غايت كنيش برطريقت مالملك محراقى اولدى . يسوينك خليفه لرى ، صيراسيله (منصور آنا) ، (سعيد آنا) ، (سليمان آنا) و (حكيم آنا) در . يسوينك « ديوان حكمت » ي سليمان باقرغانى نك ، باقرغان كتابى ، « آخر زمان كتابى » ، « مريم كتابى » ؛ « حكيم آنا ولايتنامهسى » ، حالا توركستانده خلق ديلنده سويلنمكده در .

ايرلاندا ايجون (سن باطريق) نه ايسه . توركستان ايجون يسوىده عيني قيمتى حائزدر . (خواجه احمد) خفنى مذهبنده ايدى . لسانى حرانديش برمتصوفدن زياده اسكى تورك نامحفلرينك، وليلرينك ديلنه بكمزه يوردى . يسويدن صوكرا يوسف همدانى نك خليفهسى اولان (خواجه عبدالحق عجداونى) ، نقشى دنيان ويسويلكه موازى اولارق كيدن طريقك ايلك مؤسسسلرندن برى در . (عارف ديوكرى) ، (خواجه محمود انجیر

«قنوی» ، (خواجه علی رامینی) صیراسیله بو طریق قی تعقیب ایتدیلر . آنادولویه نیورلنکه برابر کلن بو طریقك ك مهم سیاسی (خواجه محمد بهاء الدین نقشبند) در منسوب اولدینی طریقه کندی اسمنی ویرن بو ذات ، اثرلیله مکتبک حودود و مجراسنی ده چیردی . یسویلكه نقشی لكك فرق نرده ایدی ؟ هر ایکسی ده خلق آردسند یاشامش و خلقدن قوتی آلمش اولدینی حالده بعضی نقطه لرده اولدجه مهم فرق لری وار . اولان نقشی لك بخارا واسطه سیله هند تصوفدن ملهم اولمشدر . صوغدیلر زمانندن بری هند و ایران اعتقاداتنك اوغرامی اولان بخارا بو طریقته ده تأثیرینی اجرا ایتدی . ثانیاً ، نقشی لك فقهه داها زیاده مربوط و تمایلدرد . (امام ربانی لك) لك «مکتوبات شریف» ی منشور و هر بجه اولارق قلمه آلمشدر . بو طریق قاعده جیلکدن کندیسنی قورتاراماشدر . حالبوکه یسویلك فقه قدر ، بلکه فقهدن زیاده عرفه موقع ویرمش ، تورکجه شعرلری ، خلق موسیقی سی و آیینلریله قاعده جیلکدن - اولدجه - قورتولشدر .

«رشحات» بوندن بحث ایدرکن دییورکه : «تورکستان خلقی خواجه آنایسوی دیرلر . آتا اگرچه کم نوانی دبلنده بابا دیمکدر . اما تورکلر مشایخك اولولرینه اطلاق ایدرلر . خواجه احمد حضرتلری کرامات جلیله و مقامات علیه صاحبی ایدیلر .» نوانی یا خود چاغانای دیلی اوغورلرجه سیدر . اولایسی ده (بابا آرسلان) دن درس کوردی . صوکر بخارایه کیدرک (خواجه یوسف همدانی) ابله مناسبتده بولوندی . ایشته نقشلك و علی العموم هند تصوفیه یسویلك علاقه سی بوکا منحصردر . خواجه لك دردنجی خلیفه سی حکم آتادن صوکر شاشده دوغمش اولان (زنکی بابا) داها صوکر (اوزون حسن آتا) ، (سید آتا) الخ استخلاف ایدرک طریقك حدودینی بتون اورتا آسیایه یایدیلر . اورتا آسیا ماورای الهمردن طاشان تورکمن آقینلری آنادولویه قدر اولان کنیش یول اوزرنده کشافلی ایزلر براقارق ایله دی . ایلوک خانلرک وزیر ی اولان (سقمان) اولدکن صوکر تورکمن بکلری طوبلانارق اوغوللرندن (ساجوق) ی یرینه خان انتخاب ایتدیلر . یوقارده ده سویاندیکی اوزره ایلوک خانلر برتورکمن خاندانی ایدی ؟ بوتون تورکمن اولوسلری اوکا تابعدی . (تومن) خاندن بری خاقانلق قایی ، بایندر ، سالورکچی مشهور بویلر آراسنده براقاچ دفعه ده کیشمشدی . بوسفرده سالور بویندن اولان ایلوک خانلر تورکمن مجتمه سنك ریاستده بولونیورلردی . ایشته او صیرالرده درکه (قق) بویندن کلن واسکی شرقی توکیو خانی (قوتلوغ) طوروونك اوغلی اولان (ساجوق) ، دوغرو تورکمنلرک میلانلری توجه ایتکه باشلادی . هله ایلوک خانلر ،

مملکتدن اوزاق دوشهرك سرای حیاته دالقدن صوکر ا بومیلان بوسوتون زیاده لشدی .
سلجوقك وقتنده بش اوغلی ایله ایکی قارده شی قالدی . بوی بکاری طوبلانهرق، بونلردن
(طغرل) بکی انتخاب ایتدیلر . [۱]

ایشته هجرتك ۴ - ۵ نجی عصرلری آراسنده وقوعه کلن بویوك تورکن استیلاسی بو
صیراده حاضر لانیوردی . اوصیراده هنوز تورکنلر یرلشمه مشلردی . کوچه به لر آراسنده
ایسه اسلامیت نفوذ ایتمی غیر ممکندی . بوسیدن دینی تشکیلاتك (اسلام) صورتنه
الطباقي ایچون لازم کلن ابتدائی حاضرقلر وجوده کله مەدی ؟ بو آنجاق بشنجی عصرك
صوك زمانلرنده دوغا بیلدی .

علمی ضیا

Library of the University of Cambridge
Acquired by Mr. Clark
The Avarifur Manuscript
شیخ سهروردینك حادثه قلی

قلمنی

ابن ابی اصیبه نك تصویری ایله شمس الدین شهرزورینك بیاناتی آراسنده درحال
قظردقی جلب ایدن واضح فرقلر وار . برینك فقها صلاح الدین ایله مصرده ایکن
مکتوبلاشدیلر دیه سنه مقابل دیکری حقی اولارق صلاح الدینه مکتوبك شامده ایکن
کوندردیکنی یازیور . بری یالکز بر مکتوبدن بحث ایدیور دیکری تا کیداً ایکنجی
بر مکتوب یازلدیغنی قید ایدیور وحقلیدر . بری بومکتوبد « ملك ظاهری ویا اورته لنی
افساد ایده جك دیه یازلدیغندن ، دیکری « دینی افساد ایده جك » طرزنده یازلدیغندن بحث
ایدیور . برنده مکتوبك صلاح الدینك امری وقاضی فاضلك قلمی ایله یازلش اولدیغنی
حقی اولارق قید ایدیور دیکرنده بوجهت مسکوت کیلور و امرك اجرا ایدلمه مەسی
حرکات عسکر به سببیت ویره جك درجهده مهم اولدیغنه دأثر بر قید علاوه ایدیور برنده ملك
ظاهرك شیخی قتلہ اقناع ایدلك ایسته نیلدیکندن بحث وار دیکرنده شیخك اوصیرالده
سرایده بردأثره مخصوصهده اقامت ایتدیکی قید ایدیور وحقلیدر . شو اوافق فرقلر
نتیجه لرك اساسدن دكشمه سنی موجودر بری شیخ شهاب الدینك تكفیر ایدلدیکندن بحث

[۱] العراضه فی الحکایة السلجوقیه . ملی تبطلر مجموعه سی . (نقره)

سلجوقنامه : یازیچی زاده . بحریه مطبعه سی . - مختصر سلجوق تاریخی : ابن بی لهیدن طبعی
(هوتا) طرفندن .

ایدیور دیگرى بوجهى مسکوت کجور حالوکه تکفیر ایدلدى ایسه قاضى فاضلک ده ایشه قاریشمه سی شیخک برمحکمہ قراریلہ اعدام ایدلش اولدیفنى افاده ایدرکه بوجهت آروجه شایان نظر در عجا قاضى فاضل یالکز کاتبک رولنى می ایفا ایتدی ؟ عجا صلاح الدینک تاریخاً معلوم اولدیفنى اوزره - متعصب خرسیتانلرک غیظنه و کینلرینه قارشى - حریت وجدانه حرمتکار مدنى و متکامل بروح ایله مقابله ایده جک برسویه ده ایکن دینى برتعصبه قایلارق شهاب الدین سهروردینک قتلنه فرمان ویریر و یا قاضى فاضله بویه برامر ویریرمى ایدی ؟ عجا صلاح الدین ، قلیچ آرسلان زاده لرك فلسفه یه میال اولمالرى یوزندن عقیده سزلک ایله اتهام ایدلش اولمالرى درپیش ایدره ا وغلنى بو عاقبتدن دور تارقمى ایستدی فقط بونک ایچون شیخى اولدورمکه حقی بالذات ملک ظاهره اولدورتمکه نه لزوم واردى . یوقسه شیخک کندیسنه برچوق محب و طرفدار طوبلاماسى یوزندن برسیاسى وقعه نك تحدى ایتمه سی احتمالى می درپیش ایتدی چونکه شیخک معاصرى ، صوان الحکمه مختصرى مؤلفى شوسوزلى سوبله مشدى . « اوکا افترا ایتدیلر ، نبوت ادها ایتدی دیورلردى » شهرزوى ده « بکا موثوق بر خبر واصل اولدى ، ابو الفتوح رسول الله در دید کهرینه واقف اولدم ، دیمه یورمى ایدی . بوندن ماعدا آلمان دو قنور پیشوف [۱] صلاح الدینه یازیلان مکتوبده « اوغلنه یتیش یوقسه عقیده سی محو اولیور ، دینلديکنى قید ایتدکن صوکر ا سیمیا یوزندن شیخه پک چوق کیمسه لرك تابع اولدیفنى قید و حلب قلعه سنده کی حبس خانه دن مخنوقاً اولمش اولدیفنى حالده چیقار یلارق بر قاج کون صلب ایدلک صورتيله اصحابنک کندیسندن متفرق اولدیفنى علاوه ایدیور بونلر حادثه قتلك پک قولای کچيله جک بر مسئله اولدیفنه دلالت ایتدیکی کى وقعه ده تعصبک رولى پک دون وتالی بر درجه ده قالدیفنى و مسئله نك واسع معنا سيله سیاسى بر شکل عرض ایتمکده اولدیفنى کوسترمکده در .

بوتون بومتخالف فکر لر آراسنده مشترکاً قبول ایدیلان بر حقیقت واردرکه اوده حلب علماسنک شیخ علپنده بر مضبطه یازمش اولمالرى و بونک اوزرینه صلاح الدینک شیخک قتلى ایچون امر ویرمش اولماسى در .

مضبطه ده « هانکى ناحیه یه کیتسه اوراسنى افساد ایده جکدر » دنیلمش اولماسى اعدام امرنده « لابد من قتله و لاسییل الی اطرافه » دنیلمه سنک سببى ایضاح ایدر . بونکله برابر او

[۱] دو قنور پیشوف الجر ماینک عربجه بر حلب تاریخی واردر . بیرونده طبع ایدلشددر ص ۷۲ ده بوباده ایضاحات واردر .

زمانک ایلری کلنلری بوحادثه‌نی خوش کورمه‌مشلر و صلاح‌الدین ایچون بوحادثه‌نی چیرکین بولمشلردر. نتکیم ایوبیه حکومتی و زراسندن اولان جمال‌الدین ابن قفطی تاریخ فلسفه‌سنده شیخ سهروردیدن هیچ بحث ایتمه‌مشدرد. چونکه ابن قفطی حادثه‌نی یازمقله صلاح‌الدینک عینی اظهار ایتمش اولاجغنی ظن ایتمشدرد.

کوردیلورکه شیخ، اوضاع و اطواریه سیاسی برحادثه احداث ایده‌بیلجک بروضعینه کیرم‌مشدرد. اونک سیاسی طوری دینی بر انقلاب نوهرلینی تضمن ایتمکده‌در. بو جهت آثارنده‌ده کوروله بیلیر. شیخ هیاکل النورک صوکنده فارقلیط مسئله‌سنی تماماً کندینه خاص بر صورتده ایضاح ایدرکن فارقلیطک «مهدی» دن عبارت اولدیغنی ومهدی‌نک، حقایق ایضاح ایده‌جکنی چونکه پیغمبرک سوزلری رموز قیلندن اولوب حقایقه مطلع اولانلرک اونلری بیان ویا فارقلیطک ایضاح ایده‌جکنی و کندیسنک حقایقه مطلع اولدیغنی ذکر ایدره یوقطه‌لر شیخک آلدینی استقامتی کوسترمک اعتباریه مهمدر. وبوکی مسئله‌لردن دولایی شیخک بر جوق طلبه‌سی خواجه‌لرینی ترک‌ایتمشلر و حتی شیخک علیهنده تحریکاتده بولونمشلردر. شیخ، تلویحاتک نهایتنده «اق شر من احسن‌ت‌الیه من اللثام ولقد اصابی منهم کثیراً شدیداً» دیورکه بوسوز طلبه‌سنکده شیخی شدتله اتهام ایتدکلرینی کوسترر نتکیم تلویحات شارحی شیخ بو سوزله سفرده وحضرده کندیسنه مصاحب اولوب‌ده اوندن شرعه مخالف شیلر قتل ایدن طلبه‌سنی مراد ایتدیکنی واحتمال بونلر یوزندن قتل ایدلایکنی قیدایتمکده‌در. بونلر بزه‌شیخک قتل ایدله‌سنده کی اسبابک ینه کندنده، دینی بر انقلاب وجوده کتیرمک آرزوسنی طاشیمش بولونما‌سنده اولدیغنی کوسترر.

شیخک صورت وفاتی حقنده شهرزوری مختلف روایتله مطلع اولدیغنی نقل ایدیور: «کیمی حبس ایدیلوب یمک ویرله‌م‌سی، کیمی کندیسنک یمک یمه‌می اختیار ایتمش اولماسی» [۱] بعضیلری اخناق ایدلمک بعضیلری‌ده قلیجله کسلمک صورتیه حیانه ختام ویرلمش اولماسی صورتیه اولدیغنی سویلیورلر قلعه‌دن آتیلوب احراق ایدلایکنی قتل ایدنلرده واردرد، «دیور. شیخ ایله حلب سلطانی‌مک ظاهر آراسنده دوستلق اولماسی بونلردن صورت قتلک شیخک اختیارینه بر اقلمش اولماسی احتمالی قوتلندیرمکده‌در.

[۱] منلاجی نفخاة الانس ده بوشقی اختیار ایدیور چونکه ریاضتی عادت ایدنمشدی اولنجه‌یه قدر یمک یمدی دیور «ویرا مخیر ساحتند میان‌انواع قتلوی چون ریاضت متاد بود آن اختیار کرده ویرا بکر سنکی بکشند طعام ازوی باز گرفتند تا بمرد.»

سهروردی حیاتنک صوگ دقیقه لرینه یاقینلاشدینی زمان شوشعری انشادایدیوردی که
جالب دقتدر .

قل لاصحابی رأونی میتاً فیکونی اذ رأونی خزناً
لا تظنونی بانی میت لیس ذا المیت والله انا
اما عصفور وهذا قصی طرت عنه فتخلی رهنا
وانا الیوم اناجی ملاء واری الله عیانا بهنا

بنی اولو کورن و مخزون ظن ایدره که اغلایان دوستلریمه سویله ییکیز که بنی اولوطن
ایتمه سینلر ۱ بن بوتن قفسندن قورتولوب اوچان و الهی عیاناً کورمکه کیدن برقوشم .
شیخک صوگ دقیقه ده بیله حسیاتنه ترجمان اولان بوسطرلر مشارالیهک تعقیب ایتدیکی
غایه نك یوکسلکلکی و متانتی کوسترر .

حلب تاریخنده [*] شیخک قتل تحققی ایدنجه اکثریا شویقی سویلیدیکی قیدایدیلورده
أراقدمی أراقدمی اهاندمی اهاندمی

بوده دوستلرندن مشتکی اولدیغی و تودیع ایتدیکی اسرارک نهایت قتلنه سبب اولدیغی
کوسترمک اعتباریله شایان قیددر .

شهرزوری، حضرت پیغمبرک، شیخک کیمکیرنی طوبلایوب « بونلر شیخک کیمکیریدره
دییه ره که برقعوره ویا برکیسه دروننه قومش اولدیغی شیخ جمال الدین جلی خصرتلرینک
واقعه سنده کورمسنه استناداً منوینتله قید ایتمکده در .

ابن ابی اصیبه دییور که شیخ وفات ایدنجه حلب شهرینک خارجنه دفن ایدلدی و قبری
اوزرنده برمکتوت بولوندی مکتوب شو بیتلرله باشلار .

قدکان صاحب هذا القبر جوهرة مكنونة قد راما الله من شرف
قلم تکن تعرف الایام قیمته فردھا غیره منه الى الصدف

حلب جوارنده تدقیقاتده بولونمش اولان مستشرقلردن نقلاً فرانچ باینگهر (درگاه
نومرو ۲۹) شیخ مقتولک مزاری الیوم خرسستیان مزارلغنه یافین باب الفرج خارجنده
« سهروردی » مقتول « عنوانی التنده بولونمقده اولدیغی یازیور .

جزاء الله بحرمة انوار ملکوته و قدس شرفات روحه بغیضان التور من لدنه و رحمه
رحمة واسعة من جوده آمین .

یوسف ضیا

[*] موسیو یشوف الجرمانی مطبوع ص ۷۶

فائض اسارتك لغوى

غ . ٠ فهدرك كتابه دائر

آلتمش مليون عسكرى محاربه خطريته سوق ايدن وبونلردن يكرى ميليونى سپرلك، تخريب ايديلن معموره لك انقاضى ايچنه كومهرك اغاايليهن ١٩١٤ - ١٨ جهان حربى جمعيت بشريه يي تملندن صارسان برحادثه مهمه اولمشدر . تاريخك قيد اينديكى وقايع آراسنده مثلته تصادف ايديله ميهن بو عظيم صرعه بحرانك بنيه اجتماعيه مزى تسمي ايتمش كيزلي برخسته لك ديشارى وورماسى ديمكه اولديغنه شبه ايديله مزى . مدنى بشريت درت سنه على الدوام بوبهران ايچنده چيرپننش وكندى وجودىي ايله وديشيله تخريب ايتمشدر .

حربدن صوكره بحرانك عكس عملرى هربرده مشهود اولغه باشلادى . يادره عظمائك فكرل وروسلر اوزرنده كي تاثيرى ده اونستنده بويوك اولدى ، اوروپا لك شرقنده قومونيزم دستورلرينك قانلى افراطكارلىق نسبتنده غربده بين الملل سرمايه دارللك تفريطكارانه تجلياتى عيى مرضك مختلف تظاهرى ايدى .

شرق و مركزى اوروپاده كي اختلاجات اجتماعيه وسياسيه عاملرى اولان قومونست و صوسياлист جريانلرى وبونلرى تمثيل ايدن فرق متعدده مياننده آلمان « ناسيونال صوسياال » فرقه سلك ده مهم بزموقى واردر . مشهور « هيتلر » ك زاده تربىي اولان بوفرقيه منسوب « غ . ٠ فهدر » اخيراً طاميه خطاباً برساله نشر ايتمشدر .

آلمان ياده افكارى خيلى مشغول ايدن بو رساله لك محتوياتى مهم برمستله اقتصاديه وماليه به تعلق ايدىيور : فائض اسارتك لغوى ...

مؤلف عصر حاضر ك خسته لغنه « مامونيزم » نامنى ويرييور . بوكله اوتهدنبرى صوسياлист ادبياتنده سرمايه دارلىق معناسته مستعملدر ، وهبائى قديمده نزوت وجمع نقودى تمثيل ايدن « مامون » كله سندن مأخوذدر . سن ماتيوي انيچلنه نظراً حضرت مسيح طاغ موعظه سنده « اللهه ومامونه عيى زمانده عبادت ايدمهز سكز » ديمشدر .

مؤلف كتابك مدخلنده : مامونيزم نهدر ؟ ستوالنى ايراد ايدىيور ومستله يي بروجه آتى وضع وايضاح ايدىيور :

« مامونيزم ، بين الملل بويوك سرمايه دارللك غير مرئى ، اسرارانكيز ومشتوم حاكميتيدر . فقط عيى زمانده ده برذهنيتدر ؛ مامونيزم زهريله مسموم اولانلر طرفندن بويوك سرمايه دارلغه قارشى اولان تعبددر . مامونيزم ، بشرده مكنوز قازانچ ميلنك حدمقبولى تجاوازايدن شكل مفرطيدر . مامونيزم ، جمع نقوددن دهسا علوى بر غايه به واقف اولميان جنت درجه سته واصل اولمش ، پاره حرصيدر . مثلى نامسبوق عنف وشدتله ؟ قواى جهانى كندى خدمته منقاد ايتمهك چالیشان مامونيزمك بالجمله دنيا اقوامنك سسى قوتى استثمار ايتسى واسارت اقتصاديه منجر اولمى ضروريدير . مامونيزم بالجمله اخلاقى فكرللك تذليلنه سبب اولان

بر ذهنتدر. مامونیزم جهانشمول بر حادته اوله رق تدقیق اولئورسه عنیف و مبالاسز بشری خودکاملقله عینی معناده در. مامونیزم حرص و طمعك، نامحدود احتراصاتك روحدر. منحصر آدنوی نعمتار و ثروتلری یدغصبه کچیرمه سائق بر حالت روحیه در. اساسه باقیلنجه یالکزر دنیاه طاپان واونك آلایشنندن باشقه برغایه سی اولیان وهر تورلو علائق مغنویه دن محروم بولونان بشر انموذجك دیندر. مامونیزم، انسانك دنیاده موجودیتی یالکزر شخصه خدمت ایچون اولیوب، هر کسك جمعیه و بالجلله بشریته قارشى وظیفه لرله مربوط اولدینی فکریخی احتوا ایدن صوسیالیزمك تماماً ضدیدر.....

مامونیزمی، هر ملتیه منسوب مختص بویوك سرمایه دارلرك بیله بیله تشریک مساعی ایتسی صورتنده ودها مادی برشكده نظر اعتباره آلفه مجبورز. بو حالده مامونیزمك کیزلی بر قوت حالنده نظره جاریدینی قید و ثنیت ایتك لازمدر.

بوتون دنیایی صولك قوه محرکه سی اوله رق دائره احاطه سی داخلنه آلان انکلیز-آمریقا جهان حاکمیتك آرقه سنده کیلر بویوك سرمایه دارلردن بشقه لری دیکلدر. جهان حربنك قورقونج قتالربنه لازمکلن سرمایه یی ویرنلر اونلردر. دنیانك اک بویوك غنیه لرینه صاحب اولان بویوك مالیون بوتون روی ارضی بریلان شبکه سیله صادیلر. احتراصات سفلیه یی تحریك ایتك، اولجه موجود فکری جریانلری تنیه ایتك اونلرجه بر ذوق اولدی.

مؤلف کتاب حرب عمومی به تقدم ایدن ملنلر رقابتندن بین الملل سرمایه دارلرک نه صورته استفاده ایتیش اولدینه دائر مثاللری و حربدن صوکرا آلمانیا حیات اجتماعیه سی زیر و زبر ایدن عواملی هب بویوك سرمایه دار صفتك حساب سیئاتنه قید ایدره ك بین الملل سرمایه ك ناقابل مقاومت اولان قوتی نره دن آلدینی تدقیقه باشلا یور و دیورکه :

بین الملل بویوك مالیونك تشریک مساعیسی تماماً یکی بر حادته اولدینی فرق و تمیز ایتمه ك قابل دکلدر... تاریخده بونا مشابه بر حادته کوروله مشدر. بوکونه قدر بین الملل مالی تعهدات همان همان مجهول برشیدی و آنحق بین الملل فائض معامله سی فکری جهانشمول تجارت و اقتصادیاتك تکامل وانکشافله برابر تأسس ایتدی؛ بو نقطه ده بین الملل آلتون جاهالرینك ناقابل مقاومت قدرتلرینی اخذ ایتدکری قوای داخلیه ك منبعه، اك درین کوکله رینه تماس ایدیورز.

بویوك مالیونك قدرتی تنیه ایدن فائضلردر؛ ادنا برسیعه و یورغونلغه محتاج اوله دن بی نهایت ثروتلرک تجمع و تراکیدر. بین الملل سرمایه دارلق اقراضات فائضلرینك استناد

ايتديكى شیطانى دستورون تولد ايتمشدر . اقراض سرمايه سى هر طرفده كوكلشدى ؛ هر ملكتى وهر ملتى بر آحتاپوت كې قوللى ايله صادى .

تعهدات دوله ، ديون عموميه ، شومندوفر استقراضلى ، حرب استقراضلى ، رهن والحاصل هر نوعدن اسهام ديون حيات اقتصاديه مى اوصورتله صارمشدر كه دنياك كافه اقوامى بو آلتون آلك ايجندن قورتيلمق مقصديه بوش يره اوغراشيورلر . هر نوع ملكيتك بر نمايه حق اولاجفنه دائر اساسى خطالى بر عقیده يوزندن پاره نمانسك اسارتنه دوشدك . منحصر آ پاره به مالكيك دواملى بر فائض ايرادى حقى بخش ايده جكنى معن بر سبب حق و اخلاقى اورته به سوريه مى .

ولود مساعينك لاحق اولدينى فائض وهر نوع ايرادلره قارشى درونى بر مقاومتك بالجه اقوامك حيات مغنويه سنده موجود اولديغى فرق وتميز ايتك قابلد . فقط پاره حاكميته قارشى بو درونى مقاومت عميقه هيچ بر زمان بوكونكى قادار ملتله وجداننده ير بوله مامشدر . حاكيت جهانى الله ايتك ايجون مامونيزم شيمدى به قدر بودرجه واسع مقياسده تشبثاته كيرشمه مشدر . هيچ بر زمان بوكونكى قدر هر نوع آلچاقلقلى ، احتراضاتى ، انتقام حسنى ، حرص و طمع ، حسد و كذبى بو قادار عفيف بر شكلده آلت ايدينه مشدر . حرب عمومى اساساً تكامل بشر مرآتبنده قطعى بر نقطه در ؛ استقبالده مقدارت جهانك مادى - مامونست ويا ناجلى - صوسياलिست Socialiste aristoeatique تلقيلردن برينك تاثيرينه تابع اوله بيله جكى قضيه سى بورادن نشئت ايده جكد .

مامونست انگليز - آمريكا اتفاقك حال حاضرده غالب اولديغنه شبهه يوقدر ، شرقده ، بولشه ويكلك عظيم بر عكس عمل كې آياقلاندى و بو حر كتنده بارز اولان فكر اساس شبهه سز مامونيزم تلقيسنه طبان طبانه ضددر . فقط بولشه ويكلكك مراجعت ايتديكى اصوللر صوك درجه جذرى تداوى تشبثلر ننددر . تسممندن مضطرب اولان برخسته نك باشى ، قوللرغى ، باجاقلىرى بر عمليه جراحيه ايله قطع ايتكله تداوى تجربه لرى ياپيلور كيدر .

بولشه ويزم تهوريته ، بومناسز تشوشه بدل دنيا به مرضى القا ايدن ماده سميه يى بر طرف ايتك ايجون بوتون سى وعمل صنفلرغى قوه توحيديه سيله جمع ايده جك بر فكر ، بريلان وضع ايتلى بز .

بو چاره يى فائض اسارتك لغونده كوريورم .

بروجه آتی اوج وقعه بی ندقیق ایده رک اقراض سرمایہ لرینک فائضی سفالت مالیه مزک سبب حقیقیسی اولدیی تسلیم اولور .

اولا - ثابت فائضی اقراض سرمایہ سنک نسبتسز جسامتی ؛ یعنی ولود برسی لاحق اوله دن کندیلکندن نهایتسز برصورتده بویون سرمایہ ... آلمانیده بوسرمایہ اویله بردرجهیه وارمشدرد که بلا مبالغه ۲۵۰ میلیارد - تخمین اولنه بیلیر . بومبلغ عظیمک یاننده بالجله صنایعمرک تدویر سرمایہ سی آنحق ۱۱,۸ میلیارد بالغ اولمقدردر . اگر بونا دیگر ۱۶۰۰۰ g. m. B. H [*] صنایع شرکترینک ۳,۵ میلیارد سرمایہ سنی ده علاوه ایده جک اولورسقی صنایعه موضوع سرمایہ نک مجموعی تخمیناً ۱۵ میلیارد اولور . ۲۰ الی ۱ نسبتی ؛ بوبرنجی اساس ثابت . - بواسسدن استخراج اولونان نتیجه شودرکه مسائل عظیمه مالیهیه دائر اتخاذ اولونه جق تداییرک اقراض سرمایہ لرینه عائد اولانلری صنایع سرمایہ لرینه عائد اولانلرینه نظراً یکریمی مثلی ده مؤثر اولمیدر .

ثانیاً - یوقاریده ۲۵۰ میلیون تخمین ایتدی کمز اقراض سرمایہ سنک فائض سنویسی تخمیناً ۱۲,۵ میلیارد و بود . بویله جه دوام ایده جکدر . ۱۹۱۶ سنه سنده توزیع اولونان صنایع تمتعائی ایسه ۱ میلیارد مازقه قریب برمبله چقیوردی . صوک اون سنه ظرفنده بومبلغ وسطی اوله رق تخمیناً ۶۰۰ میلیون ایدیوردی .

بوعددک صوک ایکی حرب سنه سنده ده زیاده یوکسلدیکنی فرض ایتک دوغری اولور ؛ فقط بوسنه ظرفنده عینی نسبتده سرعتله تنزل ایده جکدر .

بالجله آلمان شرکترینک وسطی تمتعائی $\% ۸,۲$ ابدی ثابت فائضلر اقراضات اسهامنک تمتعات وسطیه سنی $\% ۵,۳$ نسبتده تجاوز ایدیوردی .

ایمدی تکرار ایده لم : آلمان ملق آتیاً بویوک اقراض سرمایہ سنک مختلف فائضلرینه سنده تخمیناً ۱۲,۵ میلیارد تأدیهیه مجبور اوله جق ؛ حالبوکه صنایعک اک بویوک تمتعات سنه سنده (۱۹۱۶) برمیلار وعلی العاده سنه لرنده ۶۰۰ میلیون اولدیغه نظراً بوراده ۲۰ الی ۱ و ۱۲ الی ۱ نسبتلری بولورز .

Geosellschaft mit geschränkter Haftung [*]

مستولیتی محدود شرکت معاسنه اولوب آلمانیده چوق تعمیم ایشدرد . عددی محدود اشخاص طرفندن تشکیل ایدیلن بوشرکتلرده شرکا قویدی سرمایہ نسبتده تمتعاته اشتراک ایدرلر . بوشرکتلرک اسهامی بوقدر وشرکانک حصه لری سربسته بیع و فراغ ایدله سز . شرکانک مسئولیتلری حصه اشتراک لری نسبتده واو دائرهیه منحصردر .

ثالثاً — بویوك اقراض سرمايه لرینك بسیط و مرکب فائضله تصورك قات قات فوقنده عظیم برنشو و نما بولسی اك تهلكلی عاملدر . بونقطه ده دها زیاده اوزاقدن باشلا یه رق و ریاضیه ساحه سنده كوچوك بر جولان یا به رق مسئله یی تنویر ایده جكمی امید ایدیورم . اولاً بر قاچ مثالدن باشلا یه لم :

سطرنج اویونك اختراعنه تعلق ایدن لطیف حکایه جمله جه معلومدر . زنکیکن برهند حکمداری مخترعك رجاسنی قبول ایتمشدی . مخترع حکیم سطرنجك برنجی خانه سنه بر ایکنجیسنه ایکی ، اوچنجیسنه درت والی نهایه هر خانه به بر اولکنك ضعیفی نسبتنده بغدادی دانه لری قونیلیمسنی حکمداردن طلب ایتدی . حکمدار بوظاهر ی تواضعه کوله رك در عقب بر جوال بغدادی کتیر لیمسنی و خانه لره توزیع ایدلیمسنی امر ایتدی . بورجانك حتی دنیانك اكن زنکیکن بر حکمداری ایچون قابل اسعاف اولمیدینی معلومدر . بوتون دنیانك محصولاتی ۱۰۰۰ سنه ظرفنده ۶۴ خانه نك املاسنه کافی کله میوردی .

دیگر مثال : مکتب حیاتنده قائض حسابلرندن دولای چکدیکمز صقبتیلر ایچمزدن بر چوغمزه ك خاطر ننده در . میلاد عیسی ده فائضه یا تیرلمش بر ساتیم هر ۱۵ سنه ده بر تضاعف ایده رك نه قاداره بالغ اولور ؟ سنه ۱۵ ده ایکی ساتیمه ، ۳۰ ده ۴ ، ۴۵ ده ۸ و الح بالغ اولور . بوساتیمك بوگون نه قیمت افاده ایده جكنی بلسکده خاطر لیه مه یز : بوتون کره ارض حتی سیاره لر وارضدن ۱،۲۹۷،۰۰۰ کره بویوك اولان کونش دخی یکپاره آلتون اولسه فائضه یا تیرلمش اولان بوساتیمك قیمتی افاده یه کافی کمز .

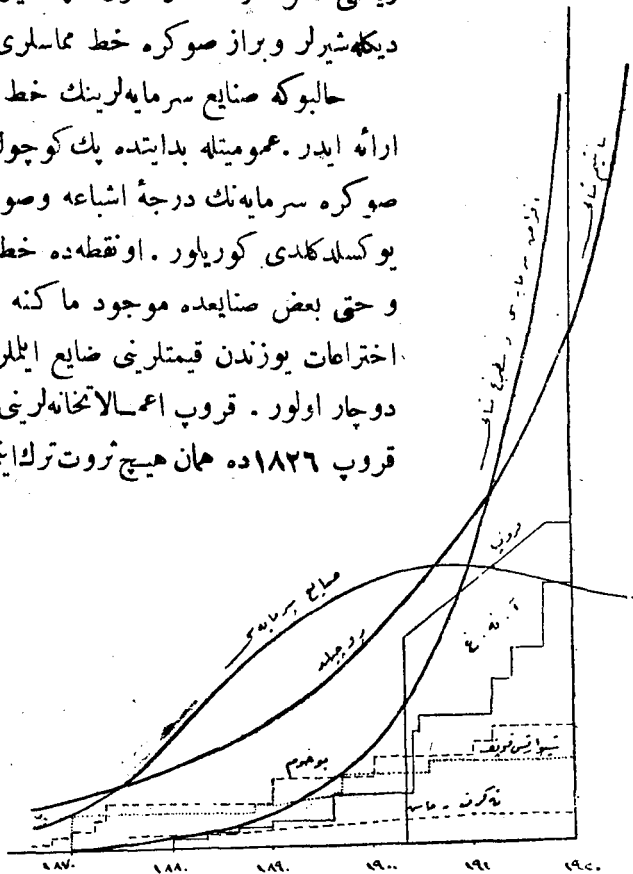
اوچنجی مثال : بین الملل سرمايه دارانك اك اسکیسی اولان روجیلد عالیه نك ثروتی الیوم ۴۰ میلیارد تخمین ایدلکده در . معلومدر که فرانقفورتلی اختیار « آمشه ل مه یه ر روجیلد » مهم بر ثروتی اولمیدینی حاله ۱۸۰۰ سنه سنده ۵۵ س دوقسی ایکنجی کیلومك کندیسنه تودیع ایتش اولدینی میلیونلری اقراض ایده رك بو عالیه نك عظیم ثروتی وجوده کتیر مکه باشلامشدی .

اگر روجیلدك پاره سی بحث ایتدیکمز ساتیم کبی یالکز فائضله جوغلالمش اولسه ایدی خط راسمی بو قدر سرعتله یوکسلمزدی . مع مافه ، ساتیمده کی نسبی تطبیق ایدرسك روجیلدك ثروتی ۱۹۳۵ ده ۸۰ میلیارد ، ۱۹۵۰ ده ۱۶۰ میلیارد و ۱۹۶۵ ده ۳۲۰ میلیارد بالغ اوله حق و بوسورتله تکمیل آلمانانك ثروت ملیه سی بک زیاده تجاوز ایده جکدر . بو اوچ مثالدن بر دستور ریاضی استنتاج اولنه بیلیر . روجیلدك ثروتنك یوکسلمسنی

كوستن خطر اسام ، سطر نچ تحت سنك خانه لرینه موضوع بغدادی عدد لرندن حاصل اولان خط راسم ونهایت ساتیمك چو غالمسینی مشعر خط راسمك جمله سی عینی سجه بی حائر ریاضی خطوط راسمه در: اول امرده یاواش یاواش یوكسكهر ك كیندكجه دیکه شیرلر و براز صوكره خط مماسلری بالفعل لایته ای به یا قلا شیر .

حالبوكه صنایع سرمایه لرینك خط راسملری تماماً باشقه اشكال ارائه ایدر . عموماً بدایتده بك كوچوك اولان بوسرمایه لرك برآز صوكره سرمایه نك درجه اشباعه وصولی نقطه سته دوعری بردنبره یوكسكده كلدی كوریلور . او نقطه ده خطر اسام ده افق وضعیت آلیر و حق بعض صنایعده موجود ماكنه ، تأسیسات و سائرته نك یكی اختراعات یوزندن قیمتلری ضایع ایلملری اوزرینه خط راسم تنزله دوچار اولور . قروب اعمال اتخانه لرینی مثال اوله رق آله م : اختیار قروب ۱۸۲۶ ده همان هیچ ثروت ترك ایتیمه رك وفات ایتدی ۱۸۵۵ ده

الفرد قروب مصر حكومتی
طرفدن ایلک ۳۵ طوب
سپارشی آلدی ۱۸۷۳ ده
آرتق قرویده ۱۲ بیک عمله
چالیشبوردی ۱۹۰۳ ده
مادام برتا قروب بوتون
تأسیساتی و مؤسسه بی الفرد
قروب آنونیم شرکته ۱۶۰

میلیونه صانیوردی . بوكونکی اسهام سرمایه سی ۲۵۰ میلیوندر - قروبك اسمی بزالمالرا ایچون نهیه دلالت ایدر؟ انكشافی صنایعیمزك نقطه قصواسی؟ دنیانك برنجی درجه ده طوب عاملی؟ ایی تنظیم ایدلمش، متكاثف ، معقدانه برسعیك بالغ اولدینی برمقدار معظم ؛ یوز بیکلرجه وطنداشمز ایچون سعی و معیشت ؛ ملتزم ایچون اسلحه ... مع مافیة روجیلدك میلیارلری اوکنده بر جوجه ... فائض سایه سنده قیمتی بلاسی نامحدود بردرجهیه قدر آرتیران روجیلدك تزايد ثروتی یاننده قروب سرمایه سنك بر عصرده کی تزايدینك نه اهمیتی واردر ؟ اقراض سرمایه سیله صنایعده مستعمل سرمایه آراسنده کی درین واساسلی فرقلی بوندن ده ایی برشی

بزه کوستره من . يالکيز اقراض سرمايه ليله صنايع سرمايه لرینک تابع اولدقلری قوانین ریاضیه نك معلوم اولسی تذبذب حالده اولان ماله سیستمک هانکی جهندن تقلیه باشلامق لارمکه جکفی بزه غایت صریح بر صورتده کوستردیکندن بونقطه ده نه درجه اصرار ایتسه ک آزدر . نه بالذات سرمايه دارلق مسلککنک ونه ده سرمايه نك بشریت ایچون بر مصیبت اولدیغی صراحت تصدیق ایده رز . فقط بویوک اقراض سرمايه نك طویمق بيلمیان فائض جیک احتیاجی بشریت ساعیه نك باش بلاسی اولمشدر !

سرمايه احتیاج واردر - سعه احتیاج واردر ! يالکيز سعيك قدرتی آزدر - يالکيز باشنه سرمايه نك هیچ بر قدرتی اولماسی لازمکلیر !

سعینز سرمايه عقیم اولمایدیر . - بناء علیه ک مهم مطلب ، بر انقلابک الک معقول مفهومی فائض اسارتك القاسی اولمایدیر .

روچیلده عائله سنک حال حاضرده کی ثروتی ۴۰ میلیارد ؛ آمریکا یوکسک طبقه مایوننه منسوب میلیاردلردن قان ، لوب ، آسطور ، شیف ، شبه یه ر ، مورغان و اندریلدک مجموع ثروتی ۶۰-۷۰ میلیارد تخمین اولتیور . ا کر % ۵ فائض مقدارینی اساس اعتبار ایده جک اولورساق بو ۸ عائله نك ایرادی ۶-۵ میلیارد بالغ اولورکه هلفریچک حسابنه نظراً ۱۹۱۲ سنه سی پروسیاده موجود بالجمله مکلفین صنفی یکون ایرادینک % ۷۵ مقدارینه همان مساوی اولور . . . بو مکلفین ۳۸ میلیون نفوسدر .

دیمک که بو ۳۸ میلیون آلمان یوقاریده اسمی سبقت ایدن میلیاردلرک ایراد سنویسنی تشکیل ایدن مبلغه یاشایه جقلردی - فی الحقیقه آمریکا میلیاردلرلی روچیلدر وسائر کبی منحصرأ اقراض سرمايه دارانی دکلدردر . آمریکا میلیاردلرلی « ۱۰۰ میلیون دولارلق » ، میلیاردلرلر میدرلر یوقسه « ۱۰۰ میلیون مارک » ، حقیقی میلیاردلر میدر ، بوجهی تدقیقه کیریشمه جکم ؛ برنجی تقدیرده حسابمزه بر ایکی دوزینه یکی قره زوس ده علاوه ایملک لازمکه جکدر . ویاخود راتناوک « ۳۰۰ » ، لرینی آلیرساق حسابمزه تماماً قاعده سنه موافق اوله جقدر ؛ بوراده قطعی ارقام تثبیته مجبور دکلز ؛ ۳۰۰ کیشی ایله ۳۸ میلیون نفوس آراسنده کی فرق عظیم بین الملل اقراض سرمايه سنک ظالمانه تحکمه کوزیمزی آچور .

مؤلف کتاب مسئله نی بویه عمومی خطلری اوزرنده تدقیق ایتدکن وطامه بشرک بین الملل اقراض سرمايه سنه قطعی اسارتله نتیجه نه جکی نتیجه سنه واصل اولدقدن صوکره آلمان ملتک وضعیت ماله سنک اصلاحی ایچون کندنبجه مقول کورونی اصول ووسائطک ایضاحنه شروع ایتدن اوله شو جمله لری علاوه ایدیور .

داخلی سفالت مالیه مزى تهوین ایچون مانیوه لای نزهیه تطبیق ایتمه من لازمکدیکنی
بزه ایلمک دفعه اولوق اوزره صراحتیه کوسترن بو اوچ نقطه در . صوسیالیست مفکوره -
جیلککک صنایع سرمایه سنه اولان هجومی ده تماماً خطا آلود اولدییغی تصدیق ایدرز ،
زیرا ، صنایع متشبثلرینک کافه تمتعائی ویرکولر صورتیه ویاخود صنایعک ملت مال ایدلسی
طریقیه لارندن آلنسه بیله مصادره ایدیلن مبالغ دولت بودجه منک موجب اولدییغی عظیم
تکالیفک یاننده جالب خنده بر درجده قالیر .

مؤلف آلمان حرب استقراض داخلینى اوزون اوزادی به تدقیق ایدرکن مختلف صوسیالیست
و قومونست نظریاتی ومارقس ، انگلس کی صوسیالیزم حکما سنه وارنجیه قدر جله نک فائض
مسئله سی قارشیننده غائبن امر آلمش کی توقف وسکوت ایتدکیرینه اشارت ایدیور . آلمانیا
بورجلیزینک فائضی تأدیه ایتمه رک وضعیت مالیه بی قورتارمق قابل اوله جقدر دیور و کوچوک اسهام
صاحبلرینک ضررلرینی تلافی لازمکده جکنی تسلیم ایدیور . فائضلرک عدم تأدیه سی دولت افلاسنه
منجر اوله جنی اعتراضه قارشیه ده بولک اقراض سرمایه دارانک احداث ایتدیکی بر قورقولدن عبارت
اولدییغی ادعا و « فر . رور » ک کتابی اوزون اوزادی به تنقید ایدره رک افلاسلک بر فلاکت
اوله جنی نتیجه سنه واریور .

کتابک مهم بر قسیمی آلمان دیون همومیه سنک فائضلرندن متولد وضعیت مالیه و ویرکولرک آغیرلی
و فائضلرک الفاسیله استحصال اوله جق نتایج تعلق ایدیور . بومبحث مطولدن صوکره فائضلرک
الفاسی حقیقده کی نقاط نظری مؤید بعضی دلائل تاریخیه انتقال ایدیور و دیور :

فائض اسارتک الفاسی کیفیتک ، قیمتی تولید ایدن سهی ایله هیچ مناسبتی اولمادیغی
تصریح ایتک حائر اهمیت بر نقطه در ؛ فکر تشبیه ، ولو دمساعیه ، ثروتک استحصاله ،
هیچ بر مانعه ایقاع ایتمز ؛ بالعکس تماماً مساعیه به بذل مقدرات ایدره جک ملت آغیر ،
مظلم و ناقابل ایضاح بر تضییقندن قورتیه جقدر . حیات روحیه من برسم مسکردن تصفییه ایدلمش
اوله جق .

ازمنه تاریخیه ظرفنده فائض اساسنک منفور سجه سی صحیح اوله رق کورولمشدر ؛
زیرا هر زمان فائض مسئله سی اذهانی اشغال ایتدیکنی کورویورز .

توراتک مختلف محللرینده فائضک ترکنه دائر (کتاب موسی ۳ فصل ۲۵ ، کتاب
موسی ۵ فصل ۱۵) اوامر بولیورزه اوصورتله که هریدی سنه برشلتک ییلی عبدالوئیوردی ،
اوسنده کافه دیون عفو ایدلمک ایجاب ایدیوردی .

میلاددن ۵۹۴ سنه اول ذمتدن متولد شخصی اسارتی صولون بر قانون ایله الفا

ایتمشدی . بو قانونه (ریوکی اوموزندن آتقی معناسنه) Seisakhteia تسمیه اولیوردی .
قدیم روماده میلاد عیسادن ۳۳۲ سنه اول « Lex gemicia » جه میسیا ، قانونی
رومالی و طنداشک هر نوع فائض آلمسی منع ایتدی .

ایمپراطور ژوستینین زماننده تداخلات مقداری بدایتاً اقراض اولونان سرمایه
مساوی بر مقداره بالغ اولدینی زمان بر کونا فائض طلب ایدیلهمیه جکی ماده سی ده ذکر
اوله رق فائض مرکب آلمسی منع اولوندی .

بابا برنجی له ژون ۴۴۳ سنه سنده فائض آلمسی بر امرنامه ایله عمومیه منع ایتشدی ؛
او زمانه قدر اقراض مقابلنده فائض آلمی یالکز صنف رهبانه ممنوع ایدی . بویله جه
فائض ممنوعیتی صنف رهبان بجه حقوقه داخل اولیور و راهب اولیانلر حقنده ده مرعی
اولیوردی . یاواش یاواش بو دنیوی قانون دینی قوانین میسانه داخل اولیور و فائض
آلانری بر جزا ایله تهدید ایدیوردی . بونلری ۱۵۰۰ ، ۱۰۳۰ و ۱۵۷۷ سنه لری
ایمپراطورلق انضباط نظامنامه لرده بولیورز .

بو قانونلرک چوق اعتراضاته اوغرا دینی و متعدد دفعه لر حکمدن ساقط اولدقلری ده
محققدر ؛ بو مجمل قیود تاریخیه مناسبتیه شونی ده بر حادثه عجیبه اوله رق نظر دفته عرض
ایدلم که اون برنجی عصردن اون یدنجییه قدر رهبان بجه حقوقه نظراً فائض آلمق
خرستیانلره منع ایدلمش اولدینی حالده موسویلره مساعدده اولیوردی .

هر کره سننده بو « یوک آتمای » موجب اولان غیر طبیعی احوال اقتصادی نك نه دن
عبارت اولدینی تدقیق اتمک جالب مراق برشی اوله جق . خصوصاً فائض آلمق ممنوعیتی
الفا ایتدیرن قوتلرکده هانکیلری اولدینی کورمک پک قیمتی اولوردی .

قرون وسطا ده تفه جیلره پک مختصر بر محاکمه اصولی تطبیق اولنوردی ؛ دوچار
استثمار اولان ، قانی آمیلن کویلولر و اهالی طویلانبر تفه جی قتل ایدرلردی . فائض
مسئله سنک شیمدیکی صفحه تکاملی باشقه صورتده در . بو کبی قتل معامله لری عمومک
منفوریدر و مسئله بر قاج مرکز تهیحاتی قطع ایدرک محدود بر خسته لغک بر طرف
ایدلمسی قضیه سی دکلدر .

بو تون بشریتک مصساب اولدینی وخیم بر مرض موضوع بحثدر . بالخاصه نظر دفته
آلمق لازمکلیرک زمان حاضر حرثی ، مناسبات اقتصادی نك بین الملل سجه سی فائض جیلک

مسلكنى بو درجه مهلك برحاله قوبور. قيد ايتديكمز خلاصه تاريخه بوكونكى شرائطه توافق ايتمز. بابليلر آتوريلره، روماليلر قارطازهلره، جرمنلر روماليلره غالب اولدقلى زمان حربدن سوكره فائضدن متولد براسارت باقى قاليوردى. حربلرده استقراض طريقيه الله ايديلن سرمايه لرله دكل وقت صلحه تراكم ايتديريلن خزينه لرله ياپيلردى دولت اعتبار ماليسنه دائر يازدينى اثرنده داويدهوم بو خصوصى جالب دقت بر صورتده ايضاح ايديبور. آنجق شيمديكى دور تاريخى ملكيتده استمرار، و حقوق بين الملل سايه سنده اقراض سرمايه لرليك لايتناهى بر صورتده بويومسنى موجب اوليور. حضرت عيسى زماننده فائضه ياتيرلش اولان سائيم آرتق موجود دكلدر، چونكه او زماندنبرى بالجه حقوق تصرفيه قوت قارشيسنده مغلوب اولارق يرى قوته ترك ايتمشدر: فقط اختيار روجيلك سائيمي موجوددر و حقوق بين الملل موجود اولدجه موجود اولمده دوام ايدم جكلدر. شونى قيد ايدم كه ارضك واسع مناطقتدن قسم اعظمى، عينا تاديات اموال اصولندن مسكوكالته تاديات اصولنه دها صوك زمانلرده كچمشدر. فائضك آلمسنى تحيد ويا كلياً منع ايدن قانونلرك مثلاً انگلترده ۱۸۵۴ و دانمارقده ۱۸۵۶ بلجيقاد ۱۸۶۵، اوسترياده ۱۸۶۸ ده الفا ايدلش اولملى بو جهته غايت مهمدرلر.

بوندن آكلاشيلبوركه فائض فكرينك ياره يه تملك ايله ناقابل تفريق اولملى ظنى يالكز يارب عصردن برى تأسس ايتمشدر. ايشته ياره نك كسب ايتمش اولدينى ابليسانه و عمومى شامل قوت بو اساسدن تولد ايتمشدر.

دولتلرك سرمايه دارلردن استقراضه باشلامالرى ده كچن عصرك واسطنده واقع اولمشدر. اوندن سوكره ديون مذكوره كيتدجه زياده لشمشدر. عيني دورده، هيئت اجتماعيه لك ايشلرينى تدويره مأمور اولان دولت مؤسسه سنك سرمايه دارلرك منافعى اداره دركه سنه اينديكى كوريبورز. بوسلسله تكامل هر مملكته موجوديته تصادف ايلكده اولديغمز حرب استقراضلرينه نقطه اقصايه اصل اوليور، منحصرأ مامونست منافعه خدمت ايديبور و بين الملل عمومى بر استقراض آبد سيله تنوج ايتك اوزره بوليور.

اقراض سرمايه سنك كنديلكندن الى نهايه و ناقابل اجتناب بر صورتده نشوونما بولمى استعداد فوق الطيعيه سنه مالك اولمى اعتقادى قيرمق شو مختصر تدقيقات سايه سنده دها قولاي اوله جكلدر. اقراض سرمايه سنك دنيا ده حادث اولان وقوعادن متأثر اولملى ورق

تخريبات قوتلرينك تأثيرندن آزاده برحاله بولولطرك اوستنده كي معلا تحتنده بقا بوله جنی
فكری بر طرف ایتلی یز. زیرا بر یاندن کاشانه لر، کوریلر انقاض حاله دوشرکن رهنلر
شمندوفر تعهداتی باقی قالیورلر .

بلده لر ، ولایتلر حرب واسباب سائر ايله تخريب اولنیور ، نه اهمیتی وار ، بوتونه
بوللرك معناسی یکی بر طاقم تعهدات مالیه وسائر بین الملل آلتون بابالری بشریتك
دیوانه لکفی حریص کوزلریله تماشا ایدیورلر . بوتون بشریتك بلااستشنا مامونیزمه بنده
اوله جنی زمان اوزاق دکدر .

مؤلف کتاب ، مسئله یی بوصورتله ایضاح ایتدکدن صوکره . اقراض سرمایه سنك احداث ایتش
اولدینی تشوش مالی یی بر طرف ایتك وملتلر حیات اقتصادی سنی تصفیه ایتك ایچون بولدینی چاره لر .
انتقال ایدیور . بو چاره لرك باشلیجه لری بروجه آتی تلخیص اولنه بیلیر :
دولتلك حرب استقرارلی و دیگر نوع تعهدات مالیه لری باقیه مودو طاقی صورتنه قلب اولونه رقه
قائضلری تأدیه اولونمالیدر .

ثابت قاضی بالجه اسهام رأس المالی ۲۰ الی ۲۵ سنه ظرفنده قاض نسبتنده معین تأدیات ايله
دوام اولونه رق تأدیات مقداری رأس الماله مساوی اولنجه اطفا ایدلش حد اولونمایدر .
املاك تأمینانه مستند هر نوع دیوناته عینی صورتنه تابع اولمایدر . املاك صاحبك مستفید
اولدینی اطفا ایدله مش دین رأس المالی دولته انتقال ایتلیدر . بصورت تسویه کیرالرده اجرای
تأثیر ایدر .

بوتون معاملات مالیه دولتك مرکز قاصه سندن اداره ایدلیدر . بالجه خصوصی باقهلر ، پوسته
چك قاضلری وسائر دولت مؤسسه سنه تابع اولمایدر . املاك اوزرینه اعتبار ، دولت مؤسسه سی
طرفندن اداره ایدلیدر . خصوصی باقهلر امتعه تجاریه و تجار اوزرینه اعتبار معامله سی ایفاسنه
مأذونیت ویریه بیلیر .

تتملی اسهام ثابت قاضی اسهام مثللو ٪ ۵ سنوی تأدیات ايله اطفا ایدلیدر . فضله تمتعات
تسماً ایشده قوللانیلان سرمایه نك تضمینی ایچون اسهام حاملرینه تأدیه اولنه بیلیر و قسماً مقاصد
اجتماعیه و یاخود مستحصلات فیثاتی تنقیصه حصر اولونه بیلیر .

فهرده رك تشوش تام ایچنده اولدینی اعتراف ایلدینی جهان مالیه سیستمك اصلاحی ایچون
درمیان ابتدیی چاره لری مرضك اعراضی تدای صورتنده تلق ایده بیلیر ، فی الحقیقه اساساً فردل
بیننده تعاون حس انسانسیله باشلامش اولان اقراض کیفیتك قافضجیلک شکله انقلابی بشریت
ایچون بونوك بر مصیبت اولمش و قایتالیزی احداث و بالنتیجه حیات عمومییه افساد ایتشد . فقط
حالا دنیای صامش اولان بو منظومه مالیه یی اساسدن تبدیل ایده بیلیمک منظومه یی تولید ایدن
اجتماعی اقتصادی احتیاجی تطمینه کافی یکی بر نسق اقتصادی و دستور مالی احداث و اولکینک برینه
اقامه ایتکله قابل اولور .

امونو قال ایدی نهن

« مابعد »

برقاج ساعت صوکره کونش افق غربی به تقرب ایده رک قرارگاهک اوکنده کی چالیرک کولک لری اوزامغه روزکارده کسب سکون ایتمه باشلانجه چادرمدن چیقدم . آرقامده عبدو چاوش اولدینی حانده شریف احمدک چادرینه کیتدم ؛ اوده بزی بکلیوردی . شریف ایله بن اوکده فقیه ایله عبدو آرقاده اولق اوزره وادینک ایچ طرفه دوغروکیدییوردق . بر چاریک قدر ساکتانه یولوزه دوام ایتدک . بریمزدن خیلی اوزاقلاشمشدق ؛ آرتق چادرلریمز اودان طاعنک اتکنده ایکی کلبک کبی کورینیوردی .

برقاج آدیم صوکره وادی یتاغنک کیتدکجه دارلاشان ایکی جدارنده بربری محکوکات کوریلک باشلادی . بونلر شیمیدی به قدر صحراده تصادف ایتمش اولدقلمدن دها اسکی ایدیلر ؛ بوخصوصده شبهه محل یوقدی . چونکه اکثری بر طاقم اشکال هندسیه دن عبارت اولان حرفلرک اویوقلری ده صحرا جبالک سطحی کبی یانمش قارارمشدی ؛ یکی تهنق محکوکاتک قعرنده کی قیرمیزلیق بونلرده یوقدی . محکوکاتک اوکنده دوردق ؛ شریف ضعیف قولی اوزاته رق تترهک پارماغیله یازیلره اشارت ایتدی :

— بونلر اسکی اولمقله برابر سزه کوستره جکم دیکر محکوکاته نظراً یکیدرلر . بویازیلی حل و تفسیر ایده رک دیکر لرینی بوله بیلدم . تحریاتک ایلك صفحاتی اوزون اوزادی به ایضاح ایده رک سزی یورمق ایسته م ؛ دوام ایده لم .

شریف احمدده حقیقی بر عالم حال و شانی واردی . معلوماتی سرکی حانده اوزون اوزادی به مخاطبلرینه عرض ایتکنا یجون هر فرصتن استفاده ایدن یاریم عالمردن دکلدی ؛ یک متواضعانه ایضاحات ویریوردی . فقیه محمد شریفک سوزلرینی سره واقف بر آدم تبسمیله دیکلیور ؛ بن تهالکمه ، صبر سزلغمه غلبه ایده میوردم . یالکز ایچمزد زواللی عبدو حدودینی آشامیه جنی بر ساحه علمک کنارنده توقف ایتمشدی ؛ نیم بهیمی نظر طرینی طاشلرک اوستنده کی چیز کیلره دیکمشدی .

شریف احمد بزی براز دها یوروندی ، واصل اولدیغیمز نقطه ده وادینک یتاغی کیتدکجه یوکسله رک ایکی طرفده کی اوچوروملرک آراسنده دار بر دهلیز خالی آلیور و دیک بر میلیه چیقیوردی . برقاج خطوه صوکره صولزده وجبل اودانک بوکرنده آجیلان بر مغازه نک قاپسی اوکنده بولوندق . بوراده طاشلرک جنسی تماماً دکیشیوردی ؛ برکانی

تشکلات قارشینسده اولدیغیمیزی بویوک بازالت طبقه لرندن اکلادم و بوتخولی شریفه اشارت ایتدم .

اختیار یوزیمه باقدی ، کوزلرنده کی درینلک هیچ دکیشمه مشدی . تصدیق ایتدی :
— اوت ، برکانی تشکل ... بو کونکی علممیزک یتشمیدی دورلرده فعالیتده بولونان
برکانلرک اثری ، دیدی و برمدت مغاره نلک قاپسینده توقف ایدم رک علاوه ایتدی :

— بومغاره به کیرمکدن قورقیه جفکیزی بیلدیکم ایچون سزی دعوت ایتدم : چونکه
وادی قایلده کی دارالجونوی زیارت ایتدیککیزی ایشتمشدم . فقط بیلیم بوارقا کزده کی
هسکر جسارت ایدم جکمی ؟

دارالجونه کیتدیکمه واقف اولسی چوق تمجیمی جلب ایتدی : — بونی نرمدن اوکر ندیکز ؟
دیدم .

کوله رک فقیه محمدی کوستردی و دوام ایتدی : — سزی فزاندن غانه کتیره ن دوه جی
تارقیلر بونی هر طرفه نشر ایتشلر . شیمدی توارق سزه ده بردرجه به قدر جنلره قاریشمش
فطريله باقورلر . آفریقاچولنک سینهنسده کیزلهدیکی خفایای اوکر نلک هوسنده اولدیغکیزی
بویله جه اوکر ندکدن صوکره بورایه کلکیزی بنده آرزو ایتدم . بنده سزک کی کنج
ایمکن مصرده بو کونکی مالک بیلدیک کافه معلوماتی تحصیل ایتدکدن صوکره دهایلیمدی کلریمی
اوکر نلک اشتیاقله هر طرفه باش اوردم ؛ اوروپانک مادیاتی آراشیدردم . او قیصر ساحه
علمده اشتیاقی تطمین ایدم جک برشی بوله مدم . شیمدی یکریمی سندر فاسدن مصره و
تیه چولنه قدر دوام ایدن بومهرالر ایچنده زوال بولش بر طالت مزار نسیاتی ، مجهول
اجدادک غبار عظامنی قاریشیدیر رق بیلمدکلریمی اونلردن صوریورم . شیمدی سزه
کور دیکلرمدن بر پارچه سنی کوستره جکم .

عبدو چاووشی تکرار اشارت ایدم رک علاوه ایتدی : — فقط تکرار ایدیورم ، بو
عسکر مغاره به کیرمکدن قورقاچقسه بزی بوراده بکله سین .

عبدونک یوزینه باقدم . عربان و توارقله سنه لرجه برابر یاشامش اولان زوالی زنجیده
اخفاسنه موفق اوله مدینی خوف وحشیت اماره سی واردی . چاووشی آرقامده طاشیمده
برفانده تصور ایدمیوردم . شریفله فقیه بانا برقالق ایتک ایسته سله ر بیلله نلک باشمه اونلره
مقابله ایدم جکمه امین ایدم اوانساده غیر شعوری بر حرکتله الم کمرمده آسیلی دوران ره وولورک
اوزینه کیتمش . او آنده قارشیمده کیر مغاره نلک قاپسینده کی برقاج شکل محکوکی تدقیق

ايله مشغول ايديلر . بو غير اختياري حر کتني کورمه مذکمرندن دولايي نمون اولارق دروني بر حجاب ايله عبدو چاروشه امر ايتدم :

— چاوش ، بورآده مغاره نك اوکنده اوطور و بزي بکله ! .

سوزلر يمي اکمال ايتدکدن سوکره مغاره نك ايجريسنه دوغري يوريمکده اولان شريف ايله فقيهي تعقيب ايتدم .

*
* *

قايدن ايجري کيرن آقشامک صارامش ضياسي ؛ مغاره نك کيتدکجه کينشله ين بردهلير حالته کي مدخلني ايلريلدکجه بولانان برايشيقله تنوير ايدييوردی . فقيه جبه سنک ياقاسنده کي کينش جيبندن قالين بر موم و بر قوطي کبريت چيقاره رق مومي ياقدي . مومک مرتعش ضياسي مغاره نك ساکن هواي ايجنده دوس دوغري يانيوردی . ضيا حرکت ايتدکجه شريف احمدک قيصه بوي و بويوک قفاسي ايله فقيهک اوزون جهلي قامق مغاره نك جدارلرنده قورقونچ کولکلر تشکيل ايدهرک رقص ايدييورلردی . آفر يقا صحراسنک اعماقنده ، جنلر مقری اولمقله مشهور اودان طاعنک بوکرنده کي مغاره ده بو فوق العاده منظره نبي ده تحت تأثيرينه آلمغه باشلادی ؛ وهم و خيالانه قابيلماق ايجون بوتون مدخرات عقليه مي صيقي صيقي بر نقطه يه جمع ايدييور ، علوم طعييه و مادييه نك درس لرندن استعانه ايدييوردم .

اوچزده بر مدت ساکتانه يورودک . شريف احمدک جهره سنده معرفت قوتنک بخش ايتديکي اطمئنان ، فقيهک يوزنده تفوقه ايمان ايتديکي بر عالم کامله قارشى تسليميت اماره سي بارزدی . بن ايسه هر توزلو وهم و وسوسه يه غلبه ايتمکله برابر عالم مجهولانه داخل اولان بر آدمک حس ايدمکي مراق و اندیشه ايله قاريشيق رييلکي بر طرف ايدمه مشدم . برقاج دقيقه قادار بويله جه يورودکدن سوکره بويوک بازالت جداري اوکنده توقف ايتدک . اوراده مغاره بر مکعب شکلنده نهايت بوليوردی . شريف احمد فقيهک طاشيمقده اولديني مومي صول اله آله رق قالديردي و سطحی دوزلتمش ، جلا ايدلمش جداره ياقلاشديردي . شيمدی اختيار بجلا طاشلرک سطحه حک ايدلمش بر چوق دائره لر ، مربعلر ، موازي و منکسر خطلردن عبارت غایت صيقي اويولمش يازيلرک اوزرنده قورو و بوروشوق پارماغني کزديرييور و معناسني آکلامديغم کله لر تکرار ايدييور وايضاح ايليوردی :

— تاريخلريني قطعي اوله رق تثبيت ايدمه جکمز دورلرده شيمدی بولونديغمز نقطه دن

شرقه وغیره دوغری کنیش برقطعه داخلنده متکامل برمدنیتک موجودیتنه اشارت ایدن
جهلر ایسته بورادن باشلیور. مسافله صدافرسخی جنسندن براولچویه کوره قید ایدلمش،
بوکونکی اولچولریمز اوزمان انسانلرینک واصل اولدقلری مادی ترقی مرحله لرنده برایشه
یارامیه جق قدر عاجز برموقعه قالیور. منسوب اولدیغمز عالمک انسانلری فضاتک ابعاد
نامتناهی سنی حالا کندی آدیملریله اولچمک کستاخلغنده اصرار ایدیورلر، حالبوکه نابود
اولان اومدنیت قدیمه نک صانعلری سطح ارضده صدافرسخی قولاندقلری، فضایی اولچمک
ایچونده ضیا فرسخنه اعتبار ایتدکلی اوراده کی محکوکاتده مسطوردر.

شریف احمد بوجهلری ای کمال ایدرکن الیله مغاره نک دیگر جدارینی اشارت ایدیوردی.
برایکی ثانیه توقفدن صوکره سوزینه دوام ایتدی: - صدا وضیا فرسخلرینک قیمتی
بوکونکی حسابلریمز نظراً تعیین ایده بیلیم: بونلر هرایکی تموجاتک اون ثانیسه قطع
ایتدیکلری مسافیه مساویدر. سطح ارضده وفضای نامتناهیده کی ابعادی اولچمک ایچون
بوکونکی کیلومترولریمز، میریامتورلریمز بواولچولرک یاننده نه موقعه قالیورلر کوریورسکریا.
بولدیغمز نقطه دن اعتباراً بیک صدا فرسخی بردازه داخلنده یاشامش اولان بویوک مدنی
برطالم بوتون صفحات تکاملی وشیمدی قورو روزکارلرک هرکون بدرجه دهاقوروتدینی
بومهرای فسیحک اوزرنده کی معموره لر، آقار سولر، کوچوک دکزلر بورایه قید وتثیت
ایدلمش. شیمدی او عالم مدنیتک یرنده یلرلر اسیور.

شریف بوايضاحاتی ویررکن تتره ک پارماغی اشکال هندسیه نک اوزرنده برمشیطی ایله
یوریوردی. بعضی کلهلری بیلمدیکم برلسانده اوقیور وتفسیر ایدیوردی. ایضاحاتک بو
نقطه سیه کلدیکی زمان مترددانه صوردم:

— آطلانتیت قطعه سیه اشارت ایدیور ظن ایدرم.

تردومه غلبه ایتمه چالیشرق سوزلریمی تأیید مقصدیله علاوه ایتدم: — بلاطونک
قید ایتدیکی وصولونک مصر قدیمه زائینی معبدینک راهلرندن نقل ایلدیکی آطلانتلر...
اختیار شریف دیوارده کی محکوکاته آرقاسنی دونمش مومی هوایه قالدیره رق یوزیمه
دقتله باقیوردی؛ اختیارک کوزلرنده ایلک کوردیکم آنده کی شیمشکلر چاقیوردی. برقهقه
ایله سوزیمی کسیدی. اختیارک بومناستسز استهزاسندن منفعل اوله رق یوزیمی اکشیتدیکی
کورونجه تتره ک الی دوستانه برطوره اوموزیمه قویدی وخی تأمین ایتدی:

— داریلایکنز، سزه دکل؛ عالمی ایچنده یاشادینی بحر سفید حوضه سندن عبارت

ظن ایدن، مبدأ عالمك ده منسوب اولدینی قومك افسانه لرندن باشلا دیغنه ایمان ایلین اسکی یونانیلره واونلرک حکما سنه کولیورم . اوت ، بر آطلانتیت قطعه سی و برده اوقطه ده یاشامش اولان آطلانتلر واردر؛ فقط، اونلر شو کوردیککز محکوکاتک بزه نقل ایتدیکی مدنیت آفله نك فساد وانقراضدن صوکره او عمرانك انقاض پریشانی اوزرنده یاشایان انسانلردی . پلاطونك نقل وروایت ایتدیکی آطلانتلرک حیاتی هر تورلو مبالغه لرله یوز عصره چیقیور . حالبوکه مرکزی بوقطعه اولق اوزره صفحات انکشافه شو محکوکات سایه سنده مطلع اولدیغمز مدنیتی بزه خبر ویرنلر؛ بویازیلری سرت بازالت طبقه لری اوزرینه حک ایدنلر آطلانتلردن اقدمدرلر وکندیلرینه تقدم ایدن برمدنیتک انکشاف وانقراض صفحتاتی حکایه ایدیورلر . آطلانتلر بحر سفیدک تشکیلدن صوکره کی دوره منسوبدرلر؛ حالبوکه سلفلری اونلردن چوق اسکیدرلر .

آزهر توارقلرینک یاشادقلری بوکونکی صحرا منطقه سنک مرکزنده شو کوردیکمز محکوکاتی کشفه سبب اولان تحریاته بنده اولجه آطلانتلر حقنده کی قیوداتی آرامق صورتنده باشلامشدم :

مغرب اقتصاده مراکش بلده سنک جنوبنده کی وادیلرده، تصادف ایتدیکم محکوکاتخی آطلس شاهقه لرینه سوق ایتدی. اوراده درت بیک یدی بوزمتر وار تقاعنده کی «تی سین تاجمورت» ذروه سنک اتکنده «ایفی» کولی واردر؛ بحر محیط آطلاسی به دوکولن سوسه نهرینک صولری بوکولدن نبعان ایدر . یالکیز جنوبه دوغری نهر صولرینک سیلانته مساعد اولان کدیگدن کولی احاطه ایدن - هر طرفی اوجوروملرله چوریلش قابالی حوضه به کیردم؛ قایالرک اوستنده کی محکوکاتی سنه لرحه تدقیق ایتدم . اوراده اوقودیقلریه نظر آبجهر سفیدله شیمدی بولوندینی محل چوکه رک حاصل اولان حفریه صولر هجوم ایتدیکی زمان آطلس طاغلرینک غریبه دوغری اوزایوب کیدن اقسامی ده عینی زلزله لرله جبالک بوکونکی کوو-ده سندن آیریلهرق و دکیزه چوکه رک بوکونکی آفریقانک غریبنده و بحر محیطک اورناسنده برقطعه تشکیل ایتش . اسکی یونانیلر بوقطعه بی آطلانتیت نامیله طانیملر .

آطلانتلر بوقطعه اوزرنده و بوتون شمالی آفریقاده یاشامشدرلر . صوکره یکدیگری تعقیب ایدن زلزله لر وفلا کترلره آطلانتیت قطعه سی چوکه کده دوام ایتش ویالکیز آطلس طاغلرندن آیریلش اولان غریبی اقسامک ذروه لری بوکونکی قاناریه آله لرینی تشکیل ایتمک اوزره میدانده قالمش . . .

هر کس کبی بو تفصیلاتی سزده بیلورسکزر . فی الحقیقه ایفی کولی جوارنده کی محکوکات ده بوادعالری تأیید ایتمکده در . اطلانتلرک حیاتی مصور روایاتی ایفی کولرک کنارنده کی طاشلره حک ایدنلرکده کندیلرندن چوق اول دنیا یوزینه حاکم اولمش بر مدیتدن مبهم ومشوش بر معلوماته مالک اولدقلرینی اکلادم . مهرانک مرکزنده بحر سفید صولریله سودان صولرینی یکدیگرندن تفریق ایدن طاعلرک ایچنده شاله متوجه کنیش بر وادی قمرنده منفرد بر جزیره بکزه یه ن بر طاعک اوزرنده حل مشکل محکوکات موجود اولدیغی ده اوراده او قودم . بو محکوکاتی حل وتفسیر ایتک مراقیله اوزون تحریات اجرا ایتدم ونهایت نه زو فت وادیسنی وایدی نهن طاعنی بولدم . ایدی نهن ده کی تحریاتک نتیجه سی ده بی بومغارمه سوق ایندی .

کور ییورسکزر که بن ده سزک کبی اطلانتلرک حیاتی او کر نیک مراقیله ایشه باشلامشم . اختیار شریف بو نقطه ده یه توقف ایده رک مغارده نک ظلماتی ایچنده کدی کوزی کبی پارلایان نظر لرینی بانا نصب ایتشدی . اطلانتلردن بحث ایده رک سوزینی اوزا دیغمه نک ده نادم اولدم ؛ اطلانتلر حقنده کی مراقم بو صورتله زائل اولدقدن صکره مغارده نک جدارینی اشارت ایده رک دوام ایتسنی رجا ایتدم . اختیار شریف تره نک بارماغنی یکیدن محکوکات قدیمه نک اوزرنده کز دیره رک ایضا حاتنه دوام ایتدی :

— اوت ، بیک صدا فرسخی شاله دوغری کوچولک دکزلردن ، یکدیگرینه یاقین جزیره لردن کچلک کدن صو کره بویوک بوزلوساحه لرله مستور مالکه واریله جنی قید و اشارت ایدلمش اولدیغنه نظراً او دورده آفریقانک اروپا قطعه سیله ملتصق اولدیغی کور ییلور وبومدینیک اوروپاده کی جمودیه لر دورینه تصادف ایتدیکی اکلایشیلور .

شریف احمد یاننده کی ستون محکوکاته کچهرک دوام ایتدی : — نابود اولان اومدینیک تاریخ تکاملی تماماً بوراده مضبوطدر ؛ اوده شیمدیکی مدینتمز تاریخده مقید صفحاتدن کچمشدور . حیوانلری زیر حکمنه آلان ایلاک انسانلرک بزجه معلوم طرز حیاتندن باشلیه رق بویوک مدینه لر تأسیسنه موفق اولان مترقی بشر جمعیتلرینه قدر عصر لرجه دوام ایدن برکوشش . . . مدینیک قره یوللری اوزرنده کی مشی بطیسی ، مختلف ملتلر آراسنده یاواش یاواش تعممی عنصر مایعه غلبه ایدیلنجیه قادار دوام ایدیور . نهایت دکزلره حاکمیت دوری کلور ؛ کوچولک دکزلره یکدیگرندن آیرلمش اولان ملتلر و جزائر مجتمعه اهالیسی آراسنده متجانس ومتوازیاً مترقی مدینتلر ظهور ایدیور . علوم وقون یاواش یاواش

محاور ملترك مال مشتركی اوليور ، بوكوچوك دكيزلرك اطرافنده برمر كزدن ديكريته صيچرايه رق دها سرعته تكامل ايديور ؛ مختلف ملترك دها سى انكشافى تسريع ايديور . نهايت قره يوللرينك ترقيسى ، وسايط قفليه ومخاربه نك كيت كیده جوغالمسى وسرعت پيدا ايتمى بويوك قطعاتى ده يكديكريته باقلاشديريور ويكنسق برمدنيت عالمى قابلامغه باشليور . غربدركه منسوب اولديغميز يكي مدنيتك تاريخنده او قودينغميز كي او زمان ده هر مملكت ، هر ملت بوتكمالات مادييه يي منحصرأ كندى مالى ، اثر دها سى عدايده رك تفاخر ايديورلر .

علوم رياضيه وطبيعیه بوكونكى معلوم مرحله لردن كچرك بزم واصل اوله يلد يكميز درجاندن چوق ايلرى كيديور : بوكونكى آلات رصديه مزدن بيكرجه قات دها قوتلى آلتر ايجاد ايتمشلر ، ميليارلرجه اجرامك جولانكهي اولان فضائك لايتناهي ابعادنده مكنوز اسرار خلقى آراشد ريمقده چوق ايلرى كيتمشلر ... اجرام سماويه نك تشكيلات مادييه سى ، معادنى كشف ايديش ، تصنيف اولونمش ، منظومه شمسه داخل سياره لرك سطحنده كي تجليات حياتك اشكالى نثيت اولونمش ...

شريف ايكي اوج حرفدن مركب محكوكات زمردلرني كوستره درك — شوراده اوچنجي ، بشنجي نومرولرله تصنيف ايديش نجومك ، برجلرك مخلوقاتندن بحث اولونيور ، ديدى و دوام ايتدى :

ارضده ايسه همان مجهول برشى قالمامش ... فضائك بي نهايه فسحتلرني دولديران اشكال عظمادن ارضك مركباتي تشكيل ايدن ذيروح و يروح الكخرده تركبانه اشكال صغرييه قادار سرائر تكونه حلول ايدمش ، ذراتك ناقابل تميز تموجاتي ضبط ايدمش ... شريف توقف ايتدى ، اوزون بر نفس آلدى و خلاصه ايتدى : — نهايت نهايت مادييات عالمنده كيفيت و شكل اعتباريله بالجمله تجليات وحدته راجع اولدني ده آكلاشيلمش وفكر بشر اوقطه ده توقف ايتمش .. بونلرى كافه فقرات ومفرداتيله سزه آكلامتى ايچون كونلرجه بومغارده قابلمق لازم ؛ بناء عليه بالمجبوريه تلخيص ايديورم . اختيار يرنى تبديل ايدرك بويوك بر لوحه نك اوكنده دوردى ؛ اوراده كي يازيلر دها اوزونجه سطرلرله ديزيلشدى ؛ بارماغيله اشكال محكوكي تعقيه باشلادى . قديم بربرى كلماني اوقبور و تفسير ايديوردى : — ا زمانكى انسانلرك ترقيات مادييه ساحه سنده كي قطيقاتلرى بزدن چوق ايلرى ... خصوصاً ارضك سينه سنده كي دفينه لرى ، فائده لى

معادنی کشفده واصل اولدقلری نتایج بزمکیلره نظرآ جوق پارلاق ... بر جوقلری ذئی قیمت عد ایدیلن یوزلرجه معدن اسملری اوقویه بیلدم . والحاصل بشرک مادی احتیاجنی تطمین ، رفاهنی تأمین ، قوای طبعیه یی زیر حکملرینه آلهرق ایشلتمک خصوصاً صلرنده اولنرده بوکونکی جمعیت کی بطلی برجدال ایله عینی صفحاتدن کچمشلر ؛ فقط شیمدیکی انسانلری جوق کریده براقشلر .

اختیار شریف ستونک آلت قسمندگی سطرلره قادار اینمشدی ؛ مفارندنک زمینه یاقلاشان محکوکاتی کوره بیلدم ایچون یره چوملمش و مومی یوزینه یاقلاشدیرمشدی . دیوارک دینده یوسرولانان ، طوبازلانان ضعیف وجودینک اوستده قوجه قفاسی ایکی طرفه صاللانیر وباشنک کولکسی مفارندنک طواننده برکوشدن دیکرینه اوچان بویوک بر یاراصا کی حرکت ایدیوردی .

اوطوردینی بدن سوزنده دوام ایتدی : — بر دور کلیورکه بخار قوتندن ، ارضنک سینهنده مدخر قوتلرک غیر مرئی قدرت سیاله حالنده استعمالدن آرتق استغنا حاصل اولمش ؛ انسانلر شمسک مبذولاً سطح ارضه صاجدینی قوتلری حبس ایتمه و ایستکلری کی قوللانمغه باشلامشلر ؛ هواده قطارلرله اوچیورلر . بونکله قالماملر ؛ منظومه شمس بویوک برجلرک یاقینندن کچرکن بو اوزاق کونشلردن نبعان ایدن قوایی ده ضبطه موفق اولمشلر ؛ ارضنک یوزنده مسافه و بعد تلقیسی قالماملش . بو قوتلرک میخانیکی تطبیقاتی سایهنده رفاه مادی بوکونکی دنیاسکنه سنک هنوز ادراک ایدمه چکی بدرجه یه وارمش .. هر طرف ابدی بهار ایچنده ، نور ایچنده ...

قدرتلرینه او درجه امنیت حاصل ایتمشلرکه ، ازلی بر قانونک ید تمشیتنده اولان حیات عمومی زنجیرینک برحلقه سی اولدقلری اونوتمشلر ؛ تسلسل حیاتی شخصی وارقلرنده توقیف ایتک خودکاملغنک سوقیه علوم وقنونک بوتون قوتی بر نقطه یه حصر ایتمشلر ؛ اولومه چاره آرامشلر ... الوهیتی تصرفه جالیشمشلر ..

سوزینک بو نقطه سنه کلدیکی زمان اختیار شریف آرقاسی محکوکاته دوندی و مجلا بازالت سطحه اتکا ایدرک یورغون باشنی اورایه دایادی . فقیه محمد مومی الندن آلمش ، قارشینسه اوطورمشدی . بنده فقیهک یانه چوملدم . اختیارک کوزلری یکیدن چوقورلرینه چکیلمش و سونمش کی ایدی .

ایشیتدیکم شیلر قولاغنده اوغولدیوردی . بویوک معموره لری ، متعدد فابریقه

و دستکاهلری ، دکیزلرک یوزینی یاراراق قوشوشان ، سطح ارضده ، سبالرده یکدیگری قووالیان لایعد و سائطسفریه و نقلیه سیله باش دوندوروجی برفمالیت ایچنده قاینشان معظم ومدنی برطالمک خیالی کوزلریمک اوکنده جانلی برلوحه کبی یاشیوردی . باشمی اللریمک ایچنه آلهرق برمدت دوشوندیم و صوکره اختیاردن صوردم :

— بوختتم مدینت ماصل ونه دن محو اولمش ؟

شریف احمد النی قارشیکی دیواره اوزاتهرق : — انقراضک سربنی اوراده کی محکوکاتده اوقویه جغز ، دیدی ؛ ضعیف واتلری صارقیق قولی یورغونلقدن یانته دوشدی .

— چوق بورولدیکز . یالکز خلاصه سنی سنویسه کز کافی ... اساساً محکوکاتی تفسیر ایدرکن ذکر ایتدیکنز کلهلری ضبط ایتک و صوکره تطبیق ایلک بنم ایچون محالدر . بونک آنجق سزک کبی یکریمی بش سنه لک مدید برحیات مساعی ایله قابل اوله جغه قناعت حاصل ایتدم . رجا ایدرم کندیکزی یورمادن سویلیکنز ، دیدم .

شریف رجایی قبول ایتدی ؛ برمدت باشی کوکسنک اوزرینه صارقیق اولهرق دورددن صوکره تکرار آرقاسنه دایاندی . کوزلرنده کی عجیب پارتیلر یکیدن باشلامشدی . قارشیدنده مومک تتره شعله سیله یاری آیدینلانا ن مغاره جدارینه کوزلری دیکیلمش و تکرار سوزه ابتدار ایتشدی :

— بوراده کی محکوکاندن استخراج ایتدیگربی خلاصه ایدره ک چیقاردیغم نتیجه شودر : اوزمانکی انسانلر مادیات ساحه سنده کی ترقیلری نسبتنده مغنویات و اخلاقیاتده ایلریلیه مه مشلر ؛ جمعیت بشریه ، عناصر مرکبه کی متخالف درجات مقاومتده اولان برمنای جسم کبی موازنه سنی غائب ایتمش ، چوکش و یقیلمش ... اوزمانکی انسانلر یالکزمادی قوته برستش ایتمشلر . عددی غیر معلوم عصر لرجه دوام ایدن جدال نتیجه سنده دنیا یوزینه حاکم اولان نسل بشر حاصل ایتدیکی کوتو اعتیادک قربانی اولمش : یالکزمادی قوتی حق بیلمش و اونک خارچنده برشی طانیامش ؛ یاواش یاواش قدرتی ترقی ایتدکجه خود کاملنی حظوظ ایتپرستکی اونستنده آرمش . واصل اولدینی درجه علم و معرفه رغماً مکونانک لایتیر موازنه سنی حصوله کترین نظام عالمدن برشی آکلایامامش ؛ اسرار افلاکی استکناهه موفق اولان ذکای بشر جمعیتک قوام بقاسنی کشف خصوصنده ابتدائی انسانلرک طفولیت ادر اکنده صابلاشمش قالمش ...

بومغاره ده کی یازیلری یازانلر و اعظیم فلاکتلره شاهد اولانلر جمعیت بشریه نک مایه سنده

بو یوک برشامتنک موجود اولدیغه ایمان ایدیورلر . تلذذات مادیه نك قصواسنه وارمق ایچون اوزمانکی بشریت مشروبات و مأ کولات ایله تنوع اذواقك غیرمنفك کفارت ذنوبی اولان کونا کون امراض یوزندن بیهیسی تسمیم ایدهرک مایمونلغه دوغرو سرعتله رجوع ایتدیکنی ، ملکات عقلیه سنک موازنه سی مختل اولدیغنی ونهایت سجه سی فساد ایره رک کنديسنده کی ییجیلق استعدادینک دها زیاده انکشاف بولندیغنی علاوه قید ایدیورلر . خلاصه شو حکمده قرار قیلورلر: بشری دائرة اعتدالده یاشامق قابل اوله منجه جزاسنی کندی ایله ویرمک طرف الوهیتدن مقدر اولدی ؛ هر نوع استعداد وبی نهایه قدرتلر نسللرینی تخریب ایچون اولره بخش ایدیلدی .

شریف برآن توقفدن صوکره علاوه ایتدی : - بلکهده بو حکم الک دوغریسیدر... محکوکات میاننده بو حکمی تأیید ایدمک تفصیلانه دسترس اولدم : مکونانک ترکینده مختلف شکللر و ماهیتلرده نمایان اولان ألوهیت قدرتی الله ایتدکجه ، تحت حکملرینه آلدجه انسانلر اونسبتده اعتدالدن پایرلشلر و یالکزر مادی قوتک بخش ایتدکی فاقیتدن استفاده ایدمک نامحدود برجنت استغفاعه مبتلا اولشلر صفحات ترقی و تمدنلری اثناسنده ایلك آتشی کشف ایدن انساندن علی الدرجات قوای خلقتیه حاکم اولانلره وارنجه یه قدر جمله سی بو قوتلری جمع منافع ایچون قوللانشلر و بویولده همجنسلرینی تخریب ایتشلر . بریاندن رفاه اسبابی کشف ایتشلر، معموره لر، جنتلر وجوده کتیرمشلر، دیگر طرفدن ماشقه سنک الله کی انعامی ده نزع ایدمک بوتون حظوظاتی ، نه قدر حظوظات تصویری قابلسه جمله سی نفسلرینه حصر ایتمک خودبینلکی ایله یابدقلرینی ییقمشلر .

بوکون صحرانک ابدی روزگار لریله سوپوریلان بوساحه عقامتده اقاضی بیله کوره مدیکمز اومشعشع مدنیت دورینک حیاتی عمومی و متمادی بر دیدیشمه ایچنده کچیور . حاکیت شخصیه مجادله سی ، صنوف مجادله سی مادی قدرتلرک ترقیسی نسبتده شدتلیور . صنملر رکز ایدیورلر ، خداوندلر یاراتیورلر ؛ بو معبودلرک و اطرافده طویلانانلرک اولچوسز خودکاملنی ، حظوظات پرستلکی طغیانلره عصیانلره منجر اولیور ؛ عابد و معبود بربرلرینی بوغیورلر . بشریت هر دورده مختلف ناملر آلتنده صویان و صویولان صنفلر حالنده بوغازلشیور ؛ صنوف مغلوبه غالبلری هلاک ایدمک یرینه کچدکجه اسکی ظالمترینه خاف اولیور ؛ دونک مظلوملری بوکونک ظالملری اولیور .

فضانک لایتناهی ابعادی ایچنده میلیارلرجه عوالمی انتظام تام ایچنده دور ایتدیرن

وکلّی شامل اولان الوهیتک نوری بعضی مستثنّا دماغلرده تجلی ایدیور : انسانلره مرحمت، اعتدال و قناعت فضیلتلرینی تلقین ایدن و بو اخلاقی دستورلری نفسلرنده تطبیق ایله نه پیغمبرلر ظهور ایدیور ؛ اولدور یورلر . فضیلتک مثال و تلقین طریقهله آرزغین بشریته قبول ایتدیر یله میه چی کوریلور . بشرک مادی حظوظلر استلکنه ، جمعیته صنوف غالبه و مغلوبه نك تشکله مانع احکامک ، قدرت مادیه یی بین البشر موازنه و اعتدالی تأمین ایچون بر ضابطه عاله حاله قویارق انسانی ایچنده یاشاندینی جمیته قارشئ بر طاقم حققرله دکل وظیفه لرله باغلايان صمدانی قانونلرله واضئ بویوک شارعلرک دینی ده افساد ایدیورلر و جدال بویله جه دوام ایدوب کیدیور .

اختیار شریف تتره الی آلتندن کچیردی و بر مدت سکوتدن سوکره مغاره نك سطحی ستر ایدن اینجه قوم طبقه سی اوزرینه ایکی شکل چیزدی . بو شکلر بیلدیکم نه فی ناق حرفلرینه پک مشاهدی ؛ ایضاح ایتدی :

— شو ایکی حرفدن مرکب کله نك صافمزده کی بیداره حک ایدلش بیکلرجه کلمات آراسنده متعدد دفعه لر تکرر ایتدیکنی کور یوروز . الیوم توارق لساننده « نه هری ، کله سی که مال و ثروت معناسنه در ، ایشه شو کله دن نشئت ایدیور . قدیم بربر لساننده « هار ، صورتنده تصادف ایدیوروز ؟ اوراده ده اشمولای بر معنای حائر در . مال و ثروت دیه ترجمه اولوندینی کی او جمعیت آفله نك صو ک دور حیاتی حاکی جمله لرده نقود و وسائط مبادله اوله رق قوللانیلان مسکوکاتی ده افاده ایچون قوللانیله شد در . و قتمز اولسه ده سزه بوتون تفصیلاتیله اوقوسه م ؛ جمع نقود ایچون اسکی مدنیت صاحب لرینک جدائی ایضاح ایتسه م ... بالجله مادی قدرت لرک ، سعلرک محصله سی تمثیل ایدن نقودک یا واش یا واش معین مرکز لرده طوبیلا نمسی و نهایت بو مرکز لرک اتحادی ایله دنیا یوزنده جهان حاکم حقیقی بر نقود ایمراطور لغنک تشکل ایتدیکنی و بوتون مستحصله لرله مستهلک لرک فوقنده مبادله یی تنظیم قدرت و صلاحیتی جمع ایتدیکی کون هر شینک فیثاتی ایستدیکی ، ایشه کلدیکی کی تعیین ایله رک اسارت عمومیه یی نه صورتله انتاج ایتش اولدیغی تفصیلاً حکایه ایتسه م ...

جمع نقود علتک او زمانکی انسانلرک بوتون ملکات و حواسنه حاکم بر جنت حاله کلدیکی و آرتق یالکز مادی حظوظات و رفاهک تأمین مقصدیله دکل ، نقودی آتجق نقود جمع ایتک حرصی تطمین ایچون آراد قلیغی و بو غایه یه وصول ایچون نه جنا یترلر ایشلندیکنی هپ بورایه یازمشلر . مدنیت قدیمه نك بر دوری کلیور که اوراده نقود قوه

استحصالیه نك منلكی و واسطه مبادله اولق وضعیتندن چیقیور، مجتمع بولندی فی الله بر قوه مستقله حاله كلارك باشقهلرینك محصلاتندن بر قسمی چکیور؛ وبویله جه بر قسم بشر اوطوردینی یرده هیچ چالیشانان چالیشانلرك محصله مساعیسنندن قسم اعظمی نزع ایتمكه موفق اولیور. ایشته اوزمانکی دنیای باطیرانلر بوقسمه منسوب انسانلرك تشکیل ایتدیکی صنف غالبدر. هر تورلو سریع وسائط نقلیه و مخایره دنیا یوزینی دارالتدینی، مالک و قطعاتی یکدیگرینه تقریب ایتدیکی دورده بویوك مبادله حرکتلرینی تدویر ایدرك عالمی عمومی شبکله ایچنه آلدقندن اوو زمانکی جمعیتك لازم غیر مفارقی، ناظم مساعیسی حاله كلكدن صوكره حرص انتفاع و جنت حظوظات یوزندن مستحصل و مستهلکلهی اسارت آلتنه آلیورلر؛ حکم و سلطنتلهی قدیم ظلمه و جباریه یی چکیور وبو منبای فاسده اولکیلر کی یی قیلیور.

سوزینك بوقطه سنه كنجه اختیار شریف یرندن فیرلادی و فقیهك الله کی مومی قاپارق قارش ی دیواره قوشدی؛ کوزلرنده ینه شیمشکر چاقیوردی. پارماغیله حرفلهی و کلماتی قوواله رق حرارتلی، حرارتلی اکلایوردی:

— باقیکز، اومدینتك صوكد دورینه عائد تفصیلات بوراده در. تصویر غایت جانلیدره: دنیاده وسائط مبادله اولان ذی قیمت بالجله معادن سکلر ی بر قاج مرکزده طوبلانمش بالجله مستحصلاتك وكافه صنایعك ناظمی اولمش میلیونلرجه عملیهی ایشله نهن دارالصناعه لرده طاغله کی مصنوعات یی قیلیور. معمولاتی صاتمق و قدرتی تزید ایتمك حرصی مدهش رقابتلر تولید ایدیور. بوجسم دارالصناعه لرك بر دقیقه توقفندن قورقان، سلاطین قدیمه نك یوزییکلرجه اسراسنه بدل اوراده طوبلانان عملیه صنفك آج و مفترس بر حیوان سوریهی حاله منقلب اوله جفتندن هر آن تیره نهن صنف حاکم بودیو چنه ماكنه لرك قارتی دولدیره جق مواد ابتدائیهی کندیلرینه حصر ایتمك ایچون باشقهلرینك مملکتلرینه تجاوز ایدرکن بر طرفندن ده معمولاتك سورومنی تأمین ایچون رقیبلرینه قارش ی حدودلرینی قاپیور. بورقابت ناقابل اجتناب بر صورتده عتف و شدته منجر اولیور؛ و نهایت هر طرف رقیبنك قوردینی سدلهی قیرمق، مملکته تجاوز ایدرك صنایعی ماده تخریب ایتمكدن باشقه چاره بولامیور. لك مدهش آلات حربیه ایله مجهز اوله لرك بر برلرینك اوزرینه آتیلیورلر، بوغازلرینه صاریلورلر. فن و صنایع ید بشره کچریدیکی الوهیت قدرتی هر ملت دیکرینی ازمك و تحت حکمنه آلق ایچون قوللانیور؛ حربلریکدیگرینی ولی ایدیور.

بو قوتلری خود بینلکفی تعلیمین ایچون قوللانان خطوظا تپرست انسانیت بونلری مواد افلاقیه، شعاعات برقیه شکلنده و حتی قدرت شمسیه یی بیله ییلدی رملر حالنده قوللانا رق مبنای مدنیق تخریب ایدیور . یریوزنده الك صوك حاکم قاله بيلمك و خطوظاتی نفسنه حصر ایده بيلمك ایچون ملتر ، صنوف اجتماعیه اللرنده کی ییلدی رملرله یکدیگرینی اتلاف ایدیورلر .

ایشته او دورده جمعیتک بنیه سنی دها زیاده تسمیم و هلاکینی تعجیل ایدن بعضی حادثات عجیبه یده تصادف اولنیور . بو کونکی جمعیت مزده هنوز امثالی رشیم حالنده اولانلرده بو میانه در .

شریف مومی دیواره یا قلاشدیرارق بیکارجه اشکال آراسنده اوج حرف کوستردی :
 — شو حرفلره دقت ایتدیکنز : بونلر غایت اسکی بربری حرفلرینک اصللری اولدقلری حالده بو کونکی ته فی نه ق حرفلرینه الك زیاده مشابه اولانلریدر . باقکنز بو برنجی حرف « ت » ، ایکنجیسی « م » ، اوچنجیسی « ن » ، ایشته الیوم توارقک عینله محافظه ایتدیکی برکله : تامات ... بو کونکی ته فی نه ق یازیسنده اولدینی کبی اسکی بربر خطنده ده حروف صائته موجود اولدینه دقت ایتدیکنز دگلی ؟

تامات نه دیمکدر بیلور میسکنز ؟

توارق لسانی بيلمديکم ایچون شریفک یوزینه استفهامکارانه باقدم . اختیار بی اوزون مدت انتظارده براقیه رق ایضاح ایتدی : — تامات قادین دیمکدر . بو محکوکات میاننده بعضی رلرده نسویت و یا عالم نسوان معناسنده قوللانیلمشدر . اوزمانکی جمعیت بشریه نک صوك دور احتضارنده ملتر و صنوف اجتماعیه مجادله سی ایچنده قادینلرکده آریجه بر صنف حالنده تعضوا یده رک صنفلری نامنه حقوق دعوا ایتدکلری ، ارککلرله مجادله ایده رک تحکم داعیه سنه دوشبدکلری بوراده مقیددر . شوسطرلری بورایه نقش ایدنلر جمعیت قوامنک فسادده ایردیکی اودورده قادینلرک اوده دنبری ارککلره دوشن هر تورلو وظائف اجتماعیه یی خلقی مجزلردن دولای قبولدن استکفاف ایتمکله برابر وظیفه طبعیه لرینه قارشیده عصیان ایده رک بر صنف اجتماعی حاله ا فراغ ایتدکلری جنسیتلری نامنه منحصرأ حظوظاتی تأمین ایتک و بونک ایچونده جنس ذکوری بو اوغورده ایشلتمک ایسته مشلر .

انسان یا وروسنک کندی کندیسینی اداره ایده بیله جک برسنه وصولی اوزون سسنه لره متوقف اولسی خلقت مقتضاسندن و عائله منظمه سی ده آنجق بو احتیاجک تولید ایلدیکی بر نتیجه ایکن قادینلرک وظیفه طبعیه سنه قارشیه عصیانی عائله مؤسسه سنی ده ییقه رق شیرازه مدنیق

بوسبوتون خللدار ایتمش ... جمعیت حایه اطفال وظیفه سنی درعهده ایتم کی یاپامیه جنی
برایشک آلتنه کیرمه مجبور اولمش دنیا بهیمی ارککلرله حظوظا تپرست قادیلرک وجوده
کتیردیکلری مادی و حیوانی اشتها لردن باشقه برشی بیلیمه یکی برنسل تخریبکار ایله دولمش ...
جمعیت بشریه نك فجر مدیننده اجتماعی و اقتصادی برجامه تشکیل ایدن عاٹله منظومه سی
بوصورتله پریشان اولدقدن سوکره برلشه رک بشر جمعیتی تماملامسی لازمکلن ایکی جنس -
قادیله ارکک ، قارشی قارشی به مجادله ایتشلر ؟ اساسندن فساد بولمش اولان جمعیه یکی بر
حامل شورش دها علاوه اولومش .

شریف اوزون برنفس آلدی ، ضعیف کوکی کنیش برکوروک کی شیشدکدن
سوکره اوموزلرینک آراسنه چو کدی . رایکی ثانیه توقفدن سوکره سوزینه دوام ایتدی :-
ایشته ماده چوق ایلریش اولان اومدن عالم حظوظاتی نفسلرینه حصر ایتمک ایستیهن
صنفلرک ، اونلره تابع ملتلرک جدالی یوزندن نهایت یردن ، کوکدن ، دکیزلرک اوستندن
آلتندن بربرلرینک باشلرینه یاغیدردقلری ییلدیرملرله ، باطلا ندقلری قونداقلرک تخریباتیه ؛
عمومی و متوالی محاربه لرک تولید ایتدیکی قحطلر ، خسته لقلر و قانلی اختلاللر ایچنده محو
ونا بود اولدی . باقیکنز شو ستونک اک صوگ جمله لری نه قادیلر بلیغدر . سزه کله کله ترجمه
ایده حکم ، دیکله بیکنز : برکون اوپله برحال اولدی که صنایع جسیمه بویوک قطعه لرک اک
هجری صحرا کوشه لرینه ، یوکسک یایالارینه التجا ایده رک یاشایه بیلمش اولان صنایع
بیتیه یی و کوچوک صنعت اربابی ده محو ایده رک یکانه حاکمی قالدینی دنیا یوزینی مصنوعاتیه
دولدوردقدن ، یکی برصنّف حاکم و بو حاکملرک آلتده مجتمع میلیونلرجه عمله صنفی احداث ایلدکدن ،
مستحصل زراع صنفی ، کوچوک مبادله جیلری ده تحت اسارتنه آلدقدن سوکره کرک حاکملرک
دقابتندن و کرکسه اسیرلرک حاکملرینک یرینه کچمک اشتها سندن دولایی ریوزی برچوق کره لر
قانلره بولاندى . ملتلر حالنده چارپیشدیلر ، صنفلر حالنده بوغوشدیلر و بوتربیب فاسدده
قان و آتش ایچنده محو اولدی . فقط ، اوکون صنایع بیتیه دن و کوچوک صنایعدن ده محروم
اولان بشریت آج و چپلاق قالدی ؟ عمومی و مجتمع محاربه لر یرینه منفرد بوغازلارشمه
هر طرفی صاردی . الوهیت قدرتی نامحدود حظوظاتلرینه آلت ایدینه او ملمعون جمعیت
افرادى معموره لری اللریله تخریب ایتدکدن سوکره بربرینک صیرتنده کی البسه یی اللرنده کی
صوگ لقمه یی یکدیکنرندن نزع ایتمک ایچون بوغوشارق صحرالره داغیلدیلر . شیمدی شو

سطلری بنمله برابر او قود قدن صوکره سزده براز اول تفسیر ایتش اولدیم حکمی تصدیق ایدرسکنز ظن ایدرم، دیدی؛ ودریندن کلن بر سسله علاوه ایتدی:

بشری دائرة اعتدالده یاشاتمق قابل اوله منجه جزاسنی کندی ایله ویرمک طرف الوهیتدن مقدر اولدی؛ هر نوع استعداد و بی نهایت قدرتلر نسللرینی تخریب ایتمک ایچون اولنره بخش ایدیلدی.

شریف آرتق تماماً سکوت ایتشدی. مغاره نك قاپیسه دوغرو یاواش یاواش یوریوردی. تکرار آطلانتلره نقل کلام ایتدم: - بو محو اولمش مدنیت دورندن آطلانتلرک ظهورینه قدر کین زمان حقنده بر قیده تصادف ایتدی کیم؟

شریف احمد دوندی و مومی قالدیره رق مغاره نك قاپیسه یاقین بر طاشه حک ایدلش بر قاج سطلری کوستردی: - او مدنیت آفله دن صوکره آطلانتلرک دورینه قادار اوزون بر فاصله کچدیکی بوراده کی قیوداتدن آکلاشیلور. او کشمکش تعقیب ایدن ادوارده تکرار وحشت و بداوته سلوک ایدن اولادلری عصر لرجه بو مالکی کزدیلر. هنوز آفریقانک آقارصولری اورمانلری موجوددی؛ کوچوک دیکزلرینی دولیران جزیره لری اوزرنده کی اهالی بی بسلیه بیلیوردی. صوکره بویوک بر آفت، شدتلی و دواملی زلزله لرله قطعه ایکی پارچه یه آیریلدی؛ بوتون صولر ایکی قطعه آراسنده کی چوقوره هجوم ایدنجه آفریقانک دکنز قمرلری بو کونکی مھرالی تشکیل ایتدیلر. ایشته بو مھرا بقعه لرnde قالانلرک اولادینه آطلانت دیورلر. بونلر یکیدن و صوک بر جدال ایله قادینلری وظیفه لرینه ارجاع و صنایع بیتیه یی احیا ایدره ک اولاد یتشیدیرمکه باشلادیلر؛ یکی بر نسل وجوده کتیردیلر. یونانیلر یکی باشلایان آطلانت مدنیتی اوآن طفولیتنده ایکن طانیملردر.

*
**

یاواش یاواش یورویه رک مغازه نك قاپیسه واصل اولدیمز زمان سرین بر روزگار مومیزی سوندردی. دیشاریده میلیونلرجه ییلدیزلرله مزین قویولا جورد سما آلتنده بوتون موجوداتی درین برستره سکون ایله اورتن معظم مھرا کیجه سی حلول ایتشدی. عبودو چاووشی مغاره نك قاپیسنده او طور دینی قایا پارچاسندن یره اینمش و عینی قاییه یاصلانه رق او نومش بولاق. چاووشی او یاندر قدن صوکره طاشلق دهلیزلرک قاراللق اعوجا جلری ایچنده شریفی تعقیب ایدیور و وادی یه دوغری اینیوردی. اختیار شیمدی

دها زنده وقوتلی کوریندور و صاغلام آدیملرله یوریوردی . نهایت بوللرک برقاچ استقامته داغیلدینی رده اولدجه یوکسک و اوستی کنیش بر تراجهیه بکزییهن نقطهده تواف ایده رک برآز استراحت ایتمه منی تکلیف ایتدی ؛ همز اوطوردق .

بولدیفمز یردن آدرین کهل قو وادیسنک اودان ایله آقاقوس آراسنده کی فتحه سی ودها اوزاقده تهنه زوفتک قوملقری سچیلوردی . جنار وپرلر دیارنده اختیار مراکشلی المدن طوناراق بنی ادخال ایشم اولدینی اسکی برعالمک اسراريله یوزیوزه کچیرمش اولدیم برقاچ ساعتک حیاتمی ، اوراده کوردیکلریمی ، ایشتیدیکلریمی ذهنمده تکرارایدیوردم . شریف احمدک تصویر ایتدیکی بشر جمعی شیمدی ایچنده یشادیفمز طالنه قدار بکزییوردی . حرص و طمع ، غف وشدتن ترکب ایدن مایه اصلیه سی دکیشمه مشدی .

انسانیت هر کون صباحدن آقشامه قدر برسی میادی ایله بلور سرایی انشا ایدن اقشامدن صباحه قدر الله کی چکیچی ایله اومبنای محشمی پارچالامغه ، بیقمغه محکوم اولان ماسا - لرده کی جناره نه قدار بکزییوردی .

بوتون کوردکریمک محرا مملکتلریه مخصوص برسراب اولوب اولمادیفی کندی کندیمدن صوریور ، اطرافده جریان ایدن حادثاتی تثبته جالیشیوردم : اودان طاغتك ذروه سی معظم قبلرله باشمک اوستنده دوریوردی . مغاره تک فتحه سنه بزى ایصال ایدن دار وادی آیاقلریمک آلتنده ابوجا جلرینی ترسیم ایده رک دوام ایدیوردی . اختیار شریف ایله فقیه یانمده اوطور مشلر چول کیجه سنک الاهی عظمی ایچنده استغراقه دالمشردی . ایشتمش ، کورمش اولدیم شیلر خیال دکل حقیقتدی .

او ائنده کیجه تک ظلماتی یرتان غریب برصیحه ایشیدرکی اولدم . بو هو قوشنک اوزاقدن عکس ایدن قهقهه لریه بکزییوردی . شریف ایله فقیه بربرلرینک یوزینه باقدیلر . بن برلطیفه یا یشم اولق ایچون : — مان تاروجانک سسی ، دیدم .

شریف احمد کمال جدیتله تصدیق ایتدی : — اوت ، ارواح ...

ریبیلکمه رغماً تو یلرمک اورپردیکنی حس ایتدم . اختیار سؤال و استیضاحه محل برقادن دوام ایتدی : — مدنیت قدیمه بی بیقمغه سبب اولانلرک ، الوهیتک یدبشره تودیع ایتدیکی قوتلری یالکمز و یالکمز خطوطاتلرینی تطمین ایچون قوللاناراق او معموره لرک یرنده شو کوردیککمز محرابی وجوده کتیره نلرک روحی ... اللریله تخریب ایتیدیکلری

جنتلری آرامغه ، عطشان مرحمت بیکلرجه عصر بویا باندہ دو کوشه رک دولاشمغه محکوم اولدیلر دیدی ، وقاله رق الی اوموزیمه قویدی وبوزیمه باقدی :

بوشوره زارک حاکمیتی ده نفسلرینه حصر ایتک حرصله ابدی مجادلہ یه محکوم اولان شهر وشلرک ، مان تاروجا لارک کیملر اولدیغنی اکلادیکنز دکلې ؟ بن هر کیجه بونهایتسز محاربه نك شاهدی اولیورم : موهوم وخیل نعمتلری قوللری آراسنده جمع ایدن وصیق صیق کوکسنه باصان شهر وشی ابلهانه قهقهه لر آتارق ابدی نهنك یالچین قایلرینه طیرمانیر قاجارکن کورورم . کوزلرندن محرومیت تهوری ، آغزندن غیظ کوپوکلری صاچیلان مان تاروجا آرقاسندن ظهور ایدرواونی قووالار ؛ هر آن متقاض بارماق لرله بوغازینه صاریلاجق قادار رقینه یاقلاشه جنی آندہ تنه زوفتک قوم تپه لری آیاغنک آلتندہ بر چیغ کی قایارق اونی کری سوروکلدیکنی ، شکارندن اوزاقلاشدیردیغنی کورورم . محاربه هر آن کوزومک اوکندہ بوشکلده دوام ایدر دورور ؛ یالکنز محارب لرک وضیق دکی شیر . بوکون قووالانان ایرتمی کون قووالایان اولور . نهایت غالب ومغلوب هر ایکی طرف ابدی خسران ایچنده شاهقه لرینه چکیلیرلر وآچ چاقاللر کی اولومالرینه دوام ایدرلر .

بو سوزلری سویلرکن مراکش لینگ نظرندہ کی شیمشکلر یاواش یاواش کوچله رک کوزینگ اعماقه چکیلیور وادرینه لکک ایچنده صحرا سہاسنک ییلدزلری کی پارلیورلردی . شریف احمد اولدیغم یرده بی مہوت بر حالده براقه رق قہقہک الندن طوتمش سرعتله وادینگ اعماقه دوغری اوزاقلاشیوردی . عبدوايله کندیلر بی کوچلکله تعقیب ایدہ ییلیورم . قرارکامزک حداسنی بلا توقف کچدیلر وچادریمه کیررکن اونلر قوناق محللر بی یکدیکنرندن آیران اوچوروم سدک آرقاسنده کوزدن نهان اولدیلر .

ہامی

۱۵ مایس ۱۳۴۰

write

Suleiman

Harigat is this

آنادولو تاریخده دینی روحيات مشاهدہ لری

- ۳ -

ماہی بکناہ وک

ایکینچی تورکمن مهاجرتک وجوده کتیردیک دینی بحران اچریسندہ دوامی بر ایز
براقان ، شخصیتی حقندہ بزده الک فضلہ مراق و تجسس او یاندیرا بیان سیا ، بالآخره بر
جوق طریقت وعقیده لک کندیسنه انتساب داعیه سنده بولندقلری حاجی بکتاش در . بو
متصوفک حیاتی تدقیق ، بلکه دینی وأدبی تاریخمز ایچون الک مشکل بر موضوع اولدی .
برزمانلر ، افسانوی شخصیتنه فضلہ اعتماد ایدیلهرک اورخان غازی دورینه قدر یاشادینی ظن
ایدیلدیکی کبی [۱] ، دیگر جهتدن تاریخی سیاسی جوق اهمیتسز بر درجهیه تنزیل ایدلمک
صورتیلہ مقابل بر افراطه دوشولهرک [۲] حق ، بویله بر آدامک موجودیتندن بیله شبه
ایدلمک قدر واریلدی .

واقعا ، هم بعضی عثمانی تاریخلرینک بو جهق مسکوت کجسی ویکيجری اوجاغک
تفککلندن بحث ایتیمسی ، همده سلجوق تاریخی تنواریتدکجه « بابائی » عصیانلرنده ، باطنی
حرکتلرنده حاجی بکتاش اسمک ذکر ایدلمش بولنسی بو طرزده ادعالره حق ویردیره جک
ماهیتده در . فقط ۶۹۱ سنه سنده کی بروقیه ده ، حاجی بکتاش حقندہ « المرحوم » دینلمسی
مطلقا داها اول وفات ایتدیکنی کوستره جک بر دلیل صایلماملیدر .

بو کون یالکوف رعایایه تخصیص ایتدیکمز (متوفی) تعمیری ، اوزمانلر مرحوم مقامنده
ومسلمانلر آراسنده استعمال ، مرحوم ایسه مقام احترامده بر تعبیر اولارق صرف
ایدیلوردی . عینیلہ ، بو کون رعایایه منحصر بر تعبیر اولان (ولد) ، اسکی وققیه لرده (اوغول)
معناسنه ذکر ایدیلوردی . تنکیم زمانمزده ، اوغول مقامنده قوللانیلان (مخدوم) ،
سلجوقیلرک صاحب اعظملرینه ویردکاری بر عنواندی . بو صورتله ، وققیه ده موجود
(المرحوم) قیدندن ، حاجی بکتاشک اوتاریخده وفات ایتمش اولدیفته انتقال ایتک قابل دکلدر .
مع مافیہ ، بوکا مقابل امیری کتبخانه سنده کی یازمه بر « حقیقه الجوامع » دن نقل ،
(۷۳۲) یه تصادفی ایتدیکنی ظن ایدیلن وفات تاریخکک عاتق پاشایه طائد اولدینی سوبیلنه

[۱] رضا توفیق : بکتاشیلک حقندہ مقدمه alasctes clement-bluart : Textes persans relatifs

des Houroufis

[۲] کوبریلی زاده محمد فؤاد بک : تورک تاریخنده ایلمک متصوقلر (ص .)

we can't
tell you
date of birth
- death
- was about
700
1300

بیلیر . بناء علیہ ، شیخ زمان وفاتک ، قطعی صورتہ تعیین ایدہ مکملہ برابر ، یدیوز سندلرینہ تصادف استدیکنی تخمین ایدہ روز .

« ۶۳۵ » جوارینده واقع اولان بابائی عصیان زماننده حاجی بکتاشک کوچوک بر چوجوق اولدینی آکلاشیلور « لقمان برنده » ، بابا الیاسک منتسبلرندن (لقمان بابا) درکه ولایتنامه یه نظراً حاجی بکتاشک ایلک خواجہ سی اولارق طانیلیر . مولانا ملک دورشوکتندہ بیله (بابا رسول) ک مرید و منتسبی بولونیوردی [۱] « ۶۷۵ » سنہ لرنده جاجا اوغلی نورالدین بکک قیرشہردہ همان مستقل دینہ بیله جک بر صورتلہ حرکتی اوزرینہ شیخک اہمیت کسب ایتمکک باشلادیغنی کورویورز [۲] . افلاکی تذکرہ سنہ نظراً ، جماعتی طرفندن « بابا رسول اللہ » تلقیب ایدیلن بر آدامک مرید خاصی ایدی . عینی تذکرہ حاجی بکتاشک نقیب اولارق « شیخ اسحاق » اسمندہ برندن بحث ایدیور : بونک چات ناحیہ سندہ کی تورکن وقزیل باش عصیاننی ترتیب ایدن (بابا اسحاق) اولماسی مستعذر د .

۷۱۸ سنه سنده بازمش اولان بو تذکره بيله حاجی بککاش «عارف دل و روشن درون» ایدی اما، توابعی میاننده فاسدیلر واردی، دیور. علی العموم کندیسنه مربوط اولان زمرهده مولوی علیهدارانی بولنموده بوتاقی به سبب اولویور. بککاش بابا بوتون بابائی، انخی، امره، چایی، الپ، ارن وغازیاری، حاصلی دو قسان دو قوزیک خراسان ارنيله قرق یدی بیک روم ارتقی [۱] باشنه طوبلادینی ایچون اوزمانه قدر طریقئر، زمره لر، وقاستلر آراسنده دوام ایدن رقاقی حل و فصل اتمکة موفق اولمشدی.

نورالدین بکک اداره سنده قیرشهر، انحلاله باشلایان آنادولوده داهاملی بر مدینتک
نورلربی حاضر لارکن، حاجی بککاش الکهم بر انقلاب عامی اولوبوردی. شیخ سلیمان قیر
شهری، کاشمیری، شید حمزه، عاشق پاشا ونهایت دورک الکبویوک شاعری (یونس امره)
بومدینت محیطنک محصولی عدایدیله بیلیر. حاجی بککاش اخیلرک پیری اولان «اخى اوران»
ایله قیرشهرده کوروشدی. [۳] بو، ایکی جاعتک اتحادی ایچون آتیلمش بویوک برآیدمدره
ایشته باباشیلرک عصیانکار روحیتنه مقابل، شیخک ترکیبجی و ساکن مزاجی بر موفیقی
نامین استدی.

[۱] افلاکی دده تذکرہ ہی: مطاب حاجی بکشتاش خراسانی رحمۃ اللہ علیہ . (کتب خانہ عمومی وامری افندی)

[۲] حاجا اوغلی نورالدین بک وقفیه سی . (مذکور قاتالوغ)

[۳] فتوة نامه : محي بن خليل ابن الجوابان الحبي البرغازي « کویرلی زاده محمد فتواد بکدن »

بناءً عليه ، حاجی بكتاش سیاسى تاریخچه قاریشمان اولدی ؛ واصل اولومندن صوکر
 واسع شهرتى قازانمغه موفق اولدی . او درجه ده که بر چوق باطنی و خارجی مذهبلری
 بو طریقه قاریشارق تفریق ایدیه میه جک درجه ده کلاسی بكتاشی معتزله سی اسمیه طوبلا -
 نایله جک اولان دیگر جرو فی ، قلندری و سائر عقائدی قاریشیدر ماق شرطیه اصل
 بكتاشیلرک بو کون آلرنده ایکی اثر واردر . بری « بووک ولایتنامه » درکه ، تقریباً
 (۱۰۴۱) سنه لرده استنساخ ایدلمشدر . حاجی بكتاش ولی نك حیات و مذاقنه دائردر . [۱]
 ایکنجیسی « کوچوک ولایتنامه » درکه بوده حاجی بكتاش ولی نك منقول اولان فلسفه سی
 وعقیده لری در . کوچوک ولایتنامه منشور اولوب بر قاج دفعه طبع ایدلمشدر . یاقین
 زمانلر قدر بو کتابلرک مرتب اولدینی ظن ایدیلور ، و اساساً کتابلرک موثوقیتی کوستره جک
 بر دلیل ده موجود اولمیدیندن بو ظن قوتلشیوردی . لاکن صوک زمانلرده حاجی بكتاش
 ناحیه سنده میدان اوی کتبخانه سنده حاجی بكتاش ولی به عائد (۸۸۸) سنه سنده یازلمش
 بر ولایتنامه ایله ، اوتوز سنه قدر اول استنساخ ایدلمش (مقالات حاجی بكتاش الخراسانی)
 آدی تورکجه بر اثر اولدینی آکلاشیلدی [۲] .

بونلردن باشقه المزده ۸۱۲ سنه سنده ، یعنی ییلدیریم یازیدن زمانلرده بكتاشی درویشلرندن
 (خطیب اوغلو) اسمنده بر شاعر طرفندن منظوم اولارق عریجه دن ترجمه اولونمش
 (کتاب مقالات اربعین حاجی بكتاش الخراسانی) نسخه سی وار [۳] . ناظم ، سبب تحریر
 کتابده دیورکه : پیریمز خنکار حاجی بكتاش خراسانی بو کتابی عریجه نثر اوزره قلمه
 آلمشدی . بن معنانه خلل کلمه مک اوزره تورکجه یه منظوم اولارق ترجمه ایدیورم . آلارده
 دولشان مطبوع کوچوک ولایتنامه لره بواثرک اکثری رلری اوبقمده در . لاکن رساله لرده
 موجود اولان « سید سعدالدین » ک شعرلری بومنظوم اثرده بولمیدینی کبی ، بعضی نقطه لرده
 اکسیک قالمشدر .

سید سعدالدین ابتدالری حاجی بكتاشه معارض اولمش ، اونبکله مجادله ایتمش ؛ فقط
 بالاخره مرید ، حتی مرشد اولمش عالم بر زاندر . شاید حمزه ایله عینی سنه لرده یازلمش
 ساده عجا و زنیله شعرلری واردر .

[۱] استانبولده (۹۲۶) تاریخچه قدر این برچوق منظوم ولایتنامه لره تصادف اولونیور .

[۲] ملی تعلیم و تربیه مجموعه سی : (نومرو ۲ و ۳) بها سعید بکک بومسئله حقنده کی برتدقیقنده .

[۳] سابق امنیت عمومیه کتبخانه سی : (کتاب مقالات اربعین) (نومرو - ۷۷۵)

سید سعادالدین کی زماننک دها بر چوق طالمری حاجی بکتاشله مجادله ایتد کدن
صوکر اونک اطرافه طوبلانمش وعقیده سی قبول ایتمشلردر . اک یاقین خلیفه لرندن
(هاجم سلطان) ده بونلردن بری در [۱] .

بایا الیاسدن ، بوراق بابایه قدر بوتون تورکن سحر باز لرنده عصیان و مجادله یه قارش
بر میل واستعداد کوروپورز [۲] . بالمقابله ، سلچوقیلرک انقراضی اوزرینه هر شهرده بلدی
وجهوری موقت اداره لر تاسیس ایدن اخیلر مضبوط ، آهنکدار بر روحه مالک بولونیورلردی [۳]
اخیلک یدنجی عصرک نهایتلرینه دوغرو بوتون ارکان وقواعدله منتظم تشکیلات صاحبی
بر طریقت اولارق کوروپور .

بکتاشی اسمیله طانیلارق یکچیری اوجاغی وجوده کتیرن ، برجهتدن اسکی عثمانلی
دولتنک مؤسسی تاقی ایدیله بیلن واسع جماعت بو متقابل قوتلرک اتحادندن تولد ایتدی .
حاجی بکتاش ولینک عنعنوی منشائنه کلنجه ، بر طرفدن بابائیلر واسطه سیله
شیخ ابوالوفای خوارزمی یه ، اورادن نجم الدین کبری یه ؛ دیگر جهتدن خراسان ارنلری
وصاری صالتوق واسطه سیله خواجه احمد یسوی یه منتهی اولور . ایبک بابانک مریدی
اولان بوراق بابا بیله « اخیلر و مشایخلر » له اولان علاقه سی سویله دکن صوکر « صالتوق
آنا مسکین براق » دیهرک ، صاری صالتوقه ویردیکی قیمتی کوستریور .

حاجی بکتاشک « مقالات اربعین » ی ، خواجه احمدک عینی عنوانده کی اثرینی نمونه
اتخاذ ایدیوردی [۴] . شیخک خصوصیتی ، تورک قوزموغونینسی اسلام ارکان و مناسکیله
توحیده موفق اولماسنده در . عائله و جمعیتک اساسی ، حیاتک نوه سی تحری ایدرکن ،
مؤلف اسکی تورکک (آنام یر ، آنام کوک) عقیده سنه واصل اولدی . ایرانک دائم حال
مجادله ده هرمن واهریمانه ، چینک بردورلو اوزلاشامیان مؤنث و مذکر ایکی قوت (بین)
و (یانغ) یه ، عربک (حوا) یه متغلب (آدم) یه مقابل ، تورکنک یر و کوکی ، آهنکدار برکل

[۱] الهیات فاکولته سی عربجه مدرسی رفعت افندیکن تدقیقاتی میاننده هاجم سلطان هاندبض
شرلر واردور .

[۲] تاریخ ابن بیی : ذکر خروج خوارج بابای از ناحیت کفرسود و انطفاء شعله فتنة
ایشان بردست بندکان سلطان .

[۳] ابن بطوطه سیاحتنامه سی . (احمد شریف ترجمه سی) « جلد : ۱ » . - مختلف قنوه نامه
رساله لری .

[۴] حاجی بکتاشک اثری حقنده کی تدقیق مزده تفصیل ایدلشدور .

داخلندہ مقدس عالمی میدانہ کثیر مشلردی. [۱] حاجی بکتاش بومنشانی اثرندہ شو صورتلہ افادہ ایدیور :

» ... ابا عارف بیان ایت بو پیام
برنجال آنا آنا دراصل
آناک اولدی بو قولک مرادی
آنا اصل آنا گوگ در اولور
زره هر سنک اصلی تخمدر
تخم چون پیرہ دشدی کوک طر بول

اصل دیدک آنامی آنامی
آنادن حاصل اولور اصل ایلہ فصل
مصنفر اصح قولی آزادی
سعادت دولت اسی بختلور
یرہ اکلہ از او ممہ ظلمدر
بو وصفیلہ بفرسوز بولدی مقبول... الخ.»

مع مافیہ ، مؤلف بونی یالکز کندی ملته حصر ایتوردی . اوکا کورہ مرشدک
وظیفہ سی ، عقیدہ بی بوتون عالمہ نشر ایتکدی . فکرینک محقی انتشارینک وسعتیلہ متناسب
اولمالی ایدی . هر طریقہ پیری کچی ، ملی اعتقادی بشری بر دستور حالہ کتیر مکہ جهد
ایتمک حاجی بکتاشک دہ اک بوپوک املی اولاجنی آشکاردر .

ایکنجی یول حقیقتدر بودر ہم
قاموسجی بر نظر دہ کوزلیاسن

کہ هیچ بر ملته باقاییاسون کم
یولینی کوزلیارک ایزلیاسن .

طریقہ منتسبلرینہ کورہ دورینک الکیوک سیاسی اولماسی لازم کلن شیخدن ، شقایق
نعمانیہ غایت مختصر برشکلده شوسطر لیلہ بحث ایتکدہ در : « مراد غازی زمانی - الحاج
بکتاش اصحاب کرامتدن ایدی . قبری بلاد تورکاندہ در . قبری اوزرندہ قہ واردر . زیارت
اولونان زاویہ سی دہ واردر . بعض ملاحدہ زمانزدہ آکا انتساب داعیہ کاذبہ سندہ ایسدہ
مشار ایلہ شہرہ سز آندن بری در . »

افلاکی ددہ بو خصوصہ بی آمندر . اوکا کورہ بالذات شیخ بیلہ طریقہ خاص اولان
مبالاتسز لقلرلہ آلودہ در . بو خصوصہ ، مولویلری دخی تبرئہ امکان کورولہ من . «نی»
و «می» رمز لرینک منشاندہ بر حقیقتہ تقابل ایتدکلری علی العموم دینی وسعری تاریخلرک
ویردیکی قناعتلہ نابتدر . [۲] شیخک بالذات خصوصی حیاتندہ کی بعض وقعہ لر دہ بو مشترک

[۱] محراب مجموعہ سی : اورتا آسیادہ تورکمن دینی . صای (۹ ، ۱۰ ، ۱۱ ، ۱۲) بومستلہ
حقندہ تفصیلات .

[۲] افلاکی ددہ ، حاجی بکتاش واونک کرامتلرندن شو صورتلہ بحث ایدیور : « همچنان
خدمت امیر نورالدین ولد جیجا کہ یارغارونایب معتبر پروانہ بود و حاکم ولایت قیرشہر و مرید مخلص
مولوی روزی دربندکی حضرت مولانا از کرامات حاجی بکتاش خراسانی حکایت می کرد کہ روزی

1. headless
2. small, contaminated

وصفی کوره جگمز کی.. دو قوزنجی عصر اورتالرنده حروفی عقائدینک بکتاشلیک قاریشمسی مسکرات مسئله سنده برنوع مبداء تلقی ایدیلیر. حالبوکه کیکی بابایه ماندوقیه دده کورولدیکی اوزره بواسطه مالک چوق اسکی برنارنجی واردر، دیگر جهتن نه « جاودان » ده، نه ده مثالی بابانک « مفتاح الغیب » ی کی حروفی رساله لرنده مسکراتک اباحه سنده اثر بر قیده تصادف ایدیلز. نهایت، دینه بیلیرکه، ابتدائی جمعیتلرده ایچکی سحری حیاتک آیین و مناسکک ضروری بر نتیجه سی در. سنه نك معین کون وزمانه تخصیص ایدیلن بو شیرلر، اووقت حلول ایدنجیه « ابدال » ایله استعمال ایدیلیر. [۱] بو کونک « بکتاشی سوره کی » اسکی تورکمن قومونیونلرنده کی « سحر » و « شواله » نك اسلامی شکه بورومش تمادی سندن باشقه بر شیئی دکلدیر. بوکا عائد دلیللری اتنوگرافلرک مشاهده لرنده ده. بولا بیلیرز : استرزیفووسکی نك یاقوتلرده شامانلغه دائر تدقیقلری، آنادولو قزلباش و تحت جیلریله عینی اوصاف عرض ایتکده در. بناء علیه، اسلامیه هنوزیکی انطباقه باشلایان تورکمنلر آراسنده بو عادتک دوام ایده جکی طبعی در. [۲] حاجی بکتاش بوتون دین مجددلری و انقلابچیلر کی، سحری حیات ایچون مباح اولان برچوق شیرلی تحریم ایتدی. « مقالات اربعین » ده (سوجی) نك قطره سی حرام اولدینسه دائر قیدلر واردر. فقط بو امرلر شریعت و طریقت مقاملرینه منحصر در. بودورلردن کچرک « موتوا قبل ان تموتوا » سرینه ایرن درویش ایچون مناهی حدودی ده کنیشه لمش، حتی بلکه قالمش در!

نختمت او رقم و او اصلا در رعایت صورت نبود و متابعت نداشت و نماز نمی کرد. و او را الحاح کردم که البته باید کردن فرموده که برو آب بیارتا وضوء سازم و طهارت حاصل کنم. همانا که بدست خود مغربها از چشمه برآب کردم و پیش او بدم مشربها بر گرفت و بدست من داد که برزچون بردست او ریختم آب صافی خون شده بود و من در آن حالت او حیران شدم حضرت مولانا فرموده که کاشکی خود را آب کردی چه آب طاهر را نجس کردن چندان هزی نیست و آنچه حکیم کلیم آب نیل را جهت قبطی خون کرد و برای بسیط خون را آب صافی کرد از کمال قدرت او بود و این شخص را قوت نیست و این را تبدیل تیزیر کویند که (ان البذین کانوا اخوان الشیاطین) تبدیل خاص آنست که خرتو خل کرد و مشکل تو حل شود و می دون زرغالص شود و نفس کافر مسلمان کرد و مسلم شود و کل تو کم دلی کرو و هاندم نورالدین سر نهاد و از رغبت او اعراض نمود. الخ ... » بو حکایه دن، جاجا بکک نهدن دولای معین الدین پروانه ایله برابر سلطان غیاث الدین ثالثک سوء قصدینه داخل اولدینی اکلشیلیر.

Ch. Letournou : La psychologie ethnique (۱) (ص .)

[۲] استرزیفووسکی نك یاقوتلرده شامانلق مقاله سی . La Revue D' histoire des religions

1. ceremony, ritual, ...

Handwritten signature: *Handwritten signature*

حاجی بکتاش، قیز شهرنده باشلادی بیومعظم تشبیهی موقع فعله قویا بیلیمک ایچون بوتون آنادولوی اطرافه طوپلایا بیلجهک مقدس بر مرکز آرادای . نتکیم بابائی عصیاننده ایلک حرکتلر « اصحاب کهف » جوارنده دوغمشدی . بومرکز او یله بریر اولمالی ایدی که کوجه به تورکنن عشیرتلینک اورتا آسیاده کی مقدس محللرینی خاطرلاتسین . بیزانسلیلر زمانندن بری آیارمه و مرقه و وظیفه سی کورده « صولیجه قره هویوک » تورکنن عشیرتلینک آرزوسنه توافقی ایتدی .

*
**

حاجی بکتاش ولی، احمدیسوی اذنیله دیاررومه کلدی . اوزمان قونیه شهرنده خواجه فقیه سلطان [۱]، امیرجم سلطانک اولو خلیفه سی ایدی . اللی یدی بیک روم ارنری [اخیرلر] سقاریه صوبی کنارنده طوپلانمشلردی . (قره جه احمد) آنلرک کوزجیسی ایدی . حضرت حنکارک سلام ویردیکی (فاطمه باجی) به معلوم اولدی . بوقادین سیوری محصارده (سید نورالدین) قیزی در که هنوز با کره ایدی . اول ارنلرک یملکربنی پیشیردی . قره جه احمد اول سید نورالدینک مریدلرندن ایدی . فاطمه باجی غائبه سلام آلدی . ارنلر کیمه سلام آلدک دینه صوردیلر . اوده ، « رومه آر کلدی ، آنک سلامنی آلدیم . » دیدی . اصلی خراساندن در ، بیت الله دن کلیر دیدیلر . ارنلر آنک رومه کیرمه سی ایچون تدبیر قوردی لر . نوردن حجابلی ، کو کرچین قیافتنده کچرک (صولیجه قره هویوک) اوستنده برطاشه قوندی .

(حاجی طوغرول) دیرلر برأرن که بایزید بسطامی نک خلیفه لرندن ایدی . طوغان قیافتنده قارشو کلدی . حاجی بکتاش سیلکینه رک انسان قیافتنه کیردی . قرال طوغانی بوفازندن قبضه سیله یاقالادی . حاجی طوغرول امانه کلدی . دیزه دوشدی ؛ و حاجی بکتاشک حق و لیلی اولدیغه ایمان ایتدی . ولایتنامه نک بو حکایه سی ، حاجی بکتاشک زماننده کی فکری جریانلره ، خصوصیه بایزید بسطامی دن کلن قلاسیق تصوف و مولویلکه ناصل اوضاشدیغنی تمثالی بر صورتده کوستریبور . بورادن اعتباراً شیخک آنادولو خلق بویوکلری و شاعرلری له اولان علاقسنی کوره جکیز : قره جه احمدک خدمتنده صاری

[۱] فقیه احمد اولسی مظنوندر . قونیه ده شیخ الامان مکته قاپوسی یاننده تربیه واردر : « بسم الله . برسم فدوة المشايخ قطب العالم السيد احمد وملك المشايخ فقیه احمد وسيد ابراهيم مرب .

سنه : ۶۸۷ »

1. ...
2. ...
3. ...

ابہاعیل آدلی برآرن واردی . حضرت حنکار آنی ابریقدار ایدنمشدی . حنکار صاری اسماعیلی طابوق آمرہ . قانہ کوندردی . بوز اوق جانبدن (قیرشہر) قیصریہ شہرینہ توجہ ایدوب کیدرکن ذوالقادرلی جماعتندن بریجہ ترکان اولرینہ راست کلدی . اورادہ جوبان قویون کوردردی . الخ . . آدی حاجی ابراہیم ایدی . حنکارہ مرید اولدی . حضرت حنکار ایتدی « شمدنصوکرہ نصیک اُلدن بوزاوقی اوج اوقی سکا یورت ویردک اول یرسک ا کھکک اولسون واول قویونجققلر ایله وارسونلر » دیدی .

ولایتنامہ ده اک شایان دقت نقطہ لردن بریسی اکثری کرامت وظہوراتک اوزون مدت دوام ایدن اعتزال واعتکافلری تعقیب ایتسی در . شیخ (آجیق سرای) ده برآردیچ آغاجنیک قوونوغندہ اربمین چیقاردی .

حاجی بکتاشک تورکمن شیرتلی آرہ سندہ کی نفوذی کیتدیکہ آرتیوردی : حنکار صولیکہ قرہ ہویو کدہ قرار قیلدی . « چینی » بوی اوغوز جماعتندن آریلارق دیار رومہ کلدیلر . اول چینی بوی نک اولولرندن « یونس مقری » نام بر عالم واردی ؛ صولیکہ قرہ ہویو کک یاقینندہ (قانی) نام محلہ کلوب قرار قیلدی . یونس مقری سلطان علاء الدیندن بوراسنی یورتلق ایستہ دی و براتی آلدی . وفاتندہ اورایہ دفن ایتدیلر . ابراہیم ، سلیمان ، صاری ، ادریس آدلی درت اوغلو واردی . دردنجیسی باباسی کبی عالم وفاضلدی . ادریسک قاریسک اسمی (قوتلو ملک) ایدی .

تعظیماً (قادنچق) تلقیب اولونیوردی . قادنچق رؤیاسندہ کوردیکی حاجی بکتاشی طانییدی . اوکافارشی تعظیم وحرمتندہ قصور ایتہ دی . شیخک محبتندن حظایدر ، وا کثریا کندہیسی زیارت ایدردی قوجاسی ادریس ، علم وفضیلت اربابندن اولدینی جہتلہ بومنسبتہ اعتراض ایتزدی . فقط بو وضعیت ، برادری (صاری) نک شہہ واندیشہ سنی جلب ایتمکدن خالی قالمادی . ایشہ بکتاشی عنعنہ سنک اک مهم نقطہ لردن بری .

« چلیلر » لہ « بالار » ک افتراقی موجب اولان جہتدہ بو مسئلہ در . چلیلرہ نظرآ قادنچق آنادن دوغان چوجوق حاجی بکتاش ولی نک بورنی قانی داملہ سیلہ حاصل اولمشدر . ہیچ اولمہ مش اولان شیخک نسبی چلیلرہ قدر بوصورتلہ تمادی ایدر . بالار ، بو انتقالی تماماً انکار ، وحاجی بکتاشک نسبندن محرومیتنی قبول ایدرلر . بالارک بوداها بشری وجهوری تمایلنہ مقابل ، چلیلردہ برخاندانہ ارتباط حسنک حاکم اولدینی آشکاردر . فقط بومسئلہ دہ ، حضرت مریدن عیسی نک ، آلا نقوادن جنکیزک دوقوزنجی باباسنک

دو غمانہ مشابہ بر حال آرامق موافق اولور . چونکہ حاجی بکتاشك حقیقی حیاتندہ بویله بر حادثہ موجود اولماشدر .

ننکیم خرسیتیانلق عقائدینہ کورمده حضرت مریمک نکاحلی بر قوجاسی واردی . (یشوعا) اوقوجہدن دنیایہ گلشدی . لا کن اجتماعی نصر و دینی عقیدہ لر حضرت عیسیٰ پی مفکوروی بر مثال شکلتہ قویدینی زمان ، شخصیتی افسانویله شہرک باباسز بر چوجوق اولمشدر . باباسز چوجوق بوتون ابتدائی جمعیتلرک تمثالی در . چونکہ قلاندہ معلوم اولدینی اوزرہ . عالمہ یوقدر . قلانک بوتون فردلری مذسوب اولدینی جماعتک اوغلودر . غریزی مناسبت طائلی حقوق ووظائف تأمین ایتمز . (قاندنجق آنا) اسطوره سیلہ ، قزیلباشلرک (موم سوندورمک) عادتلی آراسندہ کی مناسبتی بوصورتلہ تعین ایتمک قابل اولور . یوقسہ حقیقتندہ حاجی بکتاش فقہلہ عرفی ، اوغوز تورہ سیلہ کتاب وسنق تالیفہ چالشدق ایستہن برآدامدی بکتاشلک ، بوتون تورکنلر آراسندہ انتشار ایدنجه دینی مجددک حیاتی قزیلباشلرک لسانندہ اسطوره حالہ انقلاب ایتدی .

شیخک خصوصی حیاتہ داخل اولانلرک باشندہ قیرشہر حاکمی نورالدین خواجہ کلیر . ولایتنامیہ نظرآ بودانک حاجی بکتاشلہ مقارنتہ ینہ قاندنجق آنامسلہ سی سبب اولمشدر . صاری ، ینکسی حقندہ کی شہہدن صوکرآ نورالدین بک مراجعت ایتدی ؛ بک ناہنی کوندردی . حضرت خنکار رد ایدرک صاری بہ «حدت نظر» ایلدی . بووقعہدن صوکرآ نورالدین بک حاجی بکتاشی زیارتہ کلہرک آرالرنده بویوک بر محبت پیدا اولدی . علی العموم شیخلہ مناسبتندہ بولنانلرک ابتدا غیابندہ علیہدار اولدقلری حالہ ایلک ملاقاندن صوکرآ درحال ربط قلب ایتدکلری کورولور . حاجی بکتاش ، یکدیگرینک ضدی اولان برچوق طریقت وجماعتلی تالیفہ بوسایہدہ موفق اولدینی کبی ، بالذات مولانانک اوزرنده بیلہ چوق ابی برتأثیر برافشدی .

آقشہردہ «محمود خیرانی» ، سیوربحصارده «یونس امرہ» شیخہ انجذاب ایدرک طریقتہ داخل اولدیلر . کلشہر ، یعنی قیرشہردہ اخیلرک رئیس «اخی اوران» لہ حاجی بکتاشک ملاقاتلری بابائی و اخی مخاندنی تأمین ایتدی . ولایتنامیہ نظرآ ، شیخک نفوذی یالکیز معنوی قدرتندن ، روحی نفوذندن ایلری کلوردی . بوخصوصدہ دوعروندن دوعروہ کرامتلیرنکدہ تأثیری واردی . غنغنیہ نظرآ «صخرقاپا» دہ بیجاقلہ طاشی کسہسی ، مرجکی طاشہ قلب ایتسی ، برمقدار خامورہ نظر ایدرک برکت ویرمسی ، دریا

اوزرنده كمي بي خلاص ايتسي بونلردن در. د كزه پوستكي سرمك ، مرجك اوزرنده نماز قيلمق كي قصه لر حاجي بكتاشه اسناد اولونان منقولاندن در . ا كثرى مرشدلرك خصوصى حياتنده تصادف ايديلن غضب وجلالدين شيخده بر اثر بيله كوروله من .

اونك الكيوبوك كرامتى قابى تسخير ايتكده كي قدرتي در. او ، نه بوراق بابا كي دائما حال جذبه ده ، بي شعور و سرسرى ؛ نه كيكلى بابا كي دولت آداميله متفق و مطيع در . اونده ، جمعيتك هر ركنتى كنديسنه بند ايتكه مساعد بر « قطب » قابليتي وارد در . نورالدين بك قيرشردن ، محمود خيراني اقشهردن شيخى زيارته كلهرك ربط قلب ايتدير . ايسته بوسيدن دركه ، قونيه سرايله آرالرنده ألفت حاصل اولامادى . حالوكه مولانا ، سرايه تقربى سايه سنده نفوذىي تأمين ايتمش ، سلطان ، پروانه سى وزيراسيله برابر محشم ، فقط متملق بر حيات سورمشدى .

بكتاشيلكك ، تأليفكار اولان قدرتنه رغما مولويلككه بر دورلو اوزلاشاماسنى بوساقه عطف ايتك قابلدرد . « عنقاى مشرق » دن سلجوقيلرك انقراضى و بومسئله حقنده كي بكتاشى عنقه سنى ديكله يه بيليرز :

« ... مشهور در كه آل سلجوقك آخرى علاءالدين سلجوقى منلا جلالالدين رومى بي كنديسنه (آنا) ايدنمش ايدى . آنجاق علاءالدينك اولادى اولمايوب نا اميد اولديغندن امر سلطنتى مشاوره ايچون قرامان ايلتنده اولان مشايخى دعوت ايدوب بر مجلس كبير مهيا اولدقده اول مجاسده حاضر لردن بابا [۱] نام پير فانيي كندوسنه آنا ايدندى . بواحوال جلالالدين رومى يه عكس ايلدكه بر مقتضاي اسماء الهى جلاله كلوب سلطنت سلجوقيه نك زمام اداره دولتى تاتاره تسليمه همت مراد ايلدى . ولكن وارث نور نبوت ، مظهر ولايت (سيد حاجي بكتاش ولى) حضرتلرى و (سيدانجى نعمه الله) حضرتلرى و (شيخ اده بالى حضرتلرى) اوچ مرد ميدان برلك ايدوب بريده جمع اولوب سيد حاجي بكتاش ولى جواب بويوردى كه : بالم كولم ايلكم ارنلر اورنى وارنلركلى . منلا جلالالدين

[۱] افلاكى تذكره سنده عيني قيدى كورويورز : « منقولست كه همچنان احص اصحاب روايت كردند كه سبب انقلاب دولت و فتاى سلطنت آل سلجوق آن بود كه چون سلطان ركنالدين بمحضرت مولانا مرید شد و او را پدر ساخت بعد از زمانى جمى عظيم ساخته اجلاس بي نظير كويند در آن زمان پير مردى بود و او را (شيخ باباى مرندى) كويندى . مرقات و زاهد ترسم و جماعتى از شياطين الانسى كه بدان پيرانس داشتندى چند اين مدح او را پيش سلطان كردندكه ، سلطان مشتاق

رومی، ذروه جلالده بولندیغندن یاننده دوست ایله دوشمان برابر دره. وبلکه جزئی نسنه دن خاطری منکسر اولسه دوشمان طرفه میل ایدوب دوستلینه جلال محقق در. ایمدی بوطافه مجذوبینه یقین اولق چندان عالم یوقدر. همان آتش سوزانه یقین اولق کیدر. نهایت ایراقدن آشنالق ورطایت ایدوب ملاقات جائز اولانلردن دکدر. چونکه پادشهر مجذوب العقل اولانلری کندولره یقین ایلسه لر لایه اولاردن نیجه جلال ظهور ایدوب خور کوزملری محقق در. وای اول حاکمه که بر آلائی مجذوبیندن مدد طلب ایدوب استمداد ایدلر، وآنلره آشنالق اییلر لاجرم هلاکک ایچنده در. جمله دن بری آل سلجوق زمام دولت وشوکتق [۱] مولاناک ذمت وهمته ربط ایله، بودخی زوال وانقراض دولته علت و سبب اولشدر.

عقلاء مشرق اداسنه، بالذات مولویله که عائد اثرلر، «سپهسالار» و «افلاکی دده» ده اشتراک ایدیلر. در زمان قارامان که شهر قونیه در دست ایشان بود و بسبب آنکه حضرت چلبی خواهان لشکر مغول بود. آنجماعت ملول می شدند و دم بدم اعتراض میکردند که مارا که به همسایه ایم و محبان حضرت نمی خواهی و مغول بیگانه را البته خواهانی جواب می فرمود که مادر و پشایم نظر ما بارادت حق است تا اگر خواهد و مملکت خود را بکه تفویض کند بجناب اوجیم و او را می خواهیم. و الحال که هذو حق تعالی شمارانی خواهد و خواهان لشکر مغولست و مملکت را از دست سلجوقیان پسند. بجنس کیز خایان سپرد و الله تویی ملکه من یشاء. مانیز همان می خواهیم که حق می خواهد، الخ... افلاکی تذکره سندن نقل ایتدی کمز بوسط لرده مولویلرک موغوللره عماشانی کورمک

کشته بود آخر الامر فرمود که در پشت خانه بنیاد و بنا کرده با کرام تمام شیخ بابای مرندی آوردند جمیع اکابر استقبال کرده با عزاز وافر بر صدرش نشاندند و سلطان کرسی نهاده در پهلوی تحت خود بنشست همانا که چون حضرت مولانا از در درآمد سلام داد و در کعبی خرد کشید بعد از تلاوت قرآن مجید معارفان فصلها خوانده سلطان اسلام بحضرت مولانا کرده گفت تا معلوم خداوند کار و مشایخ علما باشد که بنده مخلص خدمت شیخ بابا را پدر خود ساختم و او مرا بفرزند قبول کرد با سرهم آفرین و مبارک باد. الخ... «سلطان رکن الدین سماع ساخته (شیخ بابا) را در حضور مولانا پدر ساخت.» اثرک ۷۱۸ ده یازمیش اولاسی محنته دلیلدر. وقایع عنقای مشرقله تمامیه توافقی ایدیور یالکیز صوک سلجوق حکمداری سلطان رکن الدین اولدینی کورولیور. (مرنده) مناظر الموالیه نظراً تبریز و مراغه نیک شرقنده اسکی بر آذری قصبه سی در.

[۱] عنقای مشرق: عزیز محمود هدائی افندی. علی امیری کتبخانه سی.

قابل در . یالکز بوتارینی حقیقت، عنقای مشرق لسانده افسانوی بر شکل آلاراق ادبالی ایله حاجی بکتاشک مخداتی نتیجه سنده، کویا عثمانلی خاندانه «همت نظر» ایله مک صورتنده واقع اولمشدی .

بکتاشی ومولوی علیهدارلی ، بابالره اخیلرده ده کندیسفی حس ایتدیرر . افلاکی ده اسمی کچن اخیلردن برچونخی مولویلرک علیهداری ایدی . اکثریا شهرده سماع، دوران ، چنک وجفانه ، بنک وبادیه ، لایالی وکنیش حدودلی فارسی شعرلره قارشی خصوصتلرینی آچیقجه اعلاندن چکینمورلردی . بوسیدن مولویلرک انتساب ایتمش اولان امرای ومأمورلر ایله اخیلر آراسنده دائمی منازعه ا کسک اولیوردی .

افلاکی به کوره سیواسنده ده انخی تشکیلاتی وسعتلی اولوب اخیلرکله بابائیلرکله مناسبت حالنده بولندی و بو ایکی تشکیلاتک بربرینی تقویه ایتدیکی آکلاشیلور . بابیورده ده (انخی امیر احمد بابیرتی) وتشکیلاتک رئیس ایدی . اخلاطده بوراق بابانک خلیفه لرندن (امیرجی) نک سینوب قاضیسی اوغلی ، اخیلر وسائر علما وشيخلرله برابر ، تبریزه سیاحت ایدن (عارف چلبی) نی استقبال ایتدکلرینی افلاکی خبر ویریور [۱] . بو وقعه ، بالعکس ایکی طریق آراسنده کی مخدانه دلیل اولمق لازمدر . چونکه ، بوتون ظاهری افتراقلره رغماً بکتاشیلک ومولویلرکک بر منشاءدن کلدیکی کورولویور . معلوم درکه ، مولانانک تصوفه داخل اولان حیاتی «شمس تبریزی» ایله ملاقاتدن سوکرا باشلار . شمس ایسه «بابا کال خجندی» واسطه سیله «نجم الدین کبری» نک خلیفه لرنندن در . ۶۱۸ هـ سمرقندک جنکیز اوردولری طرفدن استیلاسی اوزرینه شیخ خلیفه لرینی چاغیرارق «دیار رومه سفر ایتملری لرومندن» بحث ایتمشدی . امیر برکه خان وکسلوسنکم کی خوارزم رئیس لرله برابرکن بودرویشلردن برقمسی آذربایجانده قالمش ، دیگر برقمسی شرقی آنادولونک مختلف محللرینه یرلشمشدی . شیخ ابوالوفای خوارزمی وشمس تبریزی بونلردن در [۲] . بوندن مولانا ، دیگرندن بابا الیاس واسطه سیله حاجی بکتاش یتشمشدر . عاشق پاشانک (غریبنامه) سیله (مثنوی) نی عینی طریقت وعقیده نک منتهی اولدینی ایکی نتیجه عد ایتلی یز . عشیرتلر وخلق آراسنه کیرن طریقت بوتون ملی اوصافی محافظه ایدرک دوام ایتمش ، بالعکس سرایه چیقان وفارسی [۱] های که یار ربانی حیران امیرجی که از خلفاء شیخ براق بود وقاضی زاده شهر سینوب کافه وزراء اکابر وعلما شیوخ آن دیار را خبر کرده ، الخ ..» [۲] اورتا آسیاده تورکمنلرک دینی . - محراب مجموعه سی ، صابی (۹ ، ۱۰ ، ۱۱ ،)

قوللانیان دیگر قسمده بر چوق خارجی عنصرلرک مداخله سی اولمشدر . ایسته بکتاشی ومولوی منازعه سنک مبدائی .. بو منازعه بی تمدید وتقویه ایدن ، حتی بکتاشیلری یوتون طریقتلرده تفریق قدر کیدن ، ایلك زمانلردکی (شرک - hérésie) دن زیاده ، بالاخره واقع اولان اختلاطلردر . استر آبادلی فضل یزدانک وجوده کتیردیکی حروفلك ، نسیمی نك تلقیناتیه آنادولوده انتشار ایدرک بدریه ، قلندریه و دیگر جماعتلره برابر بکتاشی عنعنه سنه ارتباط پیدا ایتمشدی [۱] . اسحق افندی به کوره فضل یزدان بر قرمطی ایدی .

۸۹۶ (۱۳۹۳ - ۹۴۰) ده قتل اولوندی . خلیفه لرندن علی الاعلی آنادولوده بکتاشی درویشلری آراسنه کیردی [۲] . بوکون بکتاشی اثرلری میاننده ذکر ایدیلهرک ، حقیقته منحصراً حروفیلره هاند اولان باشلیجه مؤلفات ، فضل یزدانک (جاودان) ی شیخ صافی نك (حقیقت نامه) سی ، علی الاعلی نك (محشرنامه) سی ، امیر غیسات الدینک (استوانامه) ، فرشته اوغلونک آخرت نامه وعشق نامه سی ، هدایتنامه ، مقدمه الحقایق ، ویران آبدال رساله سی ، الخ دن عبارت درر .

فضل الله استر آبادی ، تیمورلنکک طورونلرندن بریسی طرفندن قتل اولونمشدی . سید شریف جرجانی و عقائد نسفی شارحی سعدالدین تفتازانی نك معاصری درر . وفاتی « الحانه » شهرنده درر . [۳] .

حروفی عنعنه آندینه کوره : جمله موجودات غیر مستقر وفاتی ، بلا تحول بر جریان ایجریسنده جاری درر . عالم حادثات بذاته موجود دکلددر . تحوللری نك سائق اولان بر قوتک موجودیتی لازمدرر . بو قوت آنجاق ابدی اولابیلیر . او حالده وجود مطلق بر قوه ازیله درر . نامتناهی علیت و قدرت اولی اوددر . (فلوطین) ک قدرت علویه سی بودر . بو ازیلی قوت بردرر « بسیطدرر . حال عماده ایکن نفسنه منطبق درر . بر کنز مخفی درر . فقط ایلك ظهوری ، بنفسه تجلیسی کله ده درر . نوفلاطونیلرک « کلام نفس » ی بودر . « کلام ملفوظ » ده یکرمی سکیز حرفدرر . بو حروفک مبدائی ، مسندی (نطق قدیم لایزال) درر . بو حرفلر مدرک دکلددر . هر حرف بر (جزوه ناطق) درر . مجموعی (کلام مطلق) ی

[۱] قله مان هواآر : حروفی طریقته متعلق فارسی اثرلر .

[۲] اسحق افندی : کاشف الاسرار ودافع الاشرار . استانبول طبی

[۳] قره قاش زاده : نورالهدی لمن اهتدی .

تشکیل ایدر . بوتلیک بر عینه ، یونان قدیمه (فیشاغور) ده راست کلیورز .
 حروفیلکدن انشعاب ایدن نقطویلک اونک ده مفرط بر شکلیدر . بلم سلطان قلندر
 سلطانه قدر دوام ایدن بکتاشی عقائدندن بوکا مشابه بر تلی به تصادف ایتک قابل دکلدر .
 بوتون طریقتلر کی تصوفه مربوط اولان بکتاشیلک ، هیچ بر زمان او واسطه ایله
 وحدت وجودک اک مفرط نقطه لرینه قدر کیتمه مش ایدی . بوتی حاجی بکتاشک اثریله
 بالذات شیخک حیاتی تأیید ایدر . حاجی بکتاش ، بوتون طریقت اربابی کی کندیسندمه
 موجود اولان بر سام ، سیرفی المنام ، تهله پانی طرزنده اعراض روحیه به رغماً بویوک بر
 مؤسس قوتلی بر شارع ایدی . مولانا کی یالکیز وجد و استغراق ایچنده یاشایوب
 شعر سویه مکله اکتفا ایتمه مش ، تأسیس ایتدیکی طریقتک ارکان و مناسکفی بالذات تنظیم
 ایتشدی . « مقالات اربعین » نده ، غنغوی مرشدی احمد یسوی نک اثرینی تعقیب ایدرک
 طریقته دخولک اشکالی ، مریدایله شیخک مناسبتی ، مریدک قطع ایدمه چی مراتبک صورت
 ووظائفی تعیین ایتش ، نهایت دهسا کنیش چرچیوه لر چیزه رک مریدک یالکیز طریقته
 عائد دکل ، دینی و بشری بوتون وظیفه لرینی کوسترمش در . نه بو اثرده نه ده بیوک
 ولایتنامه ده تمثالی و انفسی ایران تصوفه طائد بر ایز بیله کوروله مز . بکتاشی ادبیاتنده ؟
 محبوبی آیتلرله مدح شکلی حروفیلک تأثیریه حصوله گلش موقت بر علاوه در . شبخ بر
 جوق نقطه لرده اخلاقی نصیحتلرینی مادی مثاللرله کوسترمه مکله متایلدیر . بکتاشی فلسفه سنله
 محصولی اولان ایکی سیاه ، عاشق پاشا ویونس امره بوادعای تأیید ایدمه جک برر دلیل درلرله
 حتی بو جهندن ، بالذات مولانای بیله ، منوی سنده کی حکایه و قصه لرله اشهاد ایدمه بیلیرز .
 لقمان بابانک ارشادندن ، قادنچق آنایه تحکمنه قدر کچن دوره ظرفنده حاجی بکتاشک
 معنوی تشکل دورینی کوروپورز . بو دوره ده حاجی بکتاش مستعد بر مرید اولارق
 آریلیور ، اعتزال و اعتکاف حیاتی یاشیور ، اربعین چیقاریور ؛ حاصلی سحر یازک تحصیل
 ایچون لارم کلن بوتون صفحه لرده کچور . بو دوره ده مرید هنوز اراده سی پارچالانش
 خیالار ایچنده یاشایان بر نه وروپاتدر . ایکنجی دوره قادنچق آنایه تحکمله قیر شهرده کی
 استقراره قدر دوام ایدر . بو دوره مریدک رینه شیخ قائم اولور . مرضی الاعصاب
 حاجی بکتاشک اراده سی قادنچق آنایه قارشى اولان عشقنده احتراض حاله کله رک
 تمام لایور . بو صورتله فکر ثابت و اراده شکننده حیاته انطباق ایدیور . بو نقطه ده
 شیخی منفعل دکل فاعل ، متأثر دکل مؤثر اولارق کوروپورز . اجتماعی محیطه حاکم

اولان انسانك ياراديجي قدرتي بو نقطه ده در بوضورتله بابائيك حاجي بكتاشي توليد ايتمكه قالمور . حاجي بكتاش بالذات طريقی تأسيس ايدرك اوکاييکي بر استقامت و پريور .

*
*
*

حاجي بكتاشك ياراديجي قدرتي يالکيز طريقه يکي بر استقامت و يرمکه قالماز . او ، آنادولوده مختلف تأثيرلری ازاله ايدرك ملی بروحدت او يانديرمق خصوصنده بيوک بررول ايفا ايتمشدر . بوجهی کورمک ايجون اوندن اولکي وضعيته قيصة بر نظر عطف ايتمک کافيدر . نجم الدين کبری خليفه لرندن اک ياشلي و درايتملي سي اولان (مسعود) شيخ انتخاب ايدلمشدي . شيخ مسعود اختيارلنده سلجوقيله چيقان بر نمازعه دن دولايي مغير اولارق (قيرخان) له برابر جنوبه دوزرو ايندي . بعض خوارزمشيرتلي سوريه يي ضبط ايتديلر . شيخ بوصيراده حلبده وفات ايتدي . مرقدی الآن اوراده زيارتگاهدر . تورکمن شيرتليرنک اک قالا بالقي اولدقلى و (آنا) لرك تشکيلاتلرخي قوردقلى حوالی ارضروم ، ارزنجان ، سيواس ، ملاطيه والبنستان جوارى ايدى . بوتون شيرتلي طريقته و شيخلره مربوط بولونيورلردى (مسعود) وظيفه سنى براقچه (تاج الدين ابوالوفا بابا محمود الحوارزمي) يي رئيس انتخاب ايتديلر . بابا محمودک مناقبي ، وصايای ابوالوفاده ، و صدرى الدين قونويک اوراد ابوالوفاسنده مذکوردر . ۶۲۵ ده بابا محمودک وفاتی اوزرينه تورکمنلر مسعودی خاقاهي شيخلکينه (شجاع الدين ابوالقبا الياس الحراساني) ديه طانيلان (بابا الياس) ي انتخاب ايتديلر . شيخک مقرى آماسيه جوارنده کي « جات » قصبه سنده بر چيفتلكدى . کنديسنه بوتون مملکت حرمت ايتديکي کي ، جوارده کي خوارزمشيرتلي ده حمايه ايديبوردی [۱] .

بوتون تورکمن بکلى ، خوارزمشيرت رئيسلری ، بعض کوچيه قوماندانلر على اشرف و اعيانندن بر جوفى بابا الياسک ميريد ويا طلبه سي ايدى . شيخک درت اوغلى حکومت مأموريتنده ايدى . بابائيلرجه (چارارکان) ديه طانيلان بودرت قارداش آرزمانده کنديلريني سوديره رک اک يوکسک مقاملره يوکسلمشلردى . بيوکي (شمس الدين محمود طغراني) صاحب اعظم اولدى . مغرالدين على ، ضياء الدين مسعود امير مجلس اولديلر . دردنجي اوغلى مخلص پاشا ايسه برچوق يزلرده اميرالامرالقي بايدقدن صوکرآ ، نهايت

[۱] ابن کمال تاريخي : ايکينجي جلد . امپري کتبخانه سي .

آماسیہ و قیرشہردہ بابالر لہندہ فعالیتہ کجی [۱] . بکتاشی عاشق پاشانک پدری اولان بو آدم ، حاجی بکتاشک یاقین دوستلرندن ایدی . بابالاسک وقور و فاضل مزاجیلہ طریقت بوتون مملکتدہ بطی و امین بر انکشافہ مظهر اولویوردی . فقط شیخک مجذوب و آتشی مریدلرندن (بابا اسحاق) ک لڑومسز طاشقینقلری یوزندن ۶۳۵ دہکی مشہور یوزاق عصیان و وقوعہ کلدی [۲] . ایشہ حاجی بکتاش ولی نک بوداگیلان ، پارچالانان قوتلری طوبلاماسی ، آنادولودہ باطنیک ، عشیرت انقساسی ، جنکیز استیلاسی و عجم تأثیرلرینی ازالہ ایدہ رک ملی بر دولتک تأسسنہ ، آنادولو وحدتنک احیاسنہ دوعرو کیدیلسنی تأمین ایتشدہر .

علمی ضیا

تاریخ مدنیتدہ : قادیلر

انسانلر جنسیت اعتباریلہ ایکی بیوک قسم عرض ایدرلر . قادیلر وارکک دن عبارت اولان بو ایکی مہم جنسک «تکونی شکلی ، حیاتیانک الک یوکسک تکامل جریانی تمثیل ایدر . نمای حیاتیلر نصیبہ دار اولان حیوانی ، نباتی موجودیتلر و بونلردن تفرع ایدن بوتون حیوی وارقلرک خصوصی برر تکثر و تناسل طرزی واردہر . موجودات ، ازلی و ضروری بر چیفتلشمہ ایلہ - کیفیات و کمیات خصوصلرینہ تابع اولہرق - شکل ایتشدردہ . حملہ حیات بوضورتک قاهر بر قوہ فاعلہ سیدر . حیاتک تکنونہ جوف و محل اولقلہ موظف اولان قادیلر ، طبیعتک بو مختص خدمتی کورمش ، محیط اجتماعینک تلقی طرزلرینی واونک تنقیص ایتدیکی عامللرہ اطاعتکار اولق مجبوزیتنی دائما حس ایتشدردہ .

تاریخک مظلم دوزلرینہ دوعرو اوزاندقہ مختلف قوملرک نظرندہ قادیلر ، مستقل برہویت اولق اوزرہ دوشونلکدن هیچ آزادہ قالامشدر . چونکہ انسانلر ارہ سندنہ کی اجتماعی رابطہلرک الک قوی و طبیعیلری ، جنسیت مناسبتلرندن متولدہ اولانلر - قادیلر ایلہ ارککلر ، والدلر ایلہ مولودلر آرہ سندنہ تأسس ایدنلر - در . بوطیعی رابطہلرک تجلیکاهی اولان - بکدیگریلہ مناسبات جنسیہدہ بولنان قادیلر وارککلر ایلہ اونلرک ذرتی اولان اولاددن شکل ایدن - ہیٹلردرکہ عالمی اسمی آلیرلر . قادیلر ، فلسفہ اجتماعیہ اعتباریلہ

[۱] آماسیہ تاریخی : حسین حسام الدین افندی . ایکنجی جلد .

[۲] ابن بیی : سلجوق تاریخی هوتبناک لہید طبی .

ناصیل جمعیتلرک آیری تلقیاتنه زمین تشکیل ایتمشه ، حیات طبعیه نك سائق و ضرورتی قارشوسندهده عائله وی تأسیسات، مختلف قوملر آره سنده پك بویوك فرقلر کوشتمشدره . قبل التاریخی وحشت مطلقه دورلرینه ، ابتدائی جمعیتلر دورینه عائد [تبعات رجعه] بزمه ابتدائی قوملرک قادین تلقیسی الک غریب اشکال آلتنده تصویر ایدیور . بوکون بیله سیاحلر بالخاصه ملانه زنا ، بولینه زیا ، قاله دنیا وحشیلرینك قادینلرخی سنت ایتمك ، ایشه یاره میان اختیار قادینلری قتل ، زوجهی آخرک فراش اذواقنه ترك ایتمك کی مکروه حاللرخی تدقیق و مشاهده ایدرک بزمه نقل ایدیورلر .

قرون اولیده قادینلق حقنده هندستانده ابتدائی و داغیق بعض فکرلر ظهور ایتمشدر . قادینلردن چوجوق بویوتمك ، عائله امورینه باقیق دینی آیینلرده بولنقی ، باکره ایسه پدرینه ، تاهلنده زوجنه ، دول قالدیغنده اوغللرینه قارشو مطلق بر اطاعت ایسته نیلوردی . هندستانك دین و فلسفه سنده قدرتی بر اخلاق الهامی ایله استغراقی فکر یوکسلمشدر . هندك عالملری ، بوتون روحیات و وجدانیاته عائد دستورلرینی ، اخلاق بیکارت ، قلب سلیم ، صافیت و نزاهت کی علوی اساسلره شدتله استناد ایتدیرمشلردر . بوتلقینلر ، مسالك اجتماعیه یی کاملاً احاطه ایدرک تأثیرلری آلتنه آلمشدر . شدت ، حدت ، غلظت طبیعت ، خشونت ، عصیان کی اخلاقی سینهلر ، قادینلرده نکاهك فسحقی اقتضا ایتدیرن ممنوعاتدن عد ایدلمشدر . هندك یوواسی ، موجوداتده کی منظومه لرده سیال بر محبت کورمشدر . حیات انجیق او محبت باغئك چوزولمسیله انحلاله اوغرار نظریه سنده بولندیغندن روحانی رابطهلر معنوی الهاملر ایله کشفلر طلمندن دائماً اوچوق و فیرلامق اضطراریله تیترو دوریر .

ایشته بوسانجهلر ، شمول و احاطه سی توسیع ایده ایده ذرات اشیایی ، بوتون مکوناتك اجزاسنی احتوا ایتمش و نهایت عوالم ، بر محبت و عشق ازلیدن « نیروانا - سعادت عظمی ابدی » دن عبارتدر دنیلمشدر .

ایرانلرده ایسه قادینلق دهامادی بر ساحه داخلنده تدقیق و تفکر ایدلمشدر . « زردشت » دینی ، حیاتی نسللرده نوعك تناسلنده قادینه فوق الحد حرمت ایتمکه برابر معنوی سجهیلرینهده چوق اهمیت ویرمش و تعاون اجتماعیه یی شدتله امر ایتمشدر . قادینلر دائماً چوق اولاد صاحبه سی اولمق و عائله سینه فداکارانه خدمت ایتمکه قیمت آلیرلردی . اوچ درت اولادی اولانلره معاش تخصیص ایدیایردی .

یونانستانده قادینلرک حقیقی واجتماعی وظیفه لرینی دها رسمی کوریوروز . قادینلر امور یتیمده برر حاکم ، مائله سعادتنک تمل طاشی اولقله برابر اخلاقی انحلال وانسجامسز- لغلری مراقبه ، حکومته عائد بر حق ایدی . سفاهت ؛ تذیر ، اسراف کی هزیمت ومعنوی بوزقونقلردن قادینلر شدتله تحذیر اولونوردی . بر مائلهده ، خصوصی جمعیت روحنک صاف و نریه اساسلری دها سالم و نافع برصورتده ترصین ایدیلور و نمالندیرلمسینه اهمیت ویریلوردی . قادینلغه مائد تفکر سیستملری معیندار و رسمی تحویل واستعماله لر کچیره رک اجتماعی حیاتده قادینک موقعی تعیین ایدلمش و هیأت مدنیه آره سنده تبیلر ایدن وظیفه لری آکلا تلمشدی . آتیهده قادینلره اوکور و سجه صاحبه لری اولملری لزومی تلقین ایدیلوردی . جناسیق درس لرینه دوام و فکری سویه لرینک یوکسلمسینه دقت ایله ، علمی محفل وصالونلرده اک معننا موقعلر اشغال ایدرلردی .

« افلاطون » ، قادینلری حربیه سور و کله مکی ، وطنک مدافعه سنده اولنلردن یرارقلر کوسترلمسینی مدافعه ایدیلوردی . « ارسطو » ازدواج شرط لرینی دها قوی قاعده لره ربط ایتمک ، حیاتی معاشر تک اسی اولان تشکیل مائلهده مضبوط احکام وضع ایدلمسینی سوبیلوردی . اجتماعیاتک محدود بر شکلی اولان مائله اوجانی اولی سعادتلرده مقتضی شرط لره تبعاً تشکل ایدرسه حیات دها عمومیلشیر ، جمعیت اتساع پیدا ایدر . فردلرک بو قدرتی زنده ابتدائی تشکیلاتی ، جمعیتک بتون منشورات کجانی ، مشترک بر عمده اوزرنده تأسیسه موفق ایدر . ایشته « ارسطو » بویه دوشنیوردی . یونان فیلسوفلری قادینلنی پک طیبی بر سیستم داخلنده تتبع ایتمشیر . جمعیتک قادین ، اک یوکسک جهره زنده کیسیدر تلقیسندمه بولتمشیلردر . رومالیلر ، علوی و بدیی ، طبیعتک هر دورلو حسی ساحه لرینه قارشو هیچ برشی دوشونما مشیلردر . حیاتک اینجه لک لرینه نفوذ ایده جک (تجلیات فکریه) رومالیلرده کوریه ماز . بالعکس اولنلر جنک و محاربه لر ، عسکری تعلیم لر یله مشغول اولورلردی . « پول امیل » عصر نده علمک ، فنک کالندن ملککی حصه دار ایتمک غایه سیله یونانستاندن معلملر جلب ایتمش و متعدد مکتبلر آچمشدر . بوند نصکره رومالیلرده قادینلره بر موقع و شرف و یر مشیلردر . قرون وسطی ده اوروپا اجتماعاتی اداره ایدن کدیسالر ، بوتون تربیه مه تودلرینی مراقبه ایتدیکسندن ره بانلر ، روحانیلر ملکک هرفان و ادراک قابلیتلرینک انکشافه هیچ مساعده ایتمز لردی . چونکه عوامک حریت وجدانیه سنه صاحب اولمسندن قورقولور . شدتلی امر لرله معارف منع ایدیلوردی . جهلاک قرانلنی روح عوامده منفور بر تعصب

بسله مش و بهيميه قارشو اراده لر، شعورلر كاملاً دوچار ضموړ اولمشدى . علم ، كتب مقدسه حكايه لرى ، معرفت ايسه اولره صميمى بر ايمانله ربط قلب ايتمكدن عبارتدى . راهبلك خلقه تلقين ايتديكى يكاكه حقيقت (اناجيل) ك روحانى ، لغزى محيفه لريخى ديككه ملك، اساطير و خرافات اوليه ي كوز ياشريله تهليل ايتمكدى . دوشونمك بر جنايت، اعتراض ايسه كليسا احكامنه قارشو بر عصيان بر كغردى . بويله بر دورده قادينلق حيوانى حسلك ملعبه سندن بشقه برشى تلقى ايدليوردى .

اون آلتنجى عصرده « آراسم » [*] قيزلك تعليم و تربيه سندن بحث ايتمكه بسلامش ، روح عوامده صابله نان بو ابره اعتقاديه نك وجهه استقامتى چورمكه موفق اولمشدى . « لومارپاژ قره تين » اثريله قادينلرك حياتده كى بر جوق وظايفله تربيه لرندن اساسلى بر صورتده بحث ايتمكدرد . اون دردنجى لوى زماننده بوتون اوروپاده اويانان عرفان و ترقى جريانلرى قادينلغى ده عرفان عالنه چكشدر لايه دسقى بيئر (. ۱۷۴۳ تاريخ وفاتى) بو خصوصده يك بويوك خدمتلارده بولنش (قه لون) (ادوفا سيئون ده فى) اثرينى صرف قادينك تعقيب ايدمكه چكى تكملات چيغريخى چيزمك اوزده تأليف ايتمكدرد . اون دردنجى لويونيك طورونيك خواهجسى اولان بومبجر عالم ، قادينلر ايچون علوم و فنونك تحصيلنى ، اولنرك حلم ، شفقت ، ملايمت كى اخلاقى سجيهرينه جوق اهميت ويرلسى خصوصى تلقين ايتمكدرد .

قادينلغى الك غريب دوشونهن (ژان ژاق روسو) در اوروپا آفاقى تهيج ايدن وعصرلرك افكارينى بر طومار فرسوده كى كوزلرينك التنده پارچالايان روسو (۱۷۶۲) ده لاديني [اميل] عنوانى مشهور جهان اثريله اك متضاد فكرلرى مدافعه ايتمش ، قادينلرايچون علم و فن تحصيلنك لزومسنزلفته قائل اولمشدر . قادين حياتده يالكز ار ككه خوش كوزنمك ايچون يارادلدلغنى ايلرو سورمكدرد او تاريخدن برى قادينلق بر جوق مراتب اجتماعيه ي قطع ايدرك بو كونكى سويه واصل اولمشدر . حياتده هرشى ناقصاً ظهور ايدر قانون تكامله تبعاً تدريجي بر صورتده استحاله ، تبديل ، تحول كى انقلابى محيفه لرى دورايدرك كاله دوعرو خطوه خطوه بوسكولور . بوتون بشرى اثرلر ابتدائى آئنده نظره دكيه چك

[*] آراسم ۱۷۶۷ ده تولد ۱۸۳۶ ده وفات ايتمكدرد اون آلتنجى عصر ك مشاهيرى مياننده دره آثار قلميه ي بوتون اوروپاده انتشار و تعميم ايله (رونه رسانس) اقباه علوم و فنونك مسيليرنك اك برنجيسى عد ايدلمكدرد .

قدر قیمتسز و اهمیتسز ایکن ، دهری تقلبلر زمان زمان اونی بسلره ، مفکوره عرفان اونی متزایداً معقول و فنی برشکله ارجاع ایدر ، بالنتیجه بومدنیت و صنایع عظیمه میدانله کلوره ، وجود بولور . اختراعی بر کیفیت ، بر جوق اسباب عادیه و تالیله انضمام ایتیمه نجه ضعیف قالیر ، مظهر تکمل اوله ماز . فقط طبیعی و محیطی عامللر ، حیات شرطلری ذکا اوزرنده ایشلرله اونده اصطفايه دوغری بر حرکت پیدا اولور . ساحه فکرنده افلاق ایدن تجسس خاصه سی و تفتخص شوقی بر جوق مادی و معنوی عامللرک یاردیمله اک مشکل داهیة حادثاته کوکس کهره . امکان عالمنده بلیرن بر فکر بر جوق عقول و تجاربک متادی استعانه سیله صنعت و معرفتک اک کسکین معیاری اولور . بزده قادینلق ایچون چالیشانلر و قادینلقی عصرک حکمت مفکوره سنه کوره اریشدر مرک ایسته ینلر مع الاسف دنیانک ، بوتون اقوامک بالضرور مربوط اولدینی قدیم غنغنه لره ، اعتیادی تعامللری ، تاریخک بارز عصرلری ایچنده دالغهلان ملی دویغولری چیکنه یه رک صرف مجرد فکرلره استقداً بنیه اجتماعیه مزى آنیا یکی بر حیات تجدد مظهر ایدیوره مرک ارزوسنده بولئورلر . تجارب ؛ علمک بیله بسیط نظرینی چلیور . روحی نفوذلردن زیاده تصنع و شکله دقت ، حقیقتدن زیاده خیاله امید بغلامق کبی ذهنی پریشانلقلریمز وجدانیاتی صاران بو همزه اعتقادیه قادینلق کبی نسلک ، اجتماعى بنیه سنی ، تملطاشنی یبقار محو ایدر . سودای تجددله ملی مفاخره دوداق بو کپوریز . حالبوکه اجتماعی عامللریمزک روحی ملتک فورانلری هیجانلری ، قرار و تحولاتلری ایمان و وجدانلریمز قدر قیورانبو کیرن بدعتلرک صالفین اماره لری بوتون بومنشورات حیاتییه تدقیق و تتبع ایتلری لازمدر . علماً ضروریدر . بر قومک بر ملتک مجرای حیاتی اویله انکین ساحه لردن کچرکه اونی انجق علمک اک قدر تلی کوزی کوره بیلور . عصرلرک و مختلف زمانلرله ، حادثه لرک انقلابلرک تراکم ایتدیردیکی بر جوق مترسب اعتیاد و اعتقادلرک روح و وجدان امتده کی تأثیرلرینی سجاای هر قیه یی ، متجاوز اقوامک موانست و تماسلریله تصالب ایدن عصیت اولیه یی ، لسانی ، معشری حسلری هب اهمیتله نظر دقته المق شرطدر . بوفضانک معکوساً مطالعه سی الم نتیجه لری معنوی ملی آفتلری تولید ایدر . فکرلر بالکمز مجردات ساحه سنده احتوائی منطقی ایله قالیرسه هر یاندرلر . اوندن فعلی نتیجه لر استحصال ایدیله ماز . افکارک مزیتی ، ماهیه طبقه عالیده فاعله بر حقیقت کاشفه یه ، مصدر اولسنده در .

واردات افکار خیال وادیلرنده سورچیر قالیرسه بدیی برشعرك هیجانلرینه بکزرده ماضینک درینلکلرنده اوجک فکرلر التاعات تاریخیه تک افسانه وی منظومه لری حالتده قالمشدر . زیرا بشرینک کالی هیچ بروقت منطقک حدودینی آشه ماز . حیاتیانک آسی دکل اشکالی دائما استحالیه معروضدر . طبایع خلقی روح وفطرتی قازیمق امکانک آئنده دکلدر . اجتماعی هیئتلك متبان سحیه لری ، قان انمودجیله تکیون ایدن حیاتک عنصرلرندن جاغلار . قادیله ارکک عزیمک وضعیتی ، متبارز سجا یاسیله شائیتلرینی هپ مشترک طاشیرلر . جمعیت روحنک اراده کیفیتی او اصلک ککالته قوتلی باغلرله باغیدر . تورک قادیلانی الک بیوک ادراک و قوام اجتماعیه سنی بو نقطه ده آرامق مجبوریتده در . (جوهر تکیون) اصالت هر قیه یی ضایع ایدرک استحالیه ایدرسه معشری فوضالر یوز کوستیرر . چونکه یکی بنیه سی « اختلال تضایف » ایله تشنجه قارارق همزه روحیه ایله علیل اولمشدر . اوکا استناد ایدن هویت ملیه ده بردنبره معروض انحلال اولور . اسپارطلی قادینی اونومیلم . اولادینک حیاتی دکل ملتک ظفرینی ایلك ایلچی به صوران او قادینک زمان حیاتیله ارمزده بیکرله سنه کچدی . هندستانک ایکی بیوک مجاهدی محمد علی و شوکت علینک بیوک والده سی ایسه هندستانلیرده « چوجوقلرمک حیاتی ایچون دعا ایده جکککزه انسانلی اسارت زنجیرلرندن قورتارمق ایچون قیملدانه کز » دینه او عالی قادینک روحی ؛ زماننده قادین هر فائیک کلنانک حماستی کوسترمشدر . بونی کوروب ده مقتور ومفلوج اجتماعیاتمک بالخاصه قادیلنلک مبتلا اولدینی عصیان اخلاقیه دن تیکسینه مک قابلمیدر ؟ انقلاب یکی بر حرکت ذهنیه ایسه حیاتک قطعی تجلیاتی انکار ایتمک دکلدر . طائله ، جماعت ، امت کبی استحالیه طبقه لری دور ایدن اشکال جمعیت ، معین وصفلری دائما طاشمش فطری هویتندن انسلایه امکان بوله مامشدر .

قادیناق حقنده عصریمزک متفکر کچینه لری علمه دکل مع الاسف حسه تابع اولیورلر . بونده الک قطعی فیزبولوژیک ساحه دن تحلیلی تفکر ایله بنیه اجتماعیه به کچمک کبی علمی بر تتبع بزم بو کونکی تلقلیریمزک نه قدر یا ککش اولدیغی وبو ضلالتک علم وحکمتده یری اولدیغی افاده ایده ر .

قادین جمعیتک نصف عضو یسیدر . طبیعت اوکا حیاتی وظیفه لرك الک مهمنی تودیع ایتمشدر . اگر قادین نفسک ، حسک چیلغین - ، چوشقون سیلانلرینه قابیلر کیدزسه

خلقتك حقیقتنه ایقری کیدلمش بالنتیجه جمعیتك نصفی فلجه اوغرا دلمش اولور. تاریخ قوران
 بوتون ملتلك متفكرینی دوشونمش ، اجتماعی قیود تدوین ایدرهك حیاتیاتك ، اخلاقك
 آنهك اجتماعینك، وظیفهك اساسلرینی اوکا تعلیم ایتشدرد . قادین منسوب اولدینی عرق
 وملتك منظومه کالنده مدنی بر چلتك عرفان اولهرق یاشامالیدر وجدان عامه اوکا دائماً
 یونی امر ایدره . ۱۲ حزران سنه ۱۴۳۰ بالئی زاده

ظاهر صریحی

فلسفی رمانه

حی بن یقظان

هر بر فعل و اثرک مبدأ و علت اولاسی ، واجب و مختار اولان اشبو فاعلك شئوناندن
 بر قسمی تفصیلدن هاری اولارق انحق اجمال طریق اوزره حی بن یقظانه تجلی ایدنجه او
 فاعلی تفصیلاً بیلک ایچون کندیسندن بر شوق غالب حاصل اولدی و هنوز عالم
 محسوساندن آیرلما دینی ایچون اوافعل مختاری محسوسات جهتندن آرامغه قویولدی . هنوز
 اونک واحد ویا کثیر اولدیفی ده بیلیمیوردی . بونک اوزرینه تزدنده اولان و دائماً
 دوشونمکده بولوندینی بتون اجسامی تتبع ایتمهک باشلادی بونلرک کافه سنک کاه تکون
 ایدر کاه فساد اوغرار اولدق لرینی آکلادی . فساد جسمک هیئت مجموعه سنه عارض
 اولمایوب اجزاسنه عارض اولدیغنه واقف اولدی . نته کیم صویک آتش واسطه سیله هوایه
 هوانک صوغوق شدتیه قاره منقلب اولهسی به قدر بوزولدق لرینی آکلادی . بونک کبی
 دیگر جسملر میاننده شائبه حدوت و فاعل مختاره محتاج اولمقدن آزاده بر جسم بولامایجه
 اجسام ارضیه نك کافه سنی نظر اعتباردن اسقاط و فکری اجسام سبویه به توجیه ایلدی .
 « حی بن یقظانک یکرمی سکز یاشنده قوه نظریه سی بو درجه به منتهی اولدی . » ساوات
 ایله ایچنده کی کوکبلرک ؟ طول عرض ، عمقدن عبارت اولان اقطار ثلثیه تمتد اولدق لرینی
 و هیچ بر سنک اشبو امتداددن منفک اولمادیغنی و امتداددن منفک اولمایان هر شئیک جسم
 اولسی لازم اولدیفندن ساوات و کواکبک دخی بر جسم اولدق لرینه بوصورتله واقف
 اولدی . صکره اشبو اجرامک طول و عرض و عمقه الی غیرالنهایه امتدادی ممکن
 اولوب اولمادیغنی تفکره باشلادی . بر مدت حیرت و تردده قالدیسه ده قوه نظریه سی

سایه‌سندۀ بویله غیر متناهی بر جسمک موجود اولمسنک باطل و غیر ممکن اولدیفنی و عقل ایله قابل تألیف اولدیفنه حکم واشبو حکمی ساحۀ ذهتندۀ سرزده سنوح اولان برچوق ادله قاطعه ایله تأیید ایلدی : ازجه شویله دوشوندی .

اشبو جسم سماوینک بکا مقابل اولان جهتدن متناهی اولدیفنی کوریورم و بویله اولدیفندۀ شبهه اتمه یورم و شبهه ایتمکده اولدیفم مقابل جهتک الی غیرالتهایه تمتد اولماسی دخی تمتع و محالدر . چونکه او جسم سماوینک بکا قارشو اولوب احساس ایتدیکم متناهی جهتندن بدأ ایله جسمک امتدادینه کوره نامتناهی مرور ایدن ایکی خط فرض و صوکر ا متناهی طرفندۀ کی خطرلک بریسندن بویوک بر قطعه کسیدلیکنی و باقی قالان قسمک کسک اوجک کندوسندن هیچ برشی کسلمهین او بر خطک اوجه وضع و خطرلک ایکیسی دخی بر برینه تطبیق ایلدلیکنی و غیر متناهی دنیلان جهته طوغری ذهتک ملاحظه سی ایکیسیله برابر یورودیکنی تحیل ایدمک اولورسم بری تام و بری ناقص اولان خطرلک الی غیرالتهایه امتداد ایدمک برنی و غیر متناهی فرض اولان جهتدن هیچ بریسنک دیکرندن ا کسک اولمایاجنی بولورم که بوندن بر جزوی کسیلوب ناقص اولان خطک ، تام اولان و هیچ بر جزوی کسلمهین دیکر خطه مساوی اولماسی لازم کلیر بو ایسه محالدر و اگر ناقص اولان خط الی غیرالتهایه کیتمز ؛ امتدادی منقطع اولورسه متناهی اولور و اولجه کندوسندن کسیلان متناهی پارچه اوکارد و اعاده اولتورسه مجموعی دخی متناهی اولور او حالدۀ هیچ بر جزئی کسلمهین خطدن قیصه و اوزون اولدیفندن اونکده متناهی اولاسی لازمکلیر و کندوسندۀ شو صورتله خطرلک فرض اولنان جسمده متناهی اولور و هر هانکی جسمده اشبو خطرلک فرض اولناییلورسه اوجسم متناهی اولاجفندن هر جسمک متناهی اولدیفنی نتیجه سی استحصال اولتور . دیمک اولور که غیر متناهی بر جسم فرض ایتدیکمز زمان باطل و محال برشی فرض ایتش اولورز .

حی بن یقظان نظرندۀ بوکی حجتۀ رهبر اولان فطرتی سائقه سیله جسم سماک متناهی اولدیفنی ثابت اولونجه جسم سماک نه شکله اولدیفنی و اونی تحدید ایدن سطحلرک نصل منقطع اولدیفنی اکلامق ایستدی . ایلك اوکجه کونشۀ ، آیه ، ییلدیزلرۀ نظر ایلدی و هیسنک مشرق جهتدن دوغدقلرینی و مغرب جهتدن باطدقلرینی کوردی . تپه سی اوستدن کچن ییلدیزلرک بر دائرة عظیمه یی [۱] و (سمت الرأسک [۲] = تپه سنک) [۱] دائرة عظیمه کره یی ایی مساوی لسمه تقسیم ایدن دائره در . ماعداسی کرک دائرة

شمال و یا جنوبند. بولتان ییلدیزلرک دائره صغیره بی قطع ایلدیکی کوردی و تپه سنک شمال و یا جنوب جهتلرند. دها اوزاق ییلدیزک قطع ایلدیکی دائره، دها یقین اولان ییلدیزک کجدیکی دائره دن کچوک اولدیغی کوردی. ییلدیزلرک کجدیکی اک کوچوکی ایکی دائره اولدی. بری مدارسهل دینیلان دائره دره قطب جنوبینک و دیگرى فرق دین دائره سیدرک قطب شالینک اطرافى چویر مشلردر.

حی بن یقظانک مسکنی اولجه توصیف ایتدی کمز وجهله خط استوا اوزرینه بولندیغی ایچون بوتون شود دائره لر سطح افق اوزرینه قائم، جنوب و شمالده احوالی بزبرینه متشابهدرلر و هر ایکی قطب اوکا کوزو کوردی.

بردائره عظیمه اوزرینه طلوع ایدن بر ییلدیزله بردائره صغیره اوزرینه طلوع ایدن بشقه بر ییلدیزک زمان طلوعلرینی بکوردی. برابر طلوع ایدنلرک برابر غروب ایتلرینی کوروردی. بوتون ییلدیزلرده اشو طلوع و غروبده کی معیت جمیع اوقانده مطردا اولاجی عندنده ثابت و شو سبيله کولک کره شکلنده اولدیغی تعین ایلدی واشبو نظریه بی اعتقادنده اوج شيله تقویه ایلدی:

(۱) کونشک، آیک، سائر ییلدیزلرک مغربده باطدقلرند نصکره مشرقه رجوع ایتدکاریغی کوردیکی.

(۲) اشبو اجرامی حال طلوعده حال غروبده و غروب آراسته هپ بر مقدارده کوزینه تجلی ایتدکاریغی کوردیکی.

(۳) اگر اجرامک شکل کرویدن بشقه بر شکل اوزره حرکت ایتسه ایدیلر بعض اوقانده کوزینه یاقین و بعض اوقانده اوزاق کورونمسی و بویه اولدیغنه نظراً مقدارلری

عظیمه و کرک بربرینه موازی اولوب قطبلره قدر نه قدر دائره وار ایشه کافه سی دائره صغیره دره برکرده ایکی قطب آراسته آنجی بر دائره عظیمه فرض اولنه ییلر. سبیل ایله دب اصغرک رأس ذنبده کی کوکب آراسته یوز سکسان درجه لک مسافه واردر. برنجیمی قطب جنوبی ایکنجیسی قطب شایلد. قطبلره مدارلری آراسته بعض رسده کوره بکرمی درت درجه لک مسافه واردر. فرق دان دب اصغردن آز پارلاق ایکی ییلدیزدرلر.

[۲] هر اقلیمک و هر محیطک حتی کره آرضک هر نقطه سنک و هر شخصک بر افق واردر. هر شخصک بولندیغی موقعدن تپه سندن آياغنک آلتندن کوکه طوغری اوزانان بر خط موهم او موقعه افقنک محوریدر. تپه سی طرفندن کچن و سایه منتهی اولان اوجنه سمت الرأس دینور و مقابل اوجنه سمت القدم دینور.

بووولکلری مختلف شکلدره ، یاقینلق حالنده اوزاقلق حالندن دهسا بویوک کورونمسی لازم ایدی . چونکه حرکتلری کروی اولدینی تقدیرده مرکز لرندن اوزاقلقلری مختلف اولاجق ایدی . کروی اولدینی تقدیرده مرکز لرندن اوزاقلقلری بر اولوردی . اشبو حاللردن هیچ بریسی اولدینی ایچون فلکک شکلی کروی اولدینی نظرندنه ثابت وتحقق ایلدی .

آیك حرکتلریله سائر سیار ییلدزلرك حرکتلری نظر تدقیقندن کچیردی کافه سنك مغربدن مشرقه طوغری حرکت ایتمکده اولدقلری کوردی . علم هیئندن بویوک بر مقدار الدمه ایدنجه قدر اشبو تبعاندنه بولوندی . سیار ییلدزلرك حرکتلری ؛ آنجق : جمله سی وهیسنك اوستندنه بولنان وجهه سنی مشرقدن مغربه طوغری تحریک ایدن بر فلک ایچنده بولنان بر چوق افلاك واسطه سیله ممکن اوله ییلدیکی نظرندنه ثابت وتحقق ایلدی .

حی بن یقظانك بر نظریه دن بشقه بر نظریه فصل انتقال ایلدیکی ایضاح ایتك واونی ییلمك اوزون سوره هیئت کتابلرنده اثبات اولنمشدر ، بزه تعلق جهتیله ایضاحه احتیاج حس ایتدکلریمز آنجق شو بیان ایتدیكمز قدردر .

حی بن یقظان اشبو معرفه واصل اولونجه بتون فلکلك ، محتویاتیله برابر بعضاری بعضارینه بیتشمش برشی کبی اولدیغنه ویر ، صو ، هوا ، نباتلر ، حیوانلر وامثالی کبی نظر تدقیقندن کچیردیکی جسملرك کافه سنك فلکک ایچنده اولدیغنه وهیچ برشیك آندن خارج قالدیغنه وبوتون بوشیلرك افراد حیواندن بر فرد کبی اولدیغنه و فلکک ایچنده بولنان پارلاق ییلدزلرك افراد حیوانك حواسی مقامنده قائم اولدقلرینه و ایچنده عالم کون و فسادك ؛ حیوانلرك چوغنده بولنوب عالم اکبرده اولدینی کبی ایچنده حیوان تکیون ایدن فضله لر ورطوبتلر مقامنده قائم اولدیغنه واقف اولدی .

بوتون افلاك و محتویاتنك حقیقتده واحد اولوب بر فاعل مختارم محتاج اولان بر شخص اولدینی و عالم کون و فسادده موجود اجسامك برشی واحد عد واعتبار اولنمسنه منجر اولان نظریه نك نظریله افلاك و محتویاتنك دخی متحد اولدینی نزدنده ثابت وتحقق ایدنجه بوتون عالمه بردن اجاله فکر و نظر ایلدی . عجبا بونلر یوقدن اولان بر شیمی یوقسه اسکیمی وهیچ بروجله یوقلق اوکاتقدم ایتمه مشمی دییه دوشوندی شك و تردد ایچنده قالدی اشبو ایکی احتمالك هیچ بریسی حکم قطعیه دیکرینه راجح بولمادی .

اشبو شك و ترددی نندن نشأت ایتمشدی ؛ عالم اکبرك قدیم اولدینی اعتقاد ایتك

ایستدییکی زمان نهایتسز بر امتدادی حائر بر جسمك محال اولدیفنی ذهنده یرلشدیرمكه سبب اولان دلیلہ بکزمہ بر دلیل واسطہ سبلہ نهایتسز اولمایان بر وجودكده محال اولسی کبی برچوق مانعلر عارضلر سد حائل تشکیل ایدیوردی وینه اشبو وجودك حوادندن خالی اولسدیفنی کوربردی و حوادندن خالی اولمایان بر وجودك حواده تقدم ایتهمسی ممکن اولمایاجقندن حوادت اوزرینه تقدمی ممکن اولمایان مهرانکی بر موجود دخی حادث اولاجقدی . فقط عالم اکبرك حادث اولدیفنه معتقد اولق ایستدییکی زمان اوکنه بشقه عارضلر کچدی وبو اعتقادینه مانع اولورلردی . زیرا یوقلقدن صکره حادث اولسی زمانك اوکا تقدم ایتهمسی دیمك اولور و حدوثن انحق بومعنی اکلاشیلیر حالبوکه زمانك ، حادث اولدیفنی فرض ایتدیکمز مالک اجزاسندن وطلدن ایرلسی ممکن دکلدر؛ بناءً علیه مالک زماندن متأخر اولسی آکلاشیله ماز . اگر عالم حادث ایسه اونی احداث ایتك ایچون بروارایدن لازمدر . بونکله برابر عالمی وارایدن ذات ایچون عالمی شیمدیلک وارایلدی ده دها اول وار ایتدی ؟ عیبا بووارایدن ذاته برشیمی عارض اولدیکه شیمدیلک عالمی ایجاد ایتهمسی اقتضایلدی حالبوکه میدانده وارایدندن باشقه برشی یوقدرکه اوکا عارض اولسون یوقسه وار ایدنك ذاتنده بردکیشکلك می حادث اولدیکه اولجه ایجاد ایتدیکی عالمی شیمدیلک ایجاد ایتهمسه وسیله اولدی ؟ اگر بویله دکیشکلك وارسه اودکیشیکلکی یوقدن وارایدن ندر ؟

حی بن یقظان سنه لرحه تردد ایچنده قالدی هب دوشونوب طوروردی . دلیللر ، حجتلر ذهنده چار بشیردی . قدم وحدوث اعتقادلرندن هیچ بریسنی دیکرینه ترجیح ایده مزدی بوشک و ترددی ازاله - قدم وحدوث اعتقادلرندن بریسنی ترجیح - ایچون دوشونمکدن یورولونجه بوفکرلرک هر بررینه لازمکله چک نتیجه نلک نه اولدیفنی دوشونمکه باشلادی ، هر ایکسیسندن نتیجه ، استخراج ایتك نمکندی ، باقدی : ا کر یوقدن وار اولدیفنی اعتقاد ایدرسه اوندن شو نتیجهلر لازم کله چک ، ۱ - کندی کندینه وجوده کلسی بالبداهه قابل اولاما و اونی وجوده کتیره چک بر فاعل لازمدر . آنحق بوفاعلی بش حاسه نك بریسیله ادراک ایتك ممکن اولاما . زیرا اکر حواسدن بریسیله حس اولناسی قابل اولورسه اجسامدن بر جسم و بناءً علیه اجزای طلدن بر جزؤ اولوب بر محدثه محتاج اولورسه اونکده بر اوچیجی محدثه محتاج اولماسی لازمکلیر وبویله لکله الی غیر الهایه کیدر . بر شینك الی نه سایه کتیمه سی ایسه باطلدر . شو حالده عالم ایچون جسم اولمایان

بر یارادان لازمدر . اویارادن جسم اولمانجه حواس خمسہ نك هیچ بری ایلہ قابل احساس
اولاماز زیراً حس آنحق اجسامی واجسامك اوصافی ادراك ایدہ بیلیر . یارادن حس
ایدیلمه منجه اونی تخیلده ممکن اولاماز زیراً تخیل ؛ حسدن غائب اولدقدن صوکره
محسوسلرك كولكلری، خیالدرنی ذهنتده اخضار ایتکدن بشقه برشی دکدر . شو حلالده
یارادانك جسم اولمادینی تحقق ایدنجه جسمك بتون صفاتی اونك ایچون محال اولور .
اجسامك ایلک صفی امتداددرکه درینك اوزونلق اکیلیكدن عبارتدر . عالمی یارادن
كرك امتداددن و كرك امتدادده تابع اولان صفات جسمانیه دن منز و میرا اولماسی
لازم کلیر یارادن عالمه فاعل اولقله بونلره قدرتی و علمی تعلق ایدر . « الایعلم من خلق
و هو اللطیف الخیر » . یاراتدینك هر بر ذره سنی رفق وملایمتله یارادارق ، عالم ملك
و ملكوتده ظهور ایدہ جك هر هانکی برشیته آگاه اوله رق بوتون کائناتی یارادان ذات
سرك کیزی و یا اشكار قونوشدینکیزی و ایچکزده دوشوندیککیزی بیلزمی ،
وینه باقدی که : ا کر عالمك قدیم اولوب وارلقه یوقلقنه سبقت ایتدیکنی و شیمدیلک
نصل موجودایسه ازلدن بری اویله اولا کلدیکنی اعتقاد ایدرسه اشبو اعتقاده لازم اولان
شی حرکتك قدیم ازله طوغری پایانسز اولسی ، وجودینه مبدأ اولارق سکونك اوکا
سبقت ایتمه می در . حالبوکه همه حال هر بر حرکت ایچون بر محرك لازمدر . او محرك
یا جسمزدن بر جسمه سرایت ایدن بر قوتدر . ایستر اوجسم متحرک کنیدی اولسون
ایستر بشقه سی اولسون و یا هیچ بر جسمه سرایت ایتیان بر قوتدر جسمه سرایت ایدن
قوت ایسه جسمك موجودیتله موجود اولور و تضاعفیه تضاعف ایدر نته کم جهت سقله
حرکتی مستلزم اولان طاشك آغیرانی ا کر طاش ایکیه بولونورسه آغیرانی ده بولونور
وا کر طاشه بر طاش دها علاوه ایدیلیرسه او نسبتده آغیرانی ده آرتار ، الی غیرنهایه
طاشك متزاید اولماسی ممکن اولورسه آغیرانی ده الی غیرنهایه تزاید ایدر و ا کر او طاش
بونوکلکده بر حده واریر و او حده طورورسه آغیرانی ده او حده واریر طورور لکن
هر جسمك همه حال متناهی اولسی برهائله ثابت اولدی او حلالده جسمده موجود اولان
هر بر قوت متناهی در ، ا کر نهایتسز بر ایشی یاپان بر قوت بولورسه ق او قوت جسمده
موجود اولمایان بر قوتدر . حالبوکه فلکی قدیم و بدایتسز فرض ایتدیکمز ایچون ابدیاً
پایانسز اوله رق هیچ کسلمکسزین حرکتده بولنه جفتی بولمش اولدق بناء علیه کوکاری

چه ویرن قوت نه کوکک کندی جسمنده ونه ده جسمندن خارج بشقه بر جسمده بولان
قوت اولاماز او حالده او قوت جسمندن منز اولان و جسمك اوصافندن هیچ بریله
موصوف اولمایان شید. در .

حی بن یقظانه : عالم کون و فسادده کی ایلك نظر و تفکر کند ، هر جسمك وارلفك
حقیقت و ماهیتی او جسمك درلو درلو حرکتره مستعد اولمندن عبارت اولان صورتی
جهتندن اولدینی و ماده سی جهتندن اولان وجودی ایسه اكلاشلمسی غیر قابل اولان
ضعیف بر وجوددن عبارت اولدینی تجلی ایتشیدی اویله ایسه بوتون کائناتك وجودی ؛
انجق : ماده دن وصفات جنبانیه دن مبرا ، حسله احساس اولنقدن و خیالك ، ساحه سه
یول بولنقدن منز بر محرکك تحریکنه مستعد اولق صورتیله در اشبو محرک ؛ انواعك
اختلافیله برابر دیکشیکسز اوله رق فلیكك حرکاتك فاعلی اولورسه البته اوکا قادر
و عالم اولور .

عالمی قدیم فرض ایتك طریقيله فکرینك منتهی اولدینی غایه ؛ عالمی حادث فرض
ایتك طریقيله نظرینك واصل اولدینی غایه نك عینی اولدی و عالمك قدیم و یا حادث
اولمسنده کی شك و ترددی اوکا بر زیان دوقوندرمه دی و ایکی تقدیرده جسم اولمایان نه
جسمه بتشیک ونه ده جسمدن آیری ونه جسم ایچنده ونه ده جسمك طیشنده اولان بر
فاعلك وجودی ثابت و ذهنتده یرلشدی چونکه بیتشیکلك ، آریلق ؛ ایچده و یا طیشده
بولنق هب جسملرك خاصه لرندندر او فاعل ایسه او خاصه لر دن منزهدر .

ماده ، کندیسنك تعین و شخصیتی استلزام ایدن بر - استعداد دیمك اولان -
صورتیه محتاج در . او صورت اولقسزین وجوده کلمسی قابل اولامادینی کی ؛ حقیقت
اولماسی ده ثابت اولاماز . بو سبيله صورتك وجودی انجق او مختار فاعل طرفندن قابل
اولاییله جکندن حی بن یقظان نظرندره بوتون موجودات وارا اولمیرنده افاعله محتاج اولدینی
واو فاعل اولقسزین موجوداتك هیچ بریسیچون وجودك قابل اولامایه جنی تین ایلدی
دیمك که افاعل بوتون موجودلرك علتیدر . بتون موجودات ، ایستر یوقلقدن و ارایدلش
اولسون ایستر اوکا بر درلو یوقلق سبقت اتمه یوب زمان جهتندن مبدأ واولی بولنماش اولسون
اوعالک معلولیدرلر ، زیرا موجودلر هر ایکی تقدیرده معلولدر و بر فاعله مفتقر درلر و وجودلری
اونك وجودینه مربوطدرلر ، اونك وجودی اولماسه ایدی اونلرك ده وجودی اولمازدی .

دوامی اولماسه ایدی اونلرده بقا بولمازلردی اونک قدیمی اولماسه ایدی اونلرده قدیم اولمازلردی . مع مافیہ افعال حد ذاتندہ بوتون موجودلردن مبرا و مزہدر . فصل اولیلہ اولماز . قدرتنہ قوتنہ پایان اولدیفی و بوتون جسملرک و جسملرہ متصل اولانلرک و یادی برتعلقہ اولسون اونلرہ متعلق اولانلرک متناهی اولدقلری برهانلہ ثابت اولشدہ بنا علیہ بوتون عالم ؛ ایچندہ کی کوکلر ، ییلدیزلرلہ آرم لرنده کی ، اوستلرنده کی التارنده کی شیلرک کافہسی اوافعلاک فعلی و مخلوقیدر . زمانجہ اوندن متأخر اولسه لر بیلہ تأخر ذاتیلہ اوندن متأخردر لر فصل کہ جسملردن بر جسمی الکده طوتدیفک صکرہ اوجسمی تحریک ایتدبکک زمان الکله اوجسمک حرکتلرینک ابتدایی برابر اولوب جسمک حرکتی زمانجہ الکک حرکتندن متأخر اولسه بیلہ بالذات اوندن متأخردر طبقی اونک کہی بوتون عالم اوافعلاک مخلوقیدر زمانا دکل تأخر ذاتیلہ اوندن متأخردر (انما امرہ اذا اراد شیئاً ان یقول لہ کن فیکون) مآل منیفی (اہ بر شیئی یاراتق ایستدیک و قت اللہک امری انجق اول شیئی یاراتق ایچون وار اول دیمسیدر متعاقباً اول شیہ وار اولور) [۱]

[۱] یعنی ہرمانکی شیئی یاراتق ایچون نہ مادہیہ احتیاجی وارددر نہ زمانہ احتیاجی وارددر جناب حقک ذاتی قدرتی علمی ارادہسی ازلی اولدیفندن ازلدہ بیلہ بویلہ بر امرده بولنسی ممکندر شاید عالمی شوصورتلہ ازلدہ ایجاد ایتمش ایسہ جناب حقک عالمہ قدیمی تقدم ذاتیدر زمانی دکلدر . علت ایلہ معلول آرمسندہ کی تقدم و تأخر مناسبتیلہ تقدم و تأخردن بجلا بحث ایتک فائدہلی اولاحقیدر . تقدم ، تأخر آلتیش صورتلہ اولور لر (۱) بالعلیہدر علت فاعلیہ نک معلول اوزرہ اولان قدیمی کہی (۲) تقدم بالطبیرد علت فاعلیہدن ماعدا علل ناقصہلرک ہر بر دینک معلول اوزرہ اولان قدیمی کہی (۳) تقدم زمانیدر قبلیتنک بعدیتلہ جمی ممکن اولمایان تقدمدر بابانک اوغل اوزرہ اولان قدیمی کہی (۴) تقدم بالرتبہدر اودہ ایکی قسمدر برنجسی رتبہ حسیہ ایلہ اولان تقدمدر جماعتدہ امامک مأموم اوزرینہ اولان تقدم کہی ایکنجیسی رتبہ عقلیہ ایلہ اولان تقدمدر جنسک نوع اوزرہ نوہک فرد اوزرہ اولان قدیمی کہی (۵) تقدم بالفرددر طالعک جاهل و استادک طلبہ و آمرک معیتی اوزرہ اولان تقدملری کہی .

تقدمک بشہ انحصاری حکما مذہبتہ کوردہر متکلمینہ کوردہ بردہ تقدم ذاتی وارددر اجزاء زمانک بر برلرنہ قدیمی کہی حکما اشبو مثالی تقدم زمانیہہ ارجاع ایتشلردر . زیرا اوکی و کیرسی مجتمع اولمایان قبلیت و بعدیتلہ تفسیر اولنسان تقدم زمانی اولا و بالذات زمانک کیندوسنہ و زمان واسطہسیلہ زمانیاتہ طارض اولور چونکہ احمدک ولادتی محمدک ولادتندن اولدر دینلدیکی زمانیچون دیہ ایراد اولنان سؤالہ چونکہ احمد فلان وقعہدہ دوغمش محمد ایسہ فلان وقعہدہ دوغمش دیسہک

حی بن یقظان اشبو نظریه نك نتیجه سی اوله رق بوتون موجوداتك ؟ اوفاعلك فعلی
اولدیغی کورنجه فاعلنك قدرتی حقنجه معتبر اولمق و صنعتنك غمایتندن ورفق و ملائمته
کائناتك هر ذره سنه نفوذ ایدن حکمتندن و علمنك انجه لکندن متحیر اولاراق موجوداتی
بو حسله تفتیش و تفحصه قویولدی اشیای موجوده نك دکل یوکسك طبقه سنده اك اشاهی
و حقیر کورینتان قسمنده بیله آثار حکمتندن و بدائع صنعتندن نظریته اوله شیرلیمجی ابدی یورکه
حیرت و تعجبی مرتبه اقصای بولدی و او اشیانك انحق صوك درجه کالی حائر بر فاعل مختاردن
صادر اوله بیلدیکی نزدنده تحق ایلدی (لایعزب عنه مثقال ذره فی السماوات و لافی الارض
ولا اصغر من ذلك ولا اكبر) نه کوكلرده نه ده یرده جناب حقندن بر ذره مقداری، ذره دن
کوچك و یا بیوك هیچ برشی غائب اولماز. آندن صكره حیوانك بوتون صغیرینی تأمل
ایلدی نصل هر شیشه کندیته کوره برخلقن بخش ایش و صكره اونی کندیسنه بخش اولنان
خلقق قوللاقمق یولنی کوسترمشدر و اکر هر حیوان ایچون خلق اولنان اعضایی و اعضادن
قصد اولنان درلو درلو منفعلتری استحصالده اول حیوانه یول کوسترتمه مش اولسه ایدی
حیوان و اعضادن منتفع اولمازدی منتفع اولمق شوبله طو و سون او اعضا اوکا آغیر یوك
اولوردی شوندن آکلادی که اوفاعل، اصحاب کرمك اك کرملیسی و مرمحلیرك اك مرمحلیسیدر
آندن صكره هر نه زمان وار اولانلردن کوزلاکه و یا قیمته و یا کال و یا قوته و یا فضائلدن
هر هانکی بر فضیله مالک بر شیشه نظر ایلدیه دوشونور و اوصفات فائقه نك، جلیل اولان
شو مختار فاعلك فیضندن، جودندن، فعلندن اولدیغی بیلیدی و بناءً علیه شو صفات
فاضله دن ذاتنه مخصوص اولانلری مخلوق کده کندن دها کامل و دها تمام و دها کوزل و دها
قیمتلی و دواملی اولدیغی و بونلرک شونلره هیچ بر نسبتی اولمادیغی ادراك ایتدی .

بایان زاده

- بیتمه دی -

رشیب

جواب قناعت بخش اولور بعضاً تقدم ذاتی تقدم بالعلیله تقدم بالطبع آراسنده مشترك اولان محتاج
الیك اوزرینه تقدیمه تفسیر اولنور و بعضاً اشبو مشترك معنایه تقدم بالطبع دیور و تقدم بالذات
تعبیری تقدم بالعلیله تخصیص اولنور تقدم و تأخر مبعنی چوق اوزون سورده مقصد منری ایضاح
ایچون بودوری کافیدر .

مدیر مسئول : آگاه مظلوم

Ms Binge